

1 Identifikační údaje

NÁZEV ŠKOLY	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín
SÍDLO	Broučkova 372, Příluky, 760 01 Zlín
PRÁVNÍ FORMA	příspěvková organizace
ZŘIZOVATEL ŠKOLY	Zlínský kraj
ADRESA ZŘIZOVATELE	tř. T. Bati 21, Zlín, PSČ 761 90
KÓD A NÁZEV OBORU VZDĚLÁNÍ	53 – 41 – M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	Praktická sestra - PILOT
DÉLKA OBORU VZDĚLÁNÍ	4 roky
FORMA VZDĚLÁNÍ	denní
VYUČOVACÍ JAZYK	jazyk český
PLATNOST ŠVP	od 1. 9. 2025
DOSAŽENÝ STUPEŇ VZDĚLÁNÍ	střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4
ZPŮSOB UKONČENÍ A CERTIFIKACE	maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
ŘEDITEL ŠKOLY	Mgr. Hynek Steska
KONTAKTY	tel. 577 008 111
	e-mail: info@szszlin.cz
	http: www.szszlin.cz
Číslo jednací	
Schváleno školskou radou	29.8.2025
Schváleno pedagogickou radou	29.8.2025

 razítko a podpis ředitele školy

2 Profil absolventa ŠVP

2.1 Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru vzdělání Praktická sestra směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující odborné, klíčové a postojoyé kompetence.

2.2.1 Odborné kompetence

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče. To znamená, aby absolventi byli schopni zejména:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetrovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

To znamená, aby absolventi byli schopni zejména:

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentárky.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

To znamená, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce.

To znamená, aby absolventi:

- definovali a chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

To znamená, aby absolventi:

- zdůvodnili a znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.2.2 Klíčové kompetence

2.2.2.1 Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní;

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

2.2.2.2 Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

2.2.2.3 Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

2.2.2.4 Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

2.2.2.5 Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

2.2.2.6 Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

2.2.2.7 Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

2.2.2.8 Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální

technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.2.3 Kompetence postojové

1. **Učit se poznávat**, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

2. **Učit se pracovat a jednat**, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

3. **Učit se být**, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;

- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- k rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- k rozvoji volných vlastností žáků;
- k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

4. **Učit se žít společně, učit se žít s ostatními**, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

2.3 Způsob ukončení vzdělání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání.

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z pěti povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. Jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu a profilu absolventa. Přípravuje žáky pro práci Praktické sestry dle Zákona č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče v platném znění, § 20c Vyhláška č. 470/2017 kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů a § 4a Vyhláška č. 55/2011 o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v platném znění.

Praktická sestra

(1) Praktická sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem poskytuje nebo zajišťuje základní ošetrovatelskou péči. Přitom zejména může

- sledovat fyziologické funkce za použití zdravotnických prostředků a získané informace zaznamenávat do dokumentace,
- pozorovat a zaznamenávat fyzický a psychický stav pacienta a schopnost příjmu potravy,
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin,
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování,
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory,
- pečovat o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,

- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství, zejména polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu poruch funkce, včetně prevence dalších poruch vyplývajících ze snížené mobility nebo imobility,
- sledovat poruchy celistvosti kůže,
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let; péči o močové katetry pacientů se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku,
- ošetřovat periferní žilní vstupy,
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů,
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby,
- vykonávat činnosti při zajišťování stálé připravenosti pracoviště včetně věcného a technického vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků.

(2) Praktická sestra může vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče; zejména může

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak; léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii,
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

(3) Praktická sestra pod odborným dohledem zubního lékaře může

- zpracovávat dentální materiály v ordinaci,
- vykonávat činnost zubní instrumentárky podle § 40 odst. 1 písm. c).

(4) Při poskytování specializované ošetřovatelské péče může praktická sestra pod odborným dohledem všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky vykonávat činnosti podle odstavce 1 písm. a) až l), p) a q).

(5) Při poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče může praktická sestra pod přímým vedením všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí, dětské sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru vykonávat činnosti podle odstavce 1 písm. a) až l), p) a q).

Vzdělávání se proto zaměřuje zejména na zvládnutí ošetřovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit pracovníka nelékařských zdravotnických oborů. Žáci jsou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetřovatelské péče a jednání s pacienty/klienty. Zároveň jsou vzdělávání tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní i občanský život. Jsou vedeni k úctě k životu jako nejvyšší hodnotě, k ochraně životního prostředí, k chápání globálních problémů světa, k odpovědnosti za své chování a jednání, které je oproštěno od všech projevů rasové či jiné nesnášenlivosti. Důležitým aspektem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí závažnosti prevence nemoci.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání poskytl žákům i širší všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, které mu umožní lépe se adaptovat na nové podmínky. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných ošetřovatelských dovedností. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktická výuka ve zdravotnických a dalších zařízeních poskytujících zdravotnickou péči (např. sociálních).

3.1.1 Metody výuky

Hlavní strategií rozvoje odborných a klíčových kompetencí je volba vhodných vyučovacích metod, které jsou závislé na charakteru učiva, časové dotaci, počtu žáků ve třídě nebo skupině, materiálním vybavení školy a dále je ovlivněn osobností, znalostmi a zkušenostmi učitele.

Ve výuce jsou uplatňovány aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Jsou to například metody autodidaktické (techniky samostatného učení a práce), problémového vyučování, kooperativního učení, dialogické metody (diskuze, metody kritického myšlení, panelová diskuze, brainstorming, brainwritting), metody demonstrační, inscenační a simulační (sociodrama, řešení konfliktů, veřejná prezentace), metody projektového vyučování a týmové práce.

Zvýšený důraz je kladen na zapojení do žákovských soutěží, větší veřejné prezentování prací žáků. Zadáváním drobných a konáním celoškolních projektů uskutečňujeme zároveň projektovou výuku, při které uplatňují žáci mezipředmětové znalosti a dovednosti i vlastní zkušenosti. Při zpracování projektů využívají žáci informační a komunikační technologie. Projekty přispívají k rozvoji klíčových kompetencí, zejména sociálně komunikativních (práce v týmu, komunikace s prostředím vně školy), řešit problémy, pracovat s informacemi.

Mimo tyto projekty žáci mají možnost v rámci Středoškolské odborné činnosti (SOČ) zpracovávat projekty v odborné oblasti se zdravotnickým zaměřením. Žáci naší školy se uplatní se svými pracemi především v oborech pedagogika, psychologie, sociologie a problematika volného času, které zahrnují otázky vztahu mládeže i ostatní populace k současným společenským problémům, výchově, vzdělávání a aktivitám volného času. Dalším okruhem řešení problémů může být vzdělávání a integrace handicapovaných občanů. Žáci mohou využít teoretické poznatky získané v předmětech Psychologie a komunikace a Ošetřovatelství a aplikovat je v praxi. Při řešení těchto prací je přínosná spolupráce se zařízeními pro handicapované klienty a zvláště s dětskými zařízeními, např. jesle, stacionář Nivy, Dětské centrum Zlín, Slunečnice, Hvězda, Dětský domov Lazy apod. Dále je možná účast v kategorii zdravotnictví, která zahrnuje řešení dílčích otázek z problematiky celospolečenských zdravotnických programů – kardiovaskulární, onkologický, péče o ženu a dítě, zdravotně postižené, péče o staré a dlouhodobě nemocné občany. V této kategorii lze řešit i problematiku užívání drog, kouření, prevence AIDS, návrh pomůcek pro zdravotní výchovu a zlepšení ošetrovatelské péče. Žáci při řešení těchto prací mohou využít poznatky z předmětů Ochrana a podpora veřejného zdraví, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, Psychologie a komunikace a Ošetřování nemocných. Vzhledem k průběžné praktické výuce mohou provádět výzkumná šetření při řešení dané problematiky u poskytovatelů zdravotnických služeb nebo přímo ve vlastním sociálním prostředí pacienta či v zařízeních sociálních služeb poskytujících zdravotní péči.

Z klasických výukových metod jsou ve většině vyučovacích předmětů zastoupeny metody slovní, doplněné metodami názorně demonstračními a metodami dovednostně – praktickými, které jsou uplatňovány zejména v odborných učebnách. V přírodovědných předmětech je to laborování a experimentování, práce s didaktickými pomůckami (modely, obrazy, plakáty, přírodniny).

Ve výuce odborných předmětů bude kladen velký důraz na propojení s reálným životem. Využívají se metody napodobování činností a manipulování s pomůckami při vytváření požadovaných dovedností. Postupným zaváděním aktivizujících metod rozvíjíme u žáků motivaci, tvořivost, kritické myšlení, samostatnost, schopnost prosadit se, odpovědnost, spolupráci, kladný vztah k učení a další nezbytné kompetence pro budoucí život a profesi. Při použití aktivizujících metod se žáci zdokonalují v diskuzi, logické argumentaci, v řešení modelových, ale i konkrétních situací. Tyto metody podporují jejich vzájemnou pomoc, schopnost komunikace, toleranci a porozumění.

Ve větší míře budou využívány nové didaktické pomůcky a moderní technika (např. multimediální PC, dataprojektory, diktafony, videokamery aj.).

V přístupu k nadaným, zdravotně znevýhodněným a sociálně znevýhodněným žákům volíme metody samostatné práce a metody individuální výuky.

3.1.2 Vzdělávací oblasti oboru vzdělání Praktická sestra

3.1.2.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- využívat cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur a v pracovní činnosti.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech **Český jazyk a literatura a cizí jazyk (Anglický jazyk/Německý jazyk)** – žák si volí cizí jazyk již před nástupem do 1. ročníku. Dále je upevňováno a rozvíjeno dle zájmů žáků event. v nepovinném předmětu – **Anglický jazyk/Německý jazyk**.

3.1.2.2 Společenskovědní vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli následující kompetence, pozitivní cíle, postoje, preference a hodnoty:

- využívali svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovali věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložili argumenty, debatovali o nich s partnery;
- jednali a odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žili čestně;
- zdůvodnili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování; preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovali zejména proti korupci, kriminalitě, jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali se manipulovat;
- uznávali, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovali a chránili životní prostředí, jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- vážili si hodnot lidské práce, jednali hospodárně, neničili hodnoty, ale pečovali o ně, snažili se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- kladli si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledali na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samými odpovědi.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu **Dějepis a Občanská nauka**.

3.1.2.3 Přírodovědné vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli a získali:

- využívali přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovali, analyzovali a řešili jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovali a zkoumali přírodu, prováděli experimenty a měření, zpracovávali a vyhodnocovali získané údaje;
- komunikovali, vyhledávali a interpretovali přírodovědné informace a zaujímal k nim stanovisko, využívali získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozuměli základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnili nezbytnost udržitelného rozvoje;

- posoudili chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy;
- přispívali k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- měli pozitivní postoj k přírodě a motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech **Fyzika, Chemie a Biologie a ekologie**.

3.1.2.4 Matematické vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli a získali:

- využívali matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě, při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech a získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- aplikovali matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovali reálné situace, pracovali s matematickým modelem a vyhodnotili výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumali a řešili problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- četli s porozuměním matematický text, vyhodnotili informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používali pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby;
- získali pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- měli motivaci k celoživotnímu vzdělávání a důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu **Matematika**.

3.1.2.5 Estetické vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech **Český jazyk a literatura, Dějepis a Občanská nauka**.

3.1.2.6 Vzdělávání pro zdraví

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci si:

- vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránili; rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovali tělesnou zdatnost a kultivovali svůj pohybový projev; usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudili důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujali k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovali radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovali a ovládali své jednání, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovali;
- preferovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovali zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech **Tělesná výchova, První pomoc, Ochrana a podpora veřejného zdraví**.

3.1.2.7 Informatické vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu **Informační a komunikační technologie**.

3.1.2.8 Ekonomické vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- používali ekonomické myšlení;
- popsali mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku;
- rozvíjeli vlastní podnikatelské aktivity a orientovali se v právní úpravě podnikání;
- využívali nástrojů marketingu a managementu při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní;
- vysvětlili fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU;
- dokázali využít osvojených poznatků v oboru, ale i ve svém životě;
- obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání a je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech **Ekonomika, Dějepis, Občanská nauka a Matematika**.

3.1.2.9 Základ pro poskytování ošetrovatelské péče

Z odborných kompetencí vede žáka k tomu, aby:

- znal systém péče o zdraví občanů v ČR, své postavení a kompetence v systému zdravotnických pracovníků, základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a prevence nemocí;
- byl vybaven vědomostmi o struktuře a funkcích lidského těla a dalších propedeutických disciplín a uměl tyto vědomosti aplikovat při studiu a v praktické činnosti; osvojil si a správně užíval českou i latinskou terminologii.

Obsahový okruh se podílí také na rozvoji klíčových kompetencí, zejména vede žáka k tomu, aby:

- uplatňoval efektivní způsoby učení, získával a zpracovával informace z různých zdrojů včetně digitálních, byl motivován pro další vzdělávání;
- v rámci pracovní činnosti využíval prostředky informačních a komunikačních technologií jako možného zdroje informací;
- vážil si zdraví jako jedné z prioritních hodnot lidského života;
- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- uvědomoval si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, návštěvníků).

Základ pro poskytování ošetrovatelské péče – vzdělávání je realizováno především v předmětech **Somatologie, Odborná latinská terminologie, Klinická propedeutika, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, První pomoc, Ochrana a podpora veřejného zdraví. Seminář ze somatologie.**

3.1.2.10 Ošetrovatelství a ošetrování nemocných

Obsahový okruh se podílí také na rozvoji klíčových kompetencí tím, že:

- vede žáky k uplatňování efektivních způsobů učení, k získávání a zpracování informací z různých zdrojů včetně digitálních, motivuje je pro další vzdělávání;
- vytváří u žáků dovednosti potřebné pro účinnou organizaci práce a konstruktivní řešení pracovních situací a problémů;
- učí je vhodně komunikovat v českém i v cizím jazyce s nemocnými a jejich příbuznými, uplatňovat profesní etiku a práva nemocných;
- učí je být účinným členem týmu, pracovat kvalitně a odpovědně;
- dbát na své zdraví a osobní rozvoj a vyrovnávat se s pracovním zatížením;
- aplikovat efektivně matematické dovednosti při řešení pracovních úkolů;
- používat v pracovní činnosti jako zdroj informací prostředky informačních a komunikačních technologií.

Žáci si osvojí nejen potřebné pracovní činnosti, dovednosti a návyky, ale také žádoucí postoje ke svému povolání, k pacientům a spolupracovníkům. Z odborných kompetencí vytváří tento obsahový okruh kromě dovedností potřebných pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče návyky dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Ošetrovatelství a ošetrování nemocných – vzdělávání je realizováno především v předmětech **Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných, Odborná praxe.**

3.1.2.11 Sociální vztahy a dovednosti

Okruh formuje vztah žáků k povolání a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, zejména vztah k nemocným. Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností z psychologie a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací. Na modelových situacích se učí komunikovat s nemocnými různého typu i s jejich okolím a osvojují si zásady týmové práce. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření.

Z hlediska požadovaných klíčových kompetencí rozvíjí tento obsahový okruh nejen komunikativní, sociální a personální kompetence, ale také kompetence konstruktivně řešit problémy a efektivně se učit, pracovat s informacemi a využívat prostředků informačních a komunikačních technologií. Obsahový okruh přispívá také k rozvoji občanské kompetence a kulturního povědomí tím, že formuje postoje a chování žáků k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným osobám i k osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí.

Sociální vztahy a dovednosti-vzdělávání je realizováno především v předmětu **Psychologie a komunikace, Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných a Odborná praxe. Seminář z psychologie a komunikace.**

3.1.3 Zařazení průřezových témat

V učebních osnovách jsou kromě učiva vymezeny také očekávané výstupy, tj. výsledky vzdělávání, kterých by měl žák na určité úrovni, odpovídající jeho schopnostem a učebním předpokladům, dosáhnout a být schopen prokázat. Jsou zde zařazena tzv. průřezová témata:

3.1.3.1 Člověk a svět práce

Příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Součástí je také finanční gramotnost, kdy žáci budou vybaveni znalostmi, dovednostmi a hodnotovými postoji nezbytnými k tomu, aby finančně byli schopni zabezpečit v budoucnu sebe a svou rodinu a aktivně přitom vystupovali na trhu finančních produktů a služeb. Ve vzdělávacím procesu je kladen důraz na schopnosti žáka pracovat s informacemi, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí na současný i budoucí příjem,

rozhodovat o výdajích, uplatňovat práva spotřebitele, využít volné finanční prostředky a řešit jejich nedostatek, zdůvodnit svou volbu s ohledem na své potřeby.

Obsah tématu a jeho realizace

Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Toto průřezové téma se prolíná všemi předměty, zvláště pak **Dějepisem, Občanskou naukou, Ekonomikou**, ale také **Ošetrovatelstvem, Ošetrováním nemocných, Psychologií a komunikací, Matematikou a jazykovým vzděláváním**.

Vzdělávací program středních škol Úvod do světa práce bude každoročně aktualizovaný.

3.1.3.2 Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Obsah zahrnuje témata

- využívání digitálních technologií k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování osobních vzdělávacích prostředků;
- získávání dat a informací z různých zdrojů; kritické hodnocení dat a informací, posuzování jejich spolehlivosti a úplnosti;
- přizpůsobení organizace a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- sdílení dat, informací a obsahu s ostatními; používání digitálních technologií pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- vytváření a spravování své digitální identity, komunikace s úřady, sociální začleňování, možnosti pro osoby s hendikepem;
- ochrana digitální zařízení, obsahu i osobních údajů před poškozením či zneužitím;

- dodržování norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti; etické jednání;
- vyjadřování se pomocí digitálních prostředků, vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech;
- kritické posuzování vývoje technologií a jejich vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životního prostředí; zvažování příležitostí a rizik.

Toto průřezové téma se prolíná všemi předměty, zvláště pak je realizováno v předmětu Informační a komunikační technologie.

3.1.3.3 Člověk a životní prostředí

Příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Obsah zahrnuje témata

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Toto průřezové téma se prolíná všemi předměty, zvláště pak **Biologií a ekologií**, kde je věnována velká část ekologii, ale také **Chemie, Fyzika, První pomoc, Ochrana a podpora veřejného zdraví, Ošetřování nemocných**.

Promítá se také do celkového provozu školy (třídění komunálního odpadu zaměstnanci, ale i žáky školy např. umístění sběrných nádob na plastový odpad či elektroodpad na jednotlivých podlažích, kontejnerů na nebezpečný odpad v odborných učebnách, velkoobjemových kontejnerů na plast a papír v okolí školy aj.), do péče žáků o zeleň a okolí školy (např. při Dnu zdraví). Environmentální výchova má úzkou vazbu nejen na jednotlivé předměty, ale stává se rovněž nedílnou součástí dalších aktivit včetně sportovně turistických kurzů a školních výletů (např. do chráněných území, zoologických zahrad aj.) Další možností je např. využívání programové nabídky střediska ekologické výchovy, realizace konkrétních akcí školy - Den země a Den zdraví, exkurze na biofarmu aj. Je potřeba prohlubovat schopnost žáků hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka k přírodě, vést je k porozumění zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z lokálního i globálního hlediska a jejich příčinám, podporovat je v účasti v ekologických soutěžích a doplňovat knihovnu o literaturu a časopisy s touto tematikou.

Environmentální vzdělávací program bude každoročně aktualizovaný.

3.1.3.4 Občan v demokratické společnosti

Vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Obsah tématu a jeho realizace

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především v 19. a 20. století);
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová a síťová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Toto průřezové téma se prolíná všemi předměty, zvláště pak nově **Dějepisem, Občanskou naukou, Ochranou a podporou veřejného zdraví**, ale také **Jazykem českým a literaturou, Ekonomikou**.

3.2 Organizace výuky

Studium je organizováno jako čtyřleté denní vzdělávání a je rozděleno na výuku teoretických předmětů, teoreticko-praktických předmětů a na výuku praktickou. Výuka je organizována v učebnách školy, v organizacích a institucích pro zajištění praktického vyučování a odborné praxe, v mimoškolních zařízeních např. formou exkurzí, sportovních kurzů apod. Obsah vzdělávání je strukturován do vyučovacích předmětů, jejich rozsah je vymezen v učebním plánu. Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy z RVP se učí v povinných předmětech a jsou určeny pro všechny žáky. Disponibilní hodiny slouží k prohloubení všeobecných a odborných vědomostí žáků. Výběrové volitelné předměty mají volnou vazbu na obor, jsou určeny zejména ke zdokonalení přípravy k maturitní zkoušce a k dalšímu studiu na základě potřeb a zájmu jednotlivých žáků. Vztahují se především ke všeobecnému vzdělávání. Učební osnovy jednotlivých předmětů jsou zpracovány do ročníků s uvedenými počty hodin. Vyučování začíná v 7.00 hodin a končí podle individuálního rozvrhu tříd. V dopoledním bloku vyučování je vložena 20minutová přestávka a rozvrh tříd je individuálně upraven tak, aby žáci měli přestávku na oběd. Vyučování předmětu Ošetřování nemocných začíná v nemocničních zařízeních obvykle v 6.30 hodin a s výjimkou odborné praxe probíhá obvykle v dopoledních hodinách (tzv. ranních směnách), odborná praxe probíhá v ranních a odpoledních směnách. Pro výuku v některých předmětech (např. Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Cizí jazyk, První pomoc, Tělesná výchova, Psychologie a komunikace) je třída dělena na skupiny dle počtu žáků ve třídě.

3.2.1 Všeobecné vzdělání

Všeobecné vzdělání je organizováno formou teoretické a teoreticko-praktické výuky. K této výuce jsou využívány všechny učebny školy včetně odborných učeben (např. jazykové, IKT apod.) a sportovních zařízení (např. tělocvičny aj.). V hodinách cvičení a na výuku tělesné výchovy jsou žáci zpravidla rozděleni do skupin, přičemž se vychází z počtu žáků ve třídě a požadavků na dodržování BOZP. Výuka některých všeobecných předmětů je doplněna např. exkurzemi, které umožňují žákům sledovat uplatnění teoretických znalostí v praktickém životě (např. literárně-historická exkurze Praha, hvězdárna, teplárna, atomová elektrárna, muzeum apod.). Do výuky jsou zařazeny i další formy vzdělávání – např. kurzy, projekty, besedy, výměnné stáže, olympiády a různé soutěže (třídní, školní, krajské, celostátní).

Projektové vyučování je založeno na propojení praxe a teorie a vede ke kreativě žáka. Ten se učí realizovat nápady, řešit problémy, diskutovat a argumentovat. Je to metoda náročná na čas, na zkušenosti a dovednosti učitele, ale navozuje u žáka pocit volnosti při vyučování. Zpracováváme projekty spontánní (nápad pochází od žáka), umělé (nápad pochází od učitele) a nejlépe kombinované (nápad je společným dílem žáka a dalších osob). Žáci připravují krátkodobé či dlouhodobé projekty školní (projekt se celý realizuje v rámci výuky) a kombinované (projekt je realizován zčásti v rámci výuky, zčásti mimo ni), a to většinou samostatně nebo ve skupině v určitém předmětu nebo mezipředmětově. Projekt má vždy 4 základní kroky – záměr, příprava projektu, realizace a vyhodnocení. S kritérii hodnocení jsou žáci seznámeni již před zahájením samostatné práce ve fázi zadávání projektu. Znalost hodnotícího měřítka zvyšuje jejich motivaci. Hodnotící měřítko může zahrnovat i možnost „nevyhovující“ projekt a být žákovi vrácen k přepracování. Hodnocení může obsahovat více pohledů: sebehodnocení, kolektivní hodnocení, pořadí úspěšnosti aj.

3.2.2 Odborné vzdělání

Odborné vzdělávání má teoreticko – praktický charakter. Praktické vzdělávání se realizuje jednak formou cvičení ve škole v odborných učebnách, jednak formou praktického vyučování u poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb, kteří se školou uzavřeli smlouvu o obsahu a rozsahu praktického vyučování a podmínkách jeho konání. Praktickou výuku průběžnou (předmět Ošetřování nemocných), žáci absolvují pod odborným vedením učitelky, která je způsobilá k výkonu povolání všeobecné sestry a zároveň splňuje pedagogickou způsobilost podle platných právních předpisů. Na vybraných pracovištích poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb bez učitelky probíhá tato výuka pod vedením určeného kompetentního nelékařského zdravotnického/sociálního pracovníka. Na žáky se při praktickém vyučování vztahují ustanovení zákoníku práce (č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Náplň praktické výuky je dána učební osnovou, její organizační zabezpečení je v kompetenci ředitele školy. Spektrum pracovišť, na kterých žáci praxi absolvují, je široké. Hlavním partnerem pro realizaci praktického vyučování je Krajská nemocnice T. Bati, a. s., dále EUC Klinika a.s. Zlín, Oční klinika GEMINI a.s., Charita Zlín, Charita Otrokovice, Alzheimercentrum Zlín z.ú., a někteří další poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb a další podle aktuálních možností regionu a zaměření oboru. Žáci 3. ročníku absolvují v průběhu školního roku (v období školního vyučování) souvislou odbornou praxi na vybraných pracovištích v rozsahu 4 týdnů. Obsah praxe je stanoven tak, aby žáci poznali daná pracoviště poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb, zařadili se do činnosti ošetrovatelského týmu a aktivně se podíleli na ošetrovatelské péči o nemocného/klienta v rámci svých kompetencí. Obsah i rozsah odborné praxe je žákům předán před nástupem na odbornou praxi (např. náplň, organizační zajištění, činnosti žáka, dotazník k vlastnímu hodnocení apod.). O průběhu odborné praxe si žáci vedou záznamy, kde

dokumentují např. zápisy průběhu praxe, výčet vlastních činností, a zpracované výstupy na zadané téma (např. ošetrovatelské kasuistiky, výchovné a edukační programy apod.). Na závěr odborné praxe žák vypracuje vlastní hodnocení a zadané úkoly odevzdá odborné učitelce, která vede praktické vyučování u dané třídy. V průběhu odborné praxe jsou žáci kontrolováni na pracovištích a o provedení kontroly se pořizuje záznam o kontrole odborné praxe do zvláštního deníku a do třídní knihy. Učitelka pověřená vedením odborné praxe si zároveň vyžádá písemné hodnocení od odpovědného pracovníka organizace, kde žák vykonával odbornou praxi, což je pak součástí hodnocení žáka z předmětu Ošetrování nemocných.

3.2.3 Další vzdělávací aktivity

Mezi další výchovně vzdělávací aktivity realizované na naší škole dle zájmu žáků a reálných možností školy patří např.:

- setkání přijatých žáků a jejich rodičů před nástupem na naši školu v období před prázdninami;
- organizace tzv. adaptačního pobytu v DIS Fryšták pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol na střední školu i pro rychlejší vytvoření fungujícího třídního kolektivu hned na začátku vstupu na naši školu;
- výcvik speciálních dovedností (např. trénink komunikačních dovedností a sebereflexe), realizován pro žáky 3. ročníku za účelem snadnější adaptace v souvislosti s praktickým vyučováním v klinické praxi;
- pasování žáků 1. ročníků do řad žáků školy aj.
- zařazení lyžařského výcvikového kurzu v prvním ročníku a ve druhém ročníku sportovně turistického kurzu zaměřeného na pěší turistiku nebo turistiku na kolech a dalších pohybových aktivit;
- zapojení žáků do některého ze školních projektů organizovaných pro podporu všeobecných i odborných kompetencí např. v projektech, které jsou zaměřeny na výchovu k ochraně životního prostředí (třídění komunálního odpadu),
- při projektových dnech (např. Den zdraví, Den země, Den prevence, Den ochrany člověka za mimořádných událostí, Vánoční čtení, Sportovní den aj.);
- účast na výměnné zahraniční praxi v rámci mezinárodních projektů;
- účast na olympiádách, jejichž cílem je aktivizace žáků, rozvoj tvořivosti a popularizace daných předmětů;
- účast na soutěžích v předlékařské první pomoci (školním i celostátním kole);
- zastoupení na odborných soutěžích s ošetrovatelskou a psychologickou tematikou (např. Festival ošetrovatelských kasuistik aj.);
- využívání fondu školní knihovny, kde je k dispozici beletrie, ale také odborná literatura a časopisy, který je pravidelně doplňován, je využíván jako zdroj informací ke studiu i pro podporu čtenářství;
- využívání Informačního centra, které je přístupné během celého dne k získávání potřebných informací, zpracování úkolů na počítačích nebo přípravě na výuku;
- účast žáků na kulturních akcích v rámci úsilí o všestranný rozvoj osobnosti žáka škola-divadelní představení, koncerty a vernisáže. Některé vernisáže si škola připravuje za pomoci žáků a výstavy jsou ke zhlédnutí v prostorách školy;
- realizace výuky první pomoci pro žáky základních škol, kdy si společně prakticky procvičí různé modelové situace vztahující se k poskytování první pomoci při úrazech, ale i náhlých změnách zdravotního stavu;
- nabídka různých kroužků a jiných mimoškolních aktivit (např. kroužky sportovních aktivit-sportovní hry, volejbal a jiné míčové hry, taneční kroužek, posilovna, kroužek PC grafiky, cizích jazyků, první pomoci), na DM pak účast na dalších volnočasových aktivitách (např. kroužek digitální fotografie, kroužek volejbalu, kroužek kytary a zobcové flétny, kroužek ručních prací);
- aktivní členství v Klubu „Zdravušek“ s velmi rozmanitými činnostmi (např. vítání občánků do života, měření krevního tlaku na veřejných místech, sběr hraček pro postižené děti, programy pro děti a seniory v ústavních zařízeních, spolupráce při charitativních akcích aj.);
- absolvování masérského kurzu v prostorách školy, který je ukončený závěrečnou zkouškou a žák získává certifikát;
- absolvování masérského kurzu v prostorách školy, který je ukončený závěrečnou zkouškou a žák získává certifikát;
- účast na zajímavých přednáškách k aktuálním otázkám v rámci odborných předmětů, ale i dalších oblastech – Mamma HELP, Šance aj.;
- zapojení do procesu upevňování fyzické zdatnosti a získání fyzické i psychické odolnosti, která je potřebná pro vykonávání profese zdravotníka nelékařských oborů se děje tak, že se žáci účastní různých sportovních soutěží a sportovních akcí v rámci školy, krajských nebo i celorepublikových soutěží a účastí na různých sportovních soutěžích pořádaných jinými organizacemi;
- účast na exkurzích pořádaných vyučujícími odborných předmětů, které pravidelně organizují pro žáky jednotlivých ročníků, exkurze v rámci předmětu Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných, kdy se

jedná zpravidla o exkurze doplňující odbornou část vzdělávání (např. exkurze na odděleních v KNTB, a. s. Zlín, ale i ve spoustě dalších zařízení např. pro seniory, dětská ústavní zařízení, pro handicapované klienty apod.);

- spolupráce žáků s vyučujícími při prezentaci školy pro veřejnost, (např. Dny otevřených dveří, které jsou určeny pro zájemce o studium a jejich rodiče; dále pak přehlídky středních škol, kde naši učitelé a žáci poskytují informace týkající se vzdělávání na naší škole);
- dobrovolnická činnost pořádaná nebo spolupořádaná školou - zapojení žáků do pomoci při různých akcích neziskových organizací, kde mají žáci možnost zapojit se do charitativních sbírek pro zvyšování pocitu sounáležitosti s handicapovanými a potřebnými (např. květinový den aj.);
- zapojení do Klubu dárců krve a odběru kostní dřeně;
- spoluúčast žáků třetích ročníků na přípravě školního plesu (žáci ples nejen pomáhají připravovat, ale účastní se i aktivně na programu formou vystoupení);
- účast při návštěvě Památníku a muzea v Osvětimi ev. Terezínu, kdy se žáci zapojí aktivně už před exkurzí vyhledáváním informací o naší nedávné minulosti a utrpení našich předků v době války;
- využívání výsledků průzkumů a anket ve zdravotnických či sociálních zařízeních našimi žáky v rámci zadávaných projektů a v rámci středoškolské odborné činnosti, kde se vyžaduje souhlasné stanovisko těchto zařízení v písemné podobě;
- vydávání Europassu absolventům oboru vzdělání Praktická sestra (Europass - dodatek k osvědčení (E-DO) je doklad připojený k osvědčení o odborném vzdělání (vysvědčení o maturitní zkoušce), který má usnadnit pochopení významu osvědčení v cizí zemi. Na rozdíl od předešlých dokumentů se E-DO nevztahuje na držitele, ale na jeho kvalifikaci. Je tedy totožný pro všechny osoby se stejným odborným vzděláním a absolventi si ho mohou stáhnout z webových stránek školy pro daný školní rok, kdy studium ukončili, a to v jazyce českém, anglickém a německém.
- přednáška pro žáky 4. ročníku na Úřadu práce – Trh práce, možnosti nástupu do práce ev. dalšího vzdělávání, seminář kariérového poradenství a účast na veletrhu Gaudeamus v Brně;
- účast na předávání maturitního vysvědčení žákům 4. ročníků při slavnostním vyřazení absolventů naší školy.

3.3 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Při hodnocení průběžném i celkovém se uplatňuje přiměřená náročnost, objektivní posouzení a pedagogický takt a vycházíme z pravidel hodnocení, která jsou stanovena platnou legislativou a jsou součástí Školního řádu.

Vyučující se řídí následujícími pravidly

- Na začátku školního roku určí každý vyučující žákům podmínky pro hodnocení daného předmětu (bodové, procentuální aj.). Učitel může po souhlasu rodiče nebo zletilého žáka použít v průběhu školního roku bodové hodnocení, které se v závěru každého pololetí vyjádří známkou. Bodovací systém musí být přehledný tak, aby si žák mohl kdykoliv vypočítat jaké známky v daném dni dosahuje. Za souhlas se považuje podpis zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka na tomto školním řádu.
- Hodnocení má pro žáka informační, diagnostický a motivační charakter, především na úrovni porovnávání s ostatními žáky a s výkonem celé třídy.
- Při hodnocení průběžném i celkovém se uplatňuje přiměřená náročnost, objektivní posouzení a pedagogický takt.
- Učitel zajistí všem žákům při zkoušení srovnatelné podmínky, a to v náročnosti zadání otázek a časovém rozsahu a průběhu.
- Každý vyučující si na začátku školního roku stanoví pro svůj předmět kritéria hodnocení a prokazatelně s nimi žáky seznámí.
- Výsledky hodnocení musí být vyučujícím bez odkladu zapsány do elektronické žákovské knížky.
- Podklady pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - ♦ soustavným diagnostickým pozorováním žáka;
 - ♦ soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připraveností na vyučování;
 - ♦ různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové);
 - ♦ kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami;
 - ♦ analýzou výsledků činnosti žáka;
 - ♦ konzultacemi s ostatními vyučujícími;
 - ♦ rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Hodnocení žáků navzájem a sebehodnocení žáka vede k odhalování nedostatků během učení a výsledků učení. Schopnost vidění pozitivních výsledků vede k podpoře motivace a zdravého sebevědomí žáka.

- Prvek zpětné vazby umožňuje vyučujícímu, aby přehodnotil používané metody a formy výuky a výuku zefektivnil.
- Práce s chybou je důležité pravidlo využívané zejména při hodnocení odborných výkonů. Důraz je kladen především na rozpoznání chyby, která je vnímána jako přirozený znak poznávání a provedení potřebné nápravy.
- Slovní hodnocení doprovází každou klasifikaci a má za úkol popsat a upřesnit hodnocení. Upřednostňuje se pozitivní posilování, tj. forma pochvaly.
- Hodnocení cvičení má specifická pravidla a zaměřuje se na teoretické vědomosti, praktické dovednosti, dodržování pravidel bezpečnosti při práci, přesnost, zručnost a schopnost práce v týmu.
- Hodnocení odborné praxe sleduje podobná kritéria jako hodnocení cvičení, zejména pak je kladen důraz na organizaci práce, správnost provedených výkonů, samostatnost, spolehlivost, zodpovědnost, docházku, úpravu zevnějšku, dodržování BOZP, schopnost komunikace s pacienty, empatii a přístup k nim. Hodnocení probíhá na základě dotazníků a komunikace mezi odbornou učitelkou pověřenou vedením praxe a pracovníkem zdravotnického či jiného zařízení, kde praxe probíhá. Převládá zde slovní hodnocení a je využíváno také sebehodnocení.
- V teoretickém vyučování je hodnocení žáka zaměřeno na kvalitu získaných poznatků, faktů, pojmů a definic. Posuzuje se úroveň intelektuální a motorické činnosti, samostatnost a tvořivost, uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Hodnotí se správnost, přesnost a výstižnost ústního projevu; správnost, přesnost a estetičnost grafického projevu. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou (otevřené úlohy nebo testy), hodnotí se také plnění domácích úkolů, příprava referátů, ale i aktivita žáků.
- Hodnocení klíčových kompetencí se provádí v jednotlivých předmětech. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, prezentovat se, jak využívá výpočetní techniku atd.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů výkonu. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Každá známka má svoji váhu závislou na rozsahu opakovaného učiva, náročnosti, zpracování apod.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení žáka. Hodnocení žáků je vyučujícími minimálně 2 x za měsíc zapisováno do elektronické žákovské knížky, kde mají přístup žáci i jejich rodiče (přístupový kód je jim přidělen při nástupu do školy).
- Každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení, v pololetí je vydáván pouze výpis z vysvědčení.

3.3.1 Kritéria hodnocení žáků

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 výborný
- 2 chvalitebný
- 3 dobrý
- 4 dostatečný
- 5 nedostatečný

Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:

- 1 velmi dobré
- 2 uspokojivé
- 3 neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl
- nehodnocen

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm nedostatečný.

Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl alespoň stupně celkového hodnocení, prospěl.

3.3.1.1 Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, samostatně a tvořivě. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně. Samostatně nebo na menší podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů a definic nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby, nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

3.3.1.2 Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a odborného zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje samostatně, tvořivě. Využívá plně své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je působivý, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je působivý, má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

3.3.1.3 Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktických dovedností

Prezentace

Žák:

- přichází na praktickou výuku včas a vhodně upraven bez ozdobných a jiných předmětů;
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – dodržuje hygienický režim, má ochranný oděv, obuv a používá ochranné pomůcky;
- pracuje odborně správně, vždy pečlivě a zodpovědně;
- respektuje práva nemocných (dospělých i dětí) a zvládá komunikaci s nimi – dovede naslouchat, vést rozhovor a diskutovat, je vždy ochotný a taktní;
- naváže a udržuje kvalitní mezilidské vztahy se zdravotníky, vyučujícími a spolužáky, se kterými úzce spolupracuje.

Kritické myšlení

Žák:

- je schopen sesbírat podstatná data, analyzovat je s ohledem na stanovený ošetrovatelský problém na základě pokynů odborné učitelky nebo pověřeného nelékařského pracovníka plní plán ošetrovatelské péče dle priorit;
- umí zhodnotit úspěšnost poskytované ošetrovatelské péče a vše zdokumentovat;
- dokáže správně zhodnotit svůj výkon.

Manažerské schopnosti

Žák:

- je aktivní a pracuje pod přímým dohledem odborné učitelky nebo pověřeného nelékařského zdravotnického pracovníka v rámci svých kompetencí;
- na základě pokynů odborné učitelky nebo pověřeného nelékařského zdravotnického pracovníka plní plán ošetrovatelské péče dle priorit a svých odborných kompetencí;
- dokáže zdůvodnit veškeré své činnosti a poskytnutou péči;
- efektivně využívá materiálů a pomůcek;
- dbá o udržení pacientovy/klientovy soběstačnosti.

Mezipředmětové poznatky

Žák:

- využívá získaných poznatků z jednotlivých předmětů vztahujících se k poskytování ošetrovatelské péče.

Edukace

Žák:

- podílí se na edukaci nemocného/klienta.

Hodnocení žáků při diskuzích

Příkladný (1)

Žák je schopen zaujímat více přístupů k problému a bere v úvahu společný zájem, používá odpovídající znalosti k analýze otázek, dovede argumentovat a navrhuje řešení konfliktu. Účastní se více než jedné výměny názorů, shrnuje a hodnotí postup diskuse, dovede naslouchat druhým, dodržuje stanovená pravidla diskuse.

Dostačující (2)

Žák prokazuje znalost důležitých myšlenek, které s diskusí souvisí, prezentuje více než jeden pohled na daný problém, dovede podpořit své stanovisko argumenty. Účastní se jen jedné širší výměny názorů s alespoň jedním dalším člověkem, shrnuje to, co bylo řečeno, žádá druhého o vysvětlení nebo objasnění problému, kterému úplně nerozumí, dovede naslouchat druhým a nemá negativní poznámky k příspěvku druhých.

Minimální (3)

Žák nedovede souvisle argumentovat, pronáší o tématu jen výroky, které vyjadřují pouze jeho osobní stanoviska, svou myšlenku nedovede ostatním vysvětlit tak, aby ji pochopili, nedovede svou myšlenku podpořit argumenty. Přijímá pouze příspěvky jiných a konstruktivně odpovídá na myšlenky vyjádřené alespoň jedním dalším člověkem, má snahu nevyjadřovat negativní výroky, ale ne vždy se mu to daří, nedodržuje všechna pravidla stanovená pro diskusi.

Nepřijatelný (4/5)

Žák nedovede mluvit srozumitelně, nedovede sdělit ostatním své vlastní myšlenky, natož argumentovat, má jen nesouvislé komentáře. Jeho výroky jsou převážně negativní, nemá komentáře, které by souvisely s dialogem, nedodržuje pravidla diskuse.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Výchovný poradce působí na škole jako poskytovatel poradenských služeb spolu se školním metodikem prevence a kariérovým poradcem. Poskytuje poradenství při konzultačních hodinách pro žáky i rodiče nebo individuálně podle potřeb rodičů a žáků. Výchovný poradce se věnuje zejména problematice integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří k naplnění svých vzdělávacích potřeb potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogy vytváří podmínky pro rozvoj potenciálu žáků nadaných. Výchovné poradenství plní na škole tyto hlavní úkoly:

3.4.1 Poradenské činnosti

Zajištění vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – toto vzdělávání upravuje vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

Žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. (§ 16 školského zákona)

Podpůrná opatření jsou členěna do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně může škola uplatňovat i bez doporučení školského poradenského zařízení a plnit na základě doporučení pedagogických pracovníků. Tito ve spolupráci s výchovným poradcem vypracují plán pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření (PO) do stupňů stanovuje příloha č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při poskytování PO může škola zohlednit § 67 odst. 9 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na jeho žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák může být uvolněn, nebo nemusí být hodnocen také z provádění některých činností. Nemůže však být uvolněn z předmětů rozhodujících pro odborné zaměření absolventa (odborných teoretických předmětů, praktických předmětů – cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) žáka nelze uvolnit z předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených v RVP a ŠVP. Žáka také nelze uvolnit z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností, nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky.

3.4.1.1 Poskytování podpůrných opatření

Plán pedagogické podpory (PLPP):

Plán pedagogické podpory vypracovává škola žákům zařazeným do prvního stupně podpory. O jeho vypracování rozhoduje škola bez doporučení školského poradenského pracoviště. Zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů a způsobu vyhodnocení naplňování plánu.

V případě prvního stupně PO jde o minimální úpravu metod, organizace i vyhodnocení vzdělávání. PLPP se vypracovává dle vzoru přílohy č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. výše uvedené vyhlášky. S PLPP seznamuje škola žáka, zákonného zástupce žáka a všechny vyučující, kteří se podílejí na vzdělávání.

Doporučení školského poradenského zařízení:

Poskytnutí podpůrných opatření žákům zařazeným do druhého až pátého stupně se děje na základě zprávy školského poradenského zařízení. Tato zpráva obsahuje závěry vyšetření a doporučení pro podpůrná opatření ve vzdělávání.

Zásadní pro pedagogické pracovníky školy je doporučení, ve kterém školské poradenské zařízení popisuje konkrétní úpravu metod a forem výuky, časové a obsahové rozvržení výuky, způsoby hodnocení žáka či úpravu výstupů ze vzdělávání.

Pedagogičtí pracovníci školy podílející se na vzdělávání žáků se SVP jsou seznámeni s doporučeními školského poradenského zařízení pro dané žáky a jsou výchovným poradcem informováni o aktuálních verzích doporučení.

Výchovný poradce průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření. Pokud shledá, že podpůrná opatření nejsou účinná, nebo že žák již podpůrná opatření nepotřebuje, doporučí návštěvu školského poradenského pracoviště za účelem nového vyšetření. U nezletilých žáků o tomto informuje zákonného zástupce žáka. Výchovný poradce kontroluje platnost doporučení. Před skončením doby poskytování podpůrných opatření o tomto informuje zletilého žáka, či zákonného zástupce nezletilého žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce a vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Jde o závazný dokument, vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka. IVP je určen pro žáky od druhého stupně podpory a obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení případně úpravy výstupů ze vzdělávání žáka. IVP se vypracovává dle vzoru v příloze č. 2 Vyhlášky 27/2016 Sb. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku dle potřeb žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující, žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý. Poskytování IVP je podmíněno písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími pravidelně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje poradenskou podporu žákovi a zákonnému zástupci žáka.

V oblasti informačních aktivit výchovný poradce zajišťuje:

- aktivity v oblasti metodické podpory pedagogů a dalších pedagogických pracovníků v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při práci s žáky;
- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům (např. informace rodičům na třídních schůzkách nebo na plenárním zasedání, schůzka s rodiči žáků budoucích 1. ročníků).

Ve spolupráci s metodikem prevence sociálně patologických jevů výchovný poradce:

- provádí vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště;
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů u jednotlivých žáků a participace na sledování úrovně rizikových faktorů.

Plán výchovného poradenství je každoročně aktualizován.

3.4.2 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů vychází ze školní preventivní strategie, která je součástí ŠVP. Jejím hlavním cílem je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, jejich rozvoj osobnostní, sociální a rozvoj sociálně komunikačních dovedností. Školní metodik prevence poskytuje poradenství individuálně podle potřeby rodičů a žáků. Dále pak metodicky vede činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence (vyhledávání problémových projevů chování, práce s třídním kolektivem apod.).

Na každý školní rok je v souladu s výchovně vzdělávacími cíli školy zpracován Preventivní program školy zaměřený na prevenci sociálně patologických jevů. Pravidelně jednou ročně je vyhodnocován, v rámci inspekční činnosti je hodnocen ČŠI a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace je součástí výroční zprávy o činnosti školy. Preventivní program školy je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Základním předpokladem k maximální účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy.

Při jeho tvorbě je kladen důraz na provázanost a kontinuitu. Obsahuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle. Na tvorbě a realizaci preventivního programu školy se podílí pedagogický sbor, s důrazem na roli třídních učitelů v oblasti prevence sociálně patologických jevů, odborníci a instituce zabývající se prevencí sociálně

patologických jevů. Rodiče žáků jsou aktivními účastníky procesu realizace Preventivního programu školy a jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni. Koordinaci tvorby a realizaci Preventivního programu školy zajišťuje školní metodik prevence, který na základě evaluace daný program aktualizuje a přizpůsobuje potřebám školy. Primární prevence je jednak součástí některých předmětů – například Občanská výuka (poruch příjmu potravy, kriminalita mládeže, šikana, rasismus, xenofobie, multikulturní soužití, sekty), přírodovědného vzdělávání (omamné a toxické látky), vzdělávání pro zdraví (stres, etika v partnerských vztazích, odpovědný přístup k pohlavnímu životu), Informační a komunikační technologie (virtuální závislosti, kyberšikana). Dále jsou organizovány jednorázové akce například ve formě besed, workshopů. Dle aktuální potřeby je možno zařadit aktivity týkající se specifické primární prevence.

Standardní činnosti školního metodika prevence upravuje vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních. Preventivní program školy je každoročně aktualizován.

3.4.3 Kariérové poradenství

Na škole je zřízena pozice Kariérového poradce. Tento poskytuje žákům:

- systematickou poradenskou a konzultační pomoc ve spolupráci s TU při postupném vytváření a ujasňování osobních představ o dalším studiu a budoucím povolání;
- nabídku diagnostiky žáka zaměřenou na výběr dalšího vzdělávání a volbu budoucího povolání;
- nabídku veškerých informačních materiálů o dalším studiu nebo zaměstnání z nejrozumnějších zdrojů;
- konzultace k přihlašování na VŠ;
- aktivity spojené se vstupem na trh práce.

V oblasti informačních aktivit organizuje a připravuje:

- prezentace školy (jako např. webové stránky, Dny otevřených dveří, Burzy škol, návštěvy a konzultace vyučujících na ZŠ);

Vzdělávací program středních škol Úvod do světa práce bude každoročně aktualizován.

3.5 Realizace bezpečnosti a ochrany při práci a požární prevence

3.5.1 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Neoddělitelnou součástí teoretického i praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve výchovně vzdělávacím procesu z požadavků v době výuky platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a českých technických norem). Škola dodržuje podmínky bezpečnosti a ochrany při práci a požární ochrany (včetně činností, které souvisí se vzděláváním např. návštěvy výstav, kulturních představení...) podle platných právních předpisů.

Základními podmínkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se rozumí:

- Důkladné seznámení žáků s platnými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s organizací práce a pracovními postupy.
- Používání strojů a zařízení, pracovních nástrojů a pomůcek, které odpovídají bezpečnostním předpisům.
- Používání osobních ochranných pracovních prostředků podle vyhodnocených rizik pracovních činností.
- Seznámení žáků s vybranými kapitolami zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci) v platném znění.
- Prostory pro výuku odpovídají svými podmínkami požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy, zejména Vyhláškou č. 410/2005 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů a Nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů. Je nutno se řídit též nařízením vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí. Škola zajišťuje nezávadný technický stav budovy školy a technických zařízení, pravidelně je prováděna jejich údržba a technická kontrola. Revize zařízení jsou prováděny pravidelně v souladu s právními předpisy (elektrická zařízení a přístroje, hromosvod, kotelna, hasicí přístroje a hydranty, plynová zařízení, nářadí v tělocvičně a posilovně), realizují se také cvičné evakuace školy a domova mládeže v termínech a frekvencích opakování určenými vedením školy.

Školení zaměstnanců školy v oblasti PO a BOZP se řídí platnými právními předpisy. Každé tři roky se všichni zaměstnanci školy účastní preventivní lékařské prohlídky u smluvního lékaře.

Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví a o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci probíhá:

- na začátku každého školního roku hromadně v aule školy,
- v úvodní třídnické hodině,
- na úvodních hodinách výuky jednotlivých předmětů,
- před zahájením praktického vyučování a odborné praxe ve škole a na určených pracovištích poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb,
- před konáním mimoškolní akce (kurz, exkurze, soutěž, výlet atp.),
- před odchodem na prázdniny (poučení také o nebezpečí v dopravě, při turistice, koupání, zneužívání mladistvých, gamblerství, užívání drog a alkoholu atd.).

V průběhu školení jsou žáci seznámeni s/se:

- školním řádem,
- zásadami bezpečného chování,
- požární ochranou (požární poplachová směrnice, požární evakuační plán),
- pokyny k exkurzím, stážím, kurzům,
- ochranou proti virové hepatitidě typu B, proti AIDS a dalším infekčním nemocem,
- bezpečným nakládáním s chemickými látkami,
- provozními řády učeben, odborných učeben, laboratoří, tělocvičny, posilovny, šatnách školy i nemocnice apod.
- s pravidly chování při praktickém vyučování a odborné praxi,
- s pravidly postupu při poranění žáka,
- pokyny pro praní ochranných oděvů,
- zásadami BOZP platnými pro zdravotnická pracoviště,
- ostatními platnými zákonnými ustanoveními v platném znění.

Školení žáků provádí kompetentní osoby:

- bezpečnostní technik školy/autorizovaná osoba,
- bezpečnostní technik Krajské nemocnice T. Bati, a.s.,
- učitelé.

Absolvované školení je evidováno:

- na příslušných tiskopisech s podpisem žáka,
- v elektronické třídní knize,
- dokumentaci školitelů,
- dokumentaci žáka (Deník praktického vyučování).

Nácvik a procvičování činností je v souladu s požadavky právních předpisů upravujících zákazy prací pro mladistvé (zákoník práce č. 262/2006 Sb., v platném znění, vyhláška č. 288/2003 Sb. v platném znění) a v souladu s podmínkami, za nichž mladiství mohou konat zakázané práce z důvodu přípravy na povolání. Škola proto respektuje a dodržuje specifické podmínky pro práci mladistvých.

Při praktickém vyučování jsou žáci i učitelé povinni používat předepsaný ochranný pracovní oděv a pracovní obuv. Praní pracovních oděvů se řídí platnými právními předpisy u smluvního partnera školy. Na základě § 9 odst. 1 Vyhlášky č. 537/2006 Sb. o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů musí být žák očkovaní proti virové hepatitidě B.

Na žáky se při praktickém vyučování vztahují ustanovení zákoníku práce (č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Školní úrazy jsou evidovány, registrovány a odškodňovány. Počet školních úrazů je sledován. Škola sleduje a zajišťuje ochranu žáků před šikanou, násilím a jinými negativními vlivy (kouření, používání návykových látek). V této souvislosti je v prostorách školy zajištěn o přestávkách pedagogický dohled.

Základní podmínkou přijetí žáka ke studiu je zdravotní způsobilost. Zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru nebo předpokládaného uplatnění. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrující praktický lékař, který vyjádří posudek formou potvrzení na přihlášce ke vzdělávání.

V průběhu vzdělávání, konkrétně před zařazením na praktické vyučování je žák povinen, na základě § 51 a násl. zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách a § 6 až 8 vyhlášky č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, absolvovat lékařskou prohlídku ke zjištění zdravotní způsobilosti.

3.6 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání se řídí školským zákonem a je v souladu s momentálně platnými prováděcími předpisy. Obor vzdělání Praktická sestra v denní formě studia je určen pro žáky, kteří úspěšně ukončili vzdělávací program základního vzdělávání a získali tak stupeň základního vzdělání. Uchazeč o přijetí ke vzdělávání musí splnit podmínky pro přijetí, které stanoví ředitel školy ve formě jednotných kritérií pro přijímací řízení. Tato jednotná kritéria jsou každoročně stanovena ředitelem školy v zákonem stanovených lhůtách pro každé kolo přijímacího řízení.

Základní podmínkou přijetí je zdravotní způsobilost. Zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru nebo předpokládaného uplatnění. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrující praktický lékař, který vyjádří posudek formou potvrzení na přihlášce ke vzdělávání.

3.6.1 Zdravotní požadavky na uchazeče o studium

Onemocnění nebo zdravotní obtíže pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání dle Přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 367/2012 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání:

Při výběru oboru vzdělání nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- Prognosticky závažnými onemocněními podpurného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu.
- Prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce horních nebo dolních končetin (poruchy hrubé i jemné motoriky).
- Prognosticky závažnými chronickými onemocněními kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami.
- Prognosticky závažnými chronickými onemocněními dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, pokud nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé a alergizující látky, činnosti ve vysoce prašném prostředí.
- Přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování.
- Prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučující středně velkou zátěž.
- Prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity.
- Prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny.
- Závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

3.7 Způsob ukončení vzdělání

Vzdělání je ukončeno maturitní zkouškou. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a je organizováno v souladu s platným prováděcím předpisem.

Návrh konání maturitní zkoušky dle současné platné legislativy:

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze dvou zkoušek – z **Jazyka českého a literatury az cizího jazyka** (žák si může zvolit pouze cizí jazyk, který je vyučován ve škole – Anglický jazyk/Německý jazyk). Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám, a to z předmětů Cizí jazyk a Matematika.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z profilové zkoušky z **Českého hazyka a literatury** a v případě, že si žák zvolil ve společné části maturitní zkoušky **Cizí jazyk**, pak také z tohoto jazyka a z dalších tří povinných zkoušek, stanovených ředitelem školy. Jedná se o zkoušky z **Ošetřování nemocných** – praktická zkouška před zkušební komisí se koná v přirozených podmínkách nemocničních zařízení (např. na oddělení interním a chirurgickém u skupiny nemocných dle stanovených témat, která se vztahují k jejich onemocnění)

a součástí je obhajoba poskytované péče. Další zkoušky jsou z **Ošetřovatelství a Psychologie a komunikace nebo Somatologie**. Žák může vykonat navíc nepovinnou zkoušku. V rámci nepovinné zkoušky má na výběr z předmětů, které jsou pro daný rok stanovené ředitelem školy podle rámcového a školního vzdělávacího programu.

4 Učební plán

4.1 Tabulka - platná

Předměty	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				Celkem	Počet hodin celkem
	1.	2.	3.	4.		
	34 týdnů	34 týdnů	31 týdnů	29 týdnů		
Povinné předměty						
Český jazyk a literatura (CJL)*	3	3	3	3	12	384
Anglický jazyk/Německý jazyk (ANJ/NEJ)*	3	3	3	4	13	413
Dějepis (DEJ)	2	-	-	-	2	68
Občanská nauka (OBN)	-	1	1	1	3	94
Matematika (MAT)	3	2	2	-	7	232
Fyzika (FYZ)	1	1	-	-	2	68
Chemie (CHE)	1	1	-	-	2	68
Biologie a ekologie (BIE)	2	-	-	-	2	68
Informační a komunikační technologie (IKT)	2	2	-	-	4	136
Tělesná výchova (TEV)	2	2	2	2	8	256
První pomoc (PRP)	2	-	-	-	2	68
Ochrana a podpora veřejného zdraví (PVZ)	1	-	-	-	1	33 [≈]
Ekonomika (EKO)	-	2	-	-	2	68
Psychologie a komunikace (PSK) **	-	2	2	1	5	160
Klinická propedeutika (KLP)	-	2	-	-	2	68
Odborná latinská terminologie (LAO)	1	-	-	-	1	34
Somatologie (SOM)**	4	-	-	-	4	136
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena (HYG)	-	1	-	-	1	34
Ošetrovatelství (OSE)**	1/3	0/8	8/0	6/0	26	830
Ošetřování nemocných (OSN)**	-	-	14	14	28	840
Odborná praxe (ODP)/týdny	-	-	4 týdny	-	4 týdny	160
Výběrové a volitelné předměty	-	-	-			
Seminář z psychologie a komunikace (SPS)	-	-	-	1	1	29
Seminář ze somatologie (SSM)						
Nepovinné předměty						
Anglický jazyk/Německý jazyk (ANJn/NEJn)	1	1	1	1		
Celkem hodin/týdně	31	30	35	32	128	4248

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

- Maximální počet povinných vyučovacích hodin týdně je 35 hodin (§26, odst. 2 školského zákona).
- Vyučovací hodina trvá 45 minut. Vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut.
- Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání bylo východiskem pro tvorbu učebních plánů ve ŠVP.
- Do učebnímu plánu školního vzdělávacího programu jsou zařazeny vyučovací předměty, které se vytvářely na základě vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů stanovených v rámcovém rozvržení obsahu vzdělávání. Stanovené vzdělávací oblasti a obsahové okruhy a jejich minimální počty vyučovacích hodin jsou závazné, jejich dodržení ve ŠVP je prokazatelné.
- Pro získání uceleného přehledu ve vzdělávací oblasti Ošetřovatelství a ošetřování nemocných je zahrnuta výuka odborných předmětů s největším důrazem na základní medicínské obory, a to na chirurgii, ošetřovatelskou péči o nemocné v chirurgii, internu, ošetřovatelskou péči o nemocné v interně, v minimálním rozsahu 2/3 z celkového počtu vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání.
- Disponibilní hodiny jsou využity pro posílení hodinové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů, pro realizaci průřezových témat, podporu zájmové orientace žáků.
- Škola bude vytvářet podmínky pro zkvalitňování jazykových znalostí žáků a pro výuku dalších cizích jazyků formou nepovinných předmětů či kroužků.
- Přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty C fyzikální složky a z varianty B chemické složky v RVP.
- Ve ŠVP je v každém ročníku zařazena tělesná výchova, v minimálním rozsahu 2 hodiny týdně a další sportovní a relaxační aktivity podporující zdravý vývoj žáků (sportovní kurzy) dle zájmu žáků a možností školy.
- Z oblasti Základ pro poskytování ošetřovatelské péče – předmět Ochrana a podpora veřejného zdraví je přesunuta 1 hodina do oblasti Sociální vztahy a dovednosti – předmět Psychologie a komunikace (aby byl dodržen RVP).
- Do ŠVP je zařazeno také praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách a laboratorích školy (ve školních laboratorích), učební a odborné praxe v reálném pracovním prostředí. Celkový rozsah praktického vyučování je v denní formě vzdělávání 1254 hodin za 4 roky. Z toho odborná praxe činí 4 týdny a je zařazena do 3. ročníku. Učební praxe se uskutečňuje průběžně po celou dobu vzdělávání. Obsah praktických činností se odvíjí zejména od obsahového okruhu Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných.
- Průměrný počet vyučovacích hodin ve třídě za týden je s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny při teoretickém i praktickém vyučování stanoven v rozsahu uvedeném v platné znění nařízení vlády, kterým se stanoví pro základní školy, střední školy a konzervatoře zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí maximální počet hodin výuky financovaný ze státního rozpočtu
- Předměty označené * jsou předměty společné části maturitní zkoušky.
- Předměty označené** jsou předměty profilové části maturitní zkoušky.
- Výběrový volitelný předmět si přihlásí každý žák na konci druhého a třetího ročníku podle toho, jaký předmět společné nebo profilové části maturitní zkoušky si zvolí event. vzhledem k případnému dalšímu vzdělávání.
- Volitelné a nepovinné předměty si žák přihlásí prostřednictvím předepsaného tiskopisu.
- ~ Do tematického okruhu Sociální vztahy a dovednosti – přesunuta 1 hodina z tematického okruhu Základ pro poskytování ošetřovatelské péče, z předmětu Ochrana a podpora veřejného zdraví.

Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování dle rozpisu/počet týdnů	34	34	31	29
Lyžařský kurz, sportovně turistický kurz (na základě zájmu žáků a možností školy)	1	1	-	-
Adaptační pobyt (na základě zájmu žáků a možností školy)	1	-	-	-
Odborná praxe	-	-	4	2
Maturitní zkouška	.	-	-	2
Časová rezerva (exkurze, výchovně vzdělávací akce, projektové týdny, opakování a upevňování učiva)	4	5	5	4
Celkem	40	40	40	37

Poznámky:

- Lyžařský kurz může být organizován pro žáky 1. ročníku. Sportovně-turistický kurz může být pořádán pro žáky 2. ročníku. Jejich absolvování je žákům doporučeno. Jejich organizace se řídí platnými metodickými pokyny MŠMT ČR.
- Odborná praxe se organizuje v období školního vyučování ve 3. ročníku v délce 20 pracovních dnů.
- Ve všech ročnících je v každém školním roce zařazeno 6 vyučovacích hodin ochrany člověka za mimořádných událostí. Jsou organizovány podle platných pokynů vydaných MŠMT ČR a jsou každoročně aktualizované.
- Ve všech ročnících jsou v každém školním roce zařazeny aktivity uvedené v každoročně aktualizovaném plánu Environmentálního vzdělávacího programu a Úvodu do světa práce.
- Hodiny výuky jednotlivých předmětů, které budou odučeny nad rámec celkového počtu hodin uvedeného v ŠVP, budou využity k opakování, procvičování, upevňování a prohlubování získaných znalostí a dovedností (např. formou řešení modelových situací, prezentací žáků, diskuze, exkurzí apod.).

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy Předměty	1. r. 34	2. r. 34	3. r. 31	4. r. 29	ŠVP	Disp ŠVP	RVP	Celkem RVP (ŠVP)
Jazykové vzdělávání Estetické vzdělávání					12	2	5 5	160 160 (384) + 64
Český jazyk a literatura (CJL)	3	3	3	3				
Jazykové vzdělávání					13	3	10	320 (413) + 93
Anglický jazyk/Německý jazyk (ANJ/NEJ)	3	3	3	4				
Společenskovední vzdělávání					5		5	160 (162) + 2
Dějepis (DEJ)	2	-	-	-				68
Občanská nauka (OBN)	-	1	1	1				94
Matematické vzdělávání					7		7	224 (232) + 8
Matematika (MAT)	3	2	2	-				
Přírodovědné vzdělávání					6	2	4	128 (204) + 76
Fyzika (FYZ)	1	1	-	-				68
Chemie (CHE)	1	1	-	-				68
Biologie a ekologie (BIE)	2	-	-	-				68
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích					4		4	128 (136) +8
Informační a komunikační technologie (IKT)	2	2	-	-				
Vzdělávání pro zdraví					10	2	8	256 (324) + 68
Tělesná výchova (TEV)	2	2	2	2				256
První pomoc (PRP)	2	-	-	-				68
Ekonomické vzdělávání					2		2	64 (68) + 4
Ekonomika (EKO)	-	2	-	-				
Sociální vztahy a dovednosti					5		5	160 (160[≈])
Psychologie a komunikace (PSK)	-	2	2	1				
Základ pro poskytování ošetrovatelské péče					9	1	8	256 (305) + 49
Klinická propedeutika (KLP)	-	2	-	-				68
Odborná latinská terminologie (LAO)	1	-	-	-				34
Somatologie (SOM)	4	-	-	-				136
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena (HYG)	-	1	-	-				34
Ochrana a podpora veřejného zdraví (PVZ)	1	-	-	-				33 [≈]
Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče					54 4 týdny		54	1 728 (1 804) + 76
Ošetrovatelství (OSE)	4	8	8	6				830
Ošetrování nemocných (OSN)	-	-	14	14				1840
Odborná praxe součást předmětu OSN			4 týd.					160
Výběrové a volitelné předměty					1	1		29
Seminář z psychologie a komunikace (SPS)	-	-	-	1				29
Seminář ze somatologie (SSM)	-	-	-	1				
Nepovinné předměty								

Anglický jazyk/Německý jazyk (NAJ/NNJ)	1	1	1	1				
Disponibilní hodiny						11		
Celkem	31	30	35	32	128 + 4 týdny ODP		117	4 248

6 Učební osnovy

6.1 Povinné předměty

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - CJL

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Český jazyk a literatura vede žáky k dokonalejšímu ovládnutí spisovného jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. V hodinách českého jazyka a literatury se tříbí schopnost porozumění textu, jeho interpretace a formuje se kritický postoj žáka. Dále rozšiřuje ústní a písemné vyjadřování, přispívá svým zaměřením i svým obsahem k vytváření osobního vztahu k jazyku jako důležité složce národní kultury, k poznávání bohatého rozvoje současného jazyka a jeho spojení s dějinami národa, vychovává žáky k vlastenectví, humanitě a demokracii. Obecným cílem je také vytvářet u žáků kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Jazykové vyučování plní úlohu integračního činitele všech učebních předmětů a je důležitou složkou začlenění a plnohodnotného života ve společnosti.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
V rámci vzdělávacích oblastí RVP vychází předmět Český jazyk a literatura z oblastí – jazykové vzdělávání a komunikace v českém jazyce a estetické vzdělávání. Tento předmět má tři části – literaturu, jazyk a sloh, které se pravidelně střídají.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	3	3	3	3
Obsah učiva: česká a světová literatura, jazyk, sloh.				
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
• uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace; • pracovali se slovníky, rejstříky a jinými jazykovými příručkami; • kultivovali své jazykové projevy a využívali jazykové znalosti pro další vzdělávání; • uplatňovali principy, normy a pravidla kulturního chování ve společenských a pracovních situacích; • pracovali s literárním textem jako poučený a inspirovaný čtenář; • byli tolerantní k názorům druhých a zamýšleli se nad nimi; • byli samostatní, samostatně přemýšleli, vytvořili si vlastní úsudek a kladli si otázky a aktivně na ně hledali odpovědi; • rozvíjeli tvořivost a nelpěli na stereotypch; • kladli si existenční otázky a etické otázky; • řešili konflikty a hledali nové možnosti; • vcítili se do jiného člověka a pochopili jeho pohnutky; • uplatňovali ve svém životním stylu estetická a společenská kritéria; • vážili si materiálních a kulturních hodnot a chránili je; • získali přehled o kulturním dění a zájem o kulturní prožitky.				
Pojetí výuky				
V souvislosti se změnami v základním i středním školství je kladen důraz na schopnost komunikační a na porozumění textu. Literárněvědné poznatky si žáci osvojují prostřednictvím výkladu, samostatným studiem, při interpretování konkrétních literárních děl. Používají se také diskusní metody (např. skupinová práce, brainstorming) a názorové a demonstrační (např. počítačová projekce, obrázková – tiskoviny, video aj.). V hodinách slohu se provádí krátká mluvní cvičení na aktuální téma, vznikají situační komunikační hry. Na slohové kontrolní práce jsou žáci připravováni soustavou cvičných prací a dílčích úkolů, vychází se z rozboru vzorových textů jednotlivých útvarů. Žáci používají Internet, vyhledávají informace, pracují s obrázkovým materiálem a pokouší se o vlastní tvorbu. Žáci mají možnost zapojit se ve škole i do jiných aktivit (např. tvorba školních novin, návštěvy divadla aj.).				

Hodnocení výsledků žáků	
Hodnocení žáků probíhá průběžně; jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení. Při hodnocení žáků dbáme na znalost faktů, jejich vzájemné propojení, komunikační schopnosti, formulaci myšlenek, spisovné vyjadřování, schopnost kritického myšlení, samostatnost úsudku, tvořivost a dovednost práce s textem a porozumění obsahu a estetického účinku v literárních dílech. Hodnocení výsledků žáka probíhá podle pravidel stanovených ve školním řádu.	
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat	
Český jazyk a literatura rozvíjí v oblasti klíčových kompetencí tyto kompetence:	
Kompetence k učení – absolventi by měli	
• mít pozitivní vztah k učení; • používat různé způsoby učení; • pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky komunikační technologie; • orientovat se v textu; • samostatně a kriticky zpracovávat informace.	
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli	
• získat a zpracovat informace z běžných i odborných textů; • rozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, vytyčit strategie řešení a její varianty, zvážit pozitiva i zápory jednotlivých způsobů řešení, vybrat optimální způsob řešení a provést jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu; • vyhodnotit informační zdroje a informace z hlediska jejich důležitosti, objektivitu a přínosu, volit a používat informace vhodné k řešení konkrétních problémů; • orientovat se v získaných informacích, zaznamenávat je a uchovávat způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití.	
Komunikativní kompetence – absolventi by měli	
• vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných; • formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně; • účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých; • zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.	
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli	
• efektivně se učit a pracovat; • zjišťovat a kriticky hodnotit své schopnosti a osobní kvality, svůj pokrok v učení i v práci, přijímat hodnocení svých výsledků a postojů ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku; • pracovat v týmu; • přispívat k vytváření vstřícných pracovních, společenských a občanských vztahů a předcházení osobních konfliktů, vystupovat proti diskriminaci a nesnášenlivosti.	
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli	
• respektovat multikulturní soužití a identitu každého člověka; • podporovat tradice a hodnoty svého národa; • dodržovat zákony a pravidla dané společností a státu.	
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli	
• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti; • orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce; • vhodně komunikovat s budoucími zaměstnavateli.	
Matematická kompetence – absolventi by měli	
• uplatňovat logické myšlení.	
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli	

- používat všechny dostupné zdroje informací;
- kriticky nahlížet na informace, porovnávat je a hodnotit;
- zpracovat informace a interpretovat vlastními slovy.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Podporuje u žáků rozvoj funkční gramotnosti, úctu k materiálním a duchovním hodnotám, rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi, rozvoj komunikativních a personálních kompetencí, práci s informacemi, dovednost jednat s lidmi, orientace v masových médiích.

Člověk a svět práce (PTP)

Je zaměřena u žáků na vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech, verbální a neverbální komunikaci při důležitých jednáních, komunikaci s potencionálními zaměstnavateli, rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Učí žáky efektivní práci s informacemi a jejich kritické hodnocení, uvědomění si odpovědnosti člověka za životní prostředí, esteticky a citově vnímat jejich okolí a životní prostředí.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci se učí pracovat s Internetem, vyhledávat potřebné informace.

Exkurze a stáže

Dle aktuálních možností žáci navštěvují divadelní, koncertní a filmová představení během roku. Mají možnost si zakoupit abonentní lístek. Dále se žáci mohou podílet na tvorbě školních novin, absolvovat různé exkurze (např. návštěva Muzea knih v Rajhradu s návštěvou benediktínského kláštera, Kroměříž, Uherský Brod, Olomouc, funkcionalistický Zlín, exkurze do Památníku holocaustu v Osvětimi aj.) a ve 4. ročníku se mohou zúčastnit několikadenní exkurze do Prahy.

Odborná literatura

BOROVÍČKA L. a kol. *Nová literatura 1 pro střední školy – Učebnice*, 1. vydání, Nakladatelství Didaktis Brno, 2018, 144 s. ISBN 978-80-7358-295-1.

PEŠTULKOVÁ L. a kol. *Nová literatura 1 pro střední školy – Pracovní sešit*, 1. vydání, Nakladatelství Didaktis Brno, 2018, 140 s. ISBN 978-80-7358-296-8.

MUŽÍKOVÁ O. a kol. *Odmaturuj z českého jazyka*, 3. vydání, Didaktis Brno 2007, 168 s. ISBN 80-7258-082-9.

Sochorová M. *Cvičení z českého jazyka v kostce – přepracované vydání 2008*, Fragment, ISBN: 978-80-253-0671-0

HÁNOVÁ E. a kol. *Odmaturuj z literatury*, 2. vydání, Didaktis Brno, 2002, 184 s. ISBN 80-86285-37-5.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Český jazyk a literatura dochází k propojení znalostí žáků z **Dějepis, Občanské nauky, Anglického/ Německého jazyka, Odborné latinské terminologie, Psychologie a komunikace, Ošetřovatelství.**

Učební osnovy		Hodiny JV + EV
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	1	48 + 54
Žák		

• zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků; • vysvětlí, proč se učí českému jazyku; • vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem, mezi monologem a dialogem; • naváže kontakt a hovoří s osobami různého věku a pohlaví; • prezentuje sám sebe a naslouchá druhému; • vhodně argumentuje a obhájí své stanovisko; • orientuje se v památkách před naším letopočtem; • definuje jednotlivé literární žánry; • dokáže výrazně číst úryvky z děl; • vysvětlí propojení slovesné kultury s ostatními druhy umění; • vyjmenuje druhy lidového umění; • uvede kulturní instituce v ČR a ve svém regionu.	• Obecné pojmy o jazyce (vývoj českého jazyka). • Základy teorie jazykové komunikace. • Umění. • Kulturní instituce v ČR a regionu. • Počátky literatury. • Mimoevropské literatury.
Žák	
• vyjadřuje se jasně a srozumitelně; • dovede se vyjadřovat spisovným jazykem; • je schopen číst text s porozuměním; • orientuje se v jazykových příručkách; • vysvětlí roli Ústavu pro jazyk český; • je schopen určit na ukázce slohové postupy; • objasní rozdíl mezi projevem psaným a mluveným, mezi projevem veřejným a neveřejným, mezi projevem připraveným a nepřipraveným, mezi projevem monologickým a dialogickým; • dovede se orientovat ve starověké literatuře Řecka a Říma; • demonstruje, že tato literatura je základ evropské vzdělanosti; • orientuje se v žánrech; • vyzná se v antické próze, poezii i dramatu.	• Jazyková kultura. • Sloh jazykových projevů, jazykové styly, slohotvorní činitelé, druhy slohu. • Antické písemnictví PTO – (společnost, morálka, odpovědnost, tolerance, svoboda)
Žák	
• písemně zpracuje slohový postup vypravování dle zásad; • ukáže promítnutí společenských událostí do tvorby autorů; • posoudí význam staroslověnštiny pro základ naší kulturní vzdělanosti; • orientuje se ve středověkých žánrech; • na ukázce rozezná základní architektonické styly středověku; • popíše kulturu bydlení a odívání středověku; • prokáže znalost dějinných souvislostí.	• Slohové útvary. • Vypravování. • Evropské literatury středověku. • Staroslověnské kořeny našeho písemnictví.
Žák	

• posoudí z ukázek spisovnou a nespisovnou výslovnost; • rozpozná vady výslovnosti; • dbá na vlastní spisovnou výslovnost; • dobře intonuje, klade správný přízvuk, pauzy ve větě; • orientuje se ve středověkých žánrech; • orientuje se v nejstarších českých literárních památkách; • chápe význam husitské literatury psané latinsky a česky; • vysvětlí význam pravopisné reformy Jana Husa; • orientuje se v žánrech husitské literatury.	• Zvuková stránka jazyka. • Rozvoj česky psané kultury. • Literatura doby husitské.
Žák	
• objasní význam renesance a humanismu pro evropskou kulturu; • orientuje se ve stěžejních dílech evropské kultury; • na ukázkách pozná žánry této literatury; • dokáže výrazně číst ukázky z děl a recituje vybranou poezii; • charakterizuje postavy Shakespearových dramát; • posoudí význam Shakespearových dramát pro české drama.	• Zvuková stránka věty a projevu. • Doznívání husitství. • Renesance a humanismus v evropské literatuře.
Žák	
• diskutuje o rozdílech mezi mluvenou a psanou podobou českého jazyka; • prakticky používá Pravidla českého pravopisu; • zobecňuje pravidla pravopisu při používání pravopisných jevů; • orientuje se v dílech latinského a českého humanismu; • rozlišuje literaturu naukovou a beletrii.	• Grafická stránka jazyka. • Pravidla českého pravopisu. • Raný a zobecněný humanismus v českých zemích.
Žák	
• rozliší úřední a soukromý dopis; • dodržuje zásady při psaní korespondence soukromé a úřední; • orientuje se v díle JAK; • vysvětlí význam děl českých humanistů pro další vývoj české kultury; • spojí do souvislosti dějinný vývoj českých zemí s produkcí literárních děl v tehdejší době; • orientuje se v barokní kultuře; • pozná na ukázkách barokní sloh.	• Psaní dopisů. • Popularizovaný humanismus v českých zemích. • Barokní kultura.
Žák	
• uvede zásady psaní soukromé korespondence; • rozliší na ukázkách spisovný a nespisovný jazyk a nespisovné útvary, zvláště obecnou češtinu, dialekty; • rozliší sociálně a stylově nepříznakové a příznakové jevy;	• Slovní zásoba. • Klasicismus. • Osvícenství. • Preromantismus.

• zařadí klasicismus a osvícenství do evropského kontextu; • rozebere výrazné postavy v dramatech Moliérových; • orientuje se v ukázkách německého preromantismu.	
Žák	
• prakticky využívá poznatků o obohacování slovní zásoby na příkladech; • rozpozná nejnovější tendence v obohacování slovní zásoby; • zdůvodní souvislosti dějinného a literárního vývoje 18. a 19. století; • formuluje význam českého národního obrození pro současnou českou kulturu; • orientuje se v jazykové činnosti J. Dobrovského a J. Jungmanna; • popíše počátky českého divadla, prózy, poezie; • vysvětlí odraz společenských.	• Obohacování slovní zásoby. • České národní obrození. • Obranná fáze národního obrození. PTO (společnost, historický vývoj, politický systém)
Žák	
• orientuje se v základních jazykovědných příručkách; • orientuje se ve vývoji evropské i národní literatury; • formuluje význam literatury pro život člověka; • objasňuje základní literární žánry; • hovoří o základní myšlence v literárním díle; • má vypěstovanou potřebu samostatné četby a na základě vlastních prožitků dokáže přiblížit oblíbeného autora a dílo; • obhajuje své názory na četbu; • diskutuje nad problémy, které přinášejí autoři ve svých dílech; • orientuje se v důležitých etapách vývoje evropské i národní literatury; • spolupracuje se spolužáky při tvoření projektů; • vyjadřuje se výstižně, spisovně, graficky a úhledně.	• České národní obrození. • Zdroje poučení o jazyce. • Systemizace poznatků.

Ročník	2	50 + 52
Žák		
• pracuje s jazykovými příručkami a internetovými stránkami – ověřenými zdroji; • vyhledává kulturní podněty a dovede o nich informovat; • orientuje se v základních dílech evropského a českého výtvarného umění; • vysvětlí propojení společenských událostí do tvorby autorů.	• Slovtvorné vztahy mezi slovy. • Romantismus ve světové a české literatuře. PTŽ (estetické a citové vnímání okolí)	
Žák		

• objasní vztahy mezi slovy; • formuluje tendence v obohacování slovní zásoby; • formuluje znaky lidové slovesnosti v díle K. J. Erbena; • orientuje se v základních básnických prostředcích; • rozebere dle určených kritérií konkrétní literární dílo.	• Tvoření slov. • Český romantismus – Mácha, Erben.
Žák	
• užívá zkratky, popř. vysvětlí, co znamenají; • zařadí časově myšlenkové směry a umělecké styly; • určuje v ukázce slohové postupy; • vyjadřuje se jasně a srozumitelně; • zpracovává popis jako celistvý a soudržný projev.	• Psaní zkratek a značek. • Světová realistická literatura. • Umělecké zásady naturalismu. • Popis – slohový výcvik.
Žák	
• charakterizuje dobu v české kultuře 2. poloviny 19. století; • určí slovní druhy a zná jejich význam ve větě.	• Počátky realismu v české literatuře. • Slovní druhy.
Žák	
• sleduje aktuální a kulturní podněty; • orientuje se v literárních žánrech; • výrazně čte ukázky z děl a recituje vybrané texty; • definuje pojem jmenný rod a jeho význam ve větě.	• Detektivní a vědecko-fantastické romány a povídky: A. C. Doyle, E. A. Poe, J. Verne. • Májovci. • Mluvnické kategorie jmen a sloves.
Žák	
• rozlišuje programy jednotlivých literárních skupin; • hovoří o vlastní dětské četbě a jejím vlivu; • rozpozná v dílech touhu po krásě a spravedlnosti.	• Ručovci a lumírovci. • Tvary slov, kolísání mezi vzory.
Žák	
• přiblíží literární vzory pro lidské chování; • propojí souvislosti společenských událostí s tvorbou autorů; • orientuje se v základních projevech administrativního stylu; • prakticky použije základní útvary administrativního stylu.	• Český realismus – venkovský. • Administrativní písemnosti. PTP – člověk a svět práce
Žák	
• propojuje slovesnou kulturu s jinými druhy umění; • uvede tradice svého regionu; • na ukázkách rozliší spisovný a nespisovný jazyk; • rozezná obecnou češtinu a dialekty.	• Procvičování pravopisu. • Venkovská próza 2. poloviny 19. století. • Realistické drama.
Žák	

• srovná atmosféru s koncem dalšího století, tisíciletí; • popíše tvorbu našich impresionistů a symbolistů; • orientuje se v oblasti médií; • vysvětlí podstatu reklamy a mediální manipulace; • vyrovná se s působením médií; • informace si vybírá a přistupuje k nim kriticky; • cizí slova vyjádří česky, objasní jejich použití v reklamě; • vysvětlí funkci reklamy, propagačních prostředků a vliv na životní styl; • analyzuje nabízená sdělení.	• Moderní směry ve světové kultuře a literatuře na přelomu 19. a 20. století. • Mediální výchova a publicistika. • Používání cizích slov v médiích a v odborném stylu. PTO (práce s informacemi, orientace v masových médiích)
Žák	
• popíše vývoj evropské i národní kultury; • vyjmenuje etické hodnoty díla; • pracuje samostatně i v týmu; • volí vhodný způsob zprostředkování.	• Moderní směry české literatury – česká moderna, dekadence, anarchisté. • Slova neohebná.

Ročník	3	40 + 53
Žák		
• orientuje se v historických datech; • zhodnotí přínos autorů a jejich děl pro současnost; • vyjmenuje typické znaky jednotlivých žánrů; • posuzuje adekvátnost slovní zásoby jednotlivých děl; • postihne typické znaky tehdejší literatury; • popíše propojení slovesné kultury s ostatními druhy umění.	• 1. světová válka v literatuře.	
Žák		
• vyjadřuje se jasně a srozumitelně; • vyjadřuje se spisovným jazykem; • čte text s porozuměním; • rozezná charakteristiku přímou a nepřímou; • rozliší charakteristiku vnější a vnitřní; • používá správnou slovní zásobu; • uplatní vnitřní monolog; • využívá znalostí z psychologie při charakteristice člověka.	• Charakteristika.	
Žák		
• odhaluje a opravuje jazykové nedostatky; • používá jazykové příručky; • provede správně větný rozbor; • popíše význam větné stavby pro porozumění textu.	• Skladba. • Větný člen. • Větný rozbor.	
Žák		

• orientuje se ve světových proudech; • uvede souvislosti s jinými druhy umění; • uvědomuje si roli grafického ztvárnění literárního díla; • hovoří o svých literárních zážitcích; • postihne specifika tvorby jednotlivých autorů.	• Umělecké proudy 1. poloviny 20. století ve světové literatuře.
Žák	
• postihne vývoj poezie v českých podmínkách; • vysvětlí souvislosti s dějinným vývojem; • hodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž autor tvořil, a interpretuje zásadní myšlenky; • všímá si grafické podoby básní, metafor, metonymií a rozliší je v textu.	• Umělecké proudy 1. poloviny 20. století v české literatuře – poezie.

Žák	
• použije správnou techniku mluveného slova, využívá emocionální a emotivní stránky mluveného projevu; • uvede a použije základní útvary řečnických projevů; • všímá si mluvených projevů známých osobností – postihne klady i zápory; • dokáže graficky a formálně upravit text.	• Projevy mluvené i psané. PTP, PTO (verbální komunikace při jednání s lidmi, prezentace)
Žák	
• rozpozná specifika jednotlivých proudů; • pracuje s literárním textem na základě získaných zkušeností; • přiměřeně rozebírá literární dílo; • vyjadřuje vlastní prožitek; • postihne význam jednotlivých autorů pro tehdejší dobu i současnost; • formuluje svými slovy vliv literatury na filmovém umění.	• Česká próza a divadlo v meziválečném období.
Žák	
• vyjadřuje se o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu; • pracuje s odbornou literaturou; • pořizuje si anotace; • dokáže pracovat s odbornou slovní zásobou; • v ústním projevu zaujme a přesvědčí publikum; • dokáže graficky a formálně upravit text.	• Odborný styl. • Odborný popis. • Výklad. • Odborný referát.
Žák	
• orientuje se v knihovně; • zaznamenává si bibliografické údaje o knize; • má přehled o knihovnách a jejich službách; • pracuje s internetem – pokusí se ověřovat hodnověrnost informací; • samostatně zpracovává informace; • podává zprávu o nových informacích.	• Práce s knihou a vyhledávání informací – knihovny, kniha, Internet. PTK (práce s databází knihoven)

Ročník	4	39 + 48
Žák		
- zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků; - rozezná spisovný a nespisovný jazyk, rozdíl mezi psaným a mluveným projevem, mezi monologem a dialogem; - navazuje kontakty a hovoří s osobami různého věku a pohlaví; - prezentuje sám sebe a naslouchá druhému; - vyjadřuje se jasně a srozumitelně; - čte text s porozuměním; - orientuje se v žánrech; - uvede souvislosti mezi dějinným vývojem a literárním odkazem; - rozebírá dílo po stránce stylistické.	- Národní jazyk a jeho členění na útvary. - Obraz 2. světové války ve světové literatuře. PTO (tolerance, morálka, odpovědnost, společenský vývoj)	
Žák		
- vysvětlí specifika tvorby českých autorů; - rozebírá dílo po stránce stylistické; - své názory obhájí, vhodně argumentuje.	Obraz 2. světové války v české literatuře.	
Žák		
- vyjadřuje své vlastní názory; - argumentuje na základě získaných zkušeností; - vyvozuje obecné názory; - používá odpovídající slovní zásobu; - používá vhodnou stavbu věty.	Úvaha a úvahový postup.	
Žák		
- postihne podstatu těchto směrů a specifika tvorby vybraných autorů; - objasní výstavbu literárního díla; - na základě vlastní četby rozebere literární dílo; - chápe důležitost literárního jazyka; - začlení literární dílo do dějinných souvislostí určité země. - své názory obhájí, vhodně argumentuje.	Umění druhé poloviny 20. století – existencialismus, beatnici, absurdní drama, postmodernismus, magický realismus. PTO (tolerance, morálka, společenský vývoj)	
Žák		
- orientuje se v jazykových rodinách; - postihne historické souvislosti; - vysvětlí podstatu reklamy a mediální manipulace; - vyrovná se s působením médií.	- Indoevropské jazyky. - Média v životě jednotlivce.	
Žák		
- vysvětlí specifikum vývoje české literatury v jednotlivých etapách; - rozebírá literární dílo na základě vlastní četby, respektuje požadavky rozboru k ústní maturitní zkoušce; - je schopen sestavit si Kánon dle zadaných kritérií dle požadavků státní maturitní zkoušky.	- Česká literatura po roce 1945 – vývoj v poezii, próze, dramatu (vybraní autoři). - Kánon – požadavky ke státní maturitní zkoušce.	
Žák		

• rozliší exilovou, samizdatovou a oficiální literaturu v letech 1945 – 1989; • postihne rozdíly ve vývoji české literatury po roce 1989 až po současnost.	• Česká literatura v letech 1968 – 1989. • Tendence české literatury po roce 1989 až po současnost.
Žák	
• je schopen vytvořit slohovou práci na základě zadaného tématu a slohového útvaru; • rozliší umělecký a neumělecký text; • rozebere neumělecký text – objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé, jazykové prostředky; • rozebere umělecký text dle zadaných kritérií – literární druh a žánr, časoprostor, námět a motiv, hlavní myšlenka díla, charakteristika postav, kompozice díla, jazykové prostředky; • je schopen pracovat s libovolným textem a vyhledávat požadované informace.	• Funkční styly – sumarizace. • Rozbor neuměleckého textu. • Čtenářská gramotnost. • Rozbor uměleckého textu.

ANGLICKÝ JAZYK – ANJ

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a rozvíjí jejich schopnosti učit se po celý život.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a k praktickému používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni se domluvit v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, znát informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a pochopit jednoduchý text.

Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A2 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ a směřuje k dosažení minimální úrovně B1.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

V rámci vzdělávacích oblastí RVP vychází předmět Anglický jazyk z oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Jedná se o systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy, obsažených v těchto kategoriích:

- řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné);
- jazykové prostředky (tematické zaměření obsahu, základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace a jazykové funkce);
- realie.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	3	3	3	4

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi rozvíjeli tyto klíčové komunikativní kompetence;

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikativní strategie a jazykové prostředky;
- využívat cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb pro nemocné bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí českého jazyka;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí.

Pojetí výuky

V současném pojetí je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků, které jsou zaměřeny na:

- osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce a kooperace, využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského portfolia;
- motivační činitele s cílem vypěstovat u co největšího počtu žáků potřebu porozumět se s lidmi z daných jazykových oblastí nebo s lidmi, kteří používají AJ jako univerzální komunikační prostředek.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení.

Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému a eventuálně procentuálního vyjádření.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Anglický jazyk rozvíjí v oblasti klíčových kompetencí tyto kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli

- osvojovat si efektivně strategie vedoucí k zvládnutí anglického jazyka prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny;
- odhadovat neznámé výrazy, orientovat se v novém neznámém poslechovém a čteném textu;
- pochopit přínos osvojení anglického jazyka v praxi při práci s časopisy, na Internetu si vyzkoušet možnost rozšíření znalostí.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- identifikovat problémy, hledat řešení a vyhodnocovat výsledky;
- učit se vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- samostatně vyjádřit svůj názor, mínění a myšlenky;
- zaměřovat se na aktuální a autentické typy textů a záznamů;
- využívat on-line cvičení, učit se pracovat v reálné situaci, řešit současně myšlenkový i jazykový problém.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- usilovat o svůj další rozvoj, odhadovat své možnosti; stanovit si přiměřené cíle, reálně plánovat a řídit svůj růst, učení a pracovní činnost ve spolupráci s ostatními v týmu;
- významnou roli hraje evaluace a auto evaluace, žáci se učí hodnotit sebe a své spolužáky.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- mít povědomí o kultuře a historii v anglicky mluvících zemích.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- pracovat s informacemi, využívat prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- aplikovat základní matematické postupy a algoritmy při řešení praktických úkolů;
- správně používat měřicí a jiné jednotky, odhadovat výsledky a ověřovat je;
- rozumět informacím s pojmy a údaji matematického charakteru.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- demonstrovat věrohodnost informací získaných z médií na konkrétních případech, eventuálně s využitím vlastních zkušeností.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a orientovali se v mediálních sděleních a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci jsou vedeni k práci s informacemi a komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Dle aktuálních možností a zájmu žáků organizujeme výměnné pobyty, účastníme se mezinárodních programů na podporu mládeže v odborném vzdělávání a pořádáme poznávací zájezdy do evropských anglicky mluvících zemí.

Odborná literatura

LATHAM-KOENIG, C., OXENDEN C., LAMBERT J., SELIGSON P.: *English File Pre-intermediate*; Fourth Edition. United Kingdom: First published Oxford University Press 2019. ISBN: 978-0-19-403738-9

FALLA, T., DAVIES, P. A.: *Maturita Solutions Pre-intermediate*. United Kingdom: First published Oxford University Press 2012. ISBN 978-0-19-455293-6.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na učivo předmětů – **Českého jazyka a literatury (CJL)**, **Dějepis (DEJ)**, **Občanská nauka (OBN)**, **Biologie a ekologie (BIE)**, **Informační a komunikační technologie (IKT)** a **Tělesné výchovy (TEV)**.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník		1	102
Žák		- rozumí poslechu interview a snaží se doplnit správné informace do tabulky; - porozumí školním a pracovním pokynům; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib a tvoří věty s využitím přítomného, minulého a budoucího času; - podle kontextu umí použít prostý a průběhový aspekt v přítomném a minulém čase; - sumarizuje znalosti o stupňování přídavných jmen a dokáže je aplikovat při popisu obrázku, televizních programů a filmů; - prohloubí znalosti forem minulého času a ve spojení s předpřítomným časem se snaží diskutovat o změnách ve svém životě.	GRAMMAR - Self-test of basic grammar, organising grammar notes. - More about Present Simple and Present Continuous, phrasal verbs. - Likes and dislikes. - More about Past Simple and Past Continuous. - We can talk about quantities (some, any, much, many, a lot of, a little, a few). - Articles a/an, the with nouns. - Comparatives and Superlatives. - Present Perfect, irregular verbs. - Present Perfect vs. Past Simple.
Žák		- vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu; - dokáže použít slovní zásobu spojenou s vlastnostmi lidí a napíše svůj vlastní profil;	WRITNG - A personal profile. Describe yourself. - Writing and answering an informal letter. - Description of a favourite photo, explaining a story behind it. - Description of the hometown.

dokáže popsat město / vesnici, kde žije.	PTO
Žák	
- rozumí monologu a dialogu rodilých mluvčích a snaží se vést jednoduchý rozhovor na dané téma; - snaží se využít slovní zásobu týkající se situací a tematických okruhů probíraných ve škole; - vyměňuje si informace, které jsou běžné v neformálních hovorech.	SPEAKING - daily routines, healthy lifestyle, environment. - Exchanging information and opinions about hobbies (dialogues). - Talking about the past – what happened at the weekend, on holiday etc. (dialogue). - Vocabulary, prepositions to describe a picture. - Buying or booking tickets for a concert, Complaining in a shop. PTŽ
Žák	
- parafrázuje obsah autentických textových materiálů přiměřeného rozsahu; - používá adjektiva k vyjadřování názorů; - definuje názvy a typy obchodů a dokáže vyjmenovat typický sortiment; - učí se zapojovat do diskuse a pomocí nové slovní zásoby vyjádří svůj souhlas a nesouhlas; - reaguje na otázky a poskytuje žádané informace; - snaží se vysvětlit nakupování přes internet.	READING and VOCABULARY - false/true sentences, interview. - Music and personality. - Rural and urban landscape, compound nouns. - Types of films, TV programme. - Types of shops, products, money. - Reading strategy. PTŽ

Ročník	2	102
Žák		
- vyjadřuje záměry a vysvětlí své plány do budoucnosti; - snaží se využít znalost podmínkových vět a uplatnit je ve větách a rozhovorech; - ovládá gramatické struktury předpřítomného času v porovnání s časem přítomným a minulým prostým; - používá trpný rod ve formálním dopise a popisu událostí.	GRAMMAR - Will, going to, zero conditional, modals. - First conditional, Second conditional, wish clauses. - Present perfect – revision, experience, results, unfinished action. - Verb + infinitive or – ing form. - Passive / Present and Past Simple).	
Žák		
- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a napíše dopis, odpověď na dopis, pozvánku, neformální esej nebo zprávu; - používá strategie správného psaní v anglickém jazyce.	WRITING - Messages – giving instructions. - Invitations – a note replying an invitation. - An essay – writing strategy. - An informal e-mail – reporting an event. - An informal letter.	
Žák		
- zapojí se do krátké diskuse a vyjádří svůj názor; - snaží se dávat rady a doporučení používáním správných výrazů a frází; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky a popíše své pocity; - seřadí obrázkový příběh; - zvládne sehrát jednoduchý telefonický rozhovor.	SPEAKING AND WORD SKILLS - Giving advice and recommendations (dialogues). - Stimulus discussion. - We can report an event. - Arranging to meet. - Compare and contrast the photo. - Role-play a telephone conversation.	
Žák		

• uplatňuje různé techniky čtení; • používá slovní zásobu spojenou s IT a rozumí jednoduchým textům o sociálních sítích; • pracuje s internetovými stránkami, umí napsat stručnou internetovou stránku na určité téma; • pracuje s textem o přírodních katastrofách, násilí a zločinu, sdělí obsah, informace a hlavní myšlenky; • seznámí se s vybranými anglickými autory a snaží se převyprávět jejich životopis.	VOCABULARY AND READING • Electronic devices, websites, facebook and me. • Body language, presentation about jokes. • Natural disasters, word formation, recycling. • Crimes, criminals, colloquial expressions, cyber crime. • Books and texts, literature, Shakespeare. PTK
--	---

Ročník	3	93
Žák		
• diskutuje o věcech každodenního života a používá správné tvary přítomného a minulého času; • snaží se využít znalosti kondicionálů a spekulovat o budoucnosti; • na základě probraných gramatických struktur dokáže vyjádřit svůj názor a promluvit na dané téma; • v písemném i ústním projevu se vyjadřuje gramaticky správně. • seznámí se s gramatikou předminulého času a nepřímé řeči;	GRAMMAR • Articles, will and going. • Present tenses – contrast, revision. • Past tenses – revision, used to – did you use to, didn't use to. • Use of English – practice. • Present perfect and past simple contrast. • Present perfect simple and continuous. • Speculating and predicting about the future. • First conditional – revision. • Comparison – a variety of structures. • Past Perfect. • Reported speech.	
Žák		
• dokáže odepsat na inzerát na webových stránkách; • snaží se pochopit strategie psaní v anglickém jazyce; • používá stylisticky vhodné výrazy při psaní formálního dopisu; • využívá všech znalostí gramatických struktur k vytvoření emailu svému kamarádovi; • dokáže zformulovat formální stížnost nebo reklamaci.	WRITING • A message in response to an advertisement. • A formal letter – an application for a job. • An opinion essay – giving reasons for your opinions. • An email to a friend (informal), would rather, get better. • An informal letter – describe your house or a flat. • A formal letter – they can write a formal letter of complaint.	
Žák		
• vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; • rozumí monologu a dialogu rodilých mluvčích; • zapojuje se do rozhovoru, debaty nebo argumentace bez přípravy; • popíše různé druhy obrázků s použitím správných předložek místa a času a snaží se je porovnat; • vede dialogy pomocí tázacích dovětek; • vyjadřuje se zřetelně, vhodně využívá obecnou i odbornou slovní zásobu (lidské tělo, zdravotní péče).	SPEAKING AND WORD SKILLS • Leisure time – do, play and go. • Phrasal verbs – three-part phrasal verbs – transitive / intransitive. • Describing pictures – compounds nouns. • Adventure activities. • Photo comparison and discussion. • Talking about an exchange programme. • Talking about the human body and treatment in hospital. PTO	
Žák		

• pracuje s autentickými texty, přečte se správnou výslovností a odhaduje význam neznámých slov; • definuje názvy sportů a sportovního vybavení; • dokáže použít slovní zásobu spojenou s tématy – prázdniny, sportovní aktivity, lidské tělo, bydlení; • vlastními slovy reprodukuje text a prokáže znalost slovní zásoby při doplňování, spojování a vyhledávání informací; • sumarizuje znalost přídavných jmen a dokáže je aplikovat při popisu domů a bydlení; • uplatňuje různé techniky čtení.	VOCABULARY AND READING • Holidays , adjectives – feelings, ages and stages of life, activities and sports, describing houses and rooms. • Free-time activities; sports equipment. • Authentic text. • Field games – multiple choice questions. • Body clock, night and day – matching questions with the texts. • Alternative living – finding evidence in the text. PTŽ
--	--

Ročník	4	116
Žák		
• plynule a gramaticky správně diskutuje o přístrojích, sociálních sítích a komunikační technologii; • využívá znalostí gramatických struktur trpného rodu, vztažných vět a jednotlivých časů k tvoření dialogů; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu; • sumarizuje znalost o trpném rodě a dokáže ho aplikovat v psaní formálních dopisů; • dokáže převyprávět příběh s využitím všech časových forem.	GRAMMAR • More about the quantifiers – every one of, all of, most, none etc. • Modals in the past – might have done, could have done, should have done, would have done. • Defining relative clauses, non-defining relative clauses – who, which where, whose. • Different forms of the passive – present, past, present perfect, future. • Structure - Have something done. • Reflexive pronouns. • Revision tenses – present simple, present continuous, past simple /continuous, future forms, passive, present perfect simple /continuous.	
Žák		
• zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, formálního i neformálního dopisu a odpovědi na dopis; • vlastními slovy napíše krátkou zprávu, pozvánku, vzkaz a pohlednici; • napíše recenzi na knihu, film nebo koncert; • vyjádří písemně svůj názor na text; • snaží se správně formulovat formální dopis (žádost o zaměstnání, stížnost).	WRITING • Formal and informal letters. • A film review (with although and however). • A letter of enquiry, a letter of application. • Short essays: a postcard, an announcement, an invitation, a note. • A book review – logical structure, paragraphs, settings, characters. • Use of English. • An internet forum post. • Exam writing strategy – organising writing into paragraphs, important points. PTP	
Žák		

• vypráví jednoduché příběhy, zážitky, a popíše své pocity; • zapojí se do hovoru bez přípravy, diskuse nad obrázkem; • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem a dokáže zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy žadatele; • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; • popíše různé druhy obrázků s použitím správných frází a frázových sloves a vyjádří svůj vlastní názor. • dokáže řešit komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, např.: přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací a jeho propuštění; příprava na vyšetření nebo léčebný výkon; poskytování základní ošetrovatelské péče; zjišťování potřeb pacienta; základní zdravotnická edukace; informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům – např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy; komunikace s příbuznými nemocného, zvl. S rodiči dětí, apod.	SPEAKING AND WORDS SKILLS • Compare photos and answer questions. • Speaking exam strategy – expressing your opinions, similarities and differences. • Talking about your jobs – exchanging information. • Speaking strategy – to move the conversation on. • Talking about the photos – compare and roleplay. • Making suggestions, expressing preferences, ask for a response. • Variety of phrases and phrasal verbs to talk fluently. • The human body and body systems. • At the doctor. • At the pharmacy. • In hospital. • Hospital departments. • Role of the nurse. • Communication with the patient. • Health care system in our country. • Keeping fit. • Healthy diet. • Medication and supplements. PTO
Žák	
• vlastními slovy převypráví obsah literárního díla a textů; • přečte články z časopisu a snaží se je klasifikovat; • dokáže se orientovat v textu o módě, umění umělcích a kulturních událostech; • uplatňuje různé techniky čtení; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření.	VOCABULARY AND READING • Communication and technology – digital activities, computing verbs. • Describing character, personal qualities, jobs. • Art forms, artists, artistic activities, aspects of music. • Cultural events and shows. • Reading about a fashion entrepreneur – gapped sentences. • Street art – multiple-choice, find the main idea of the text. • Trying to guess the meaning from the context. PTK

NĚMECKÝ JAZYK - NEJ

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výuka německého jazyka rozšiřuje a prohlubuje komunikativní kompetenci žáků a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazyková i profesní zdokonalování. Dalším cílem je motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v němčině v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených či psaných na všeobecná i odborná témata. Výuka vede žáky k praktickému používání jazyka na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace běžného života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, znát informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a pochopit jednoduchý text. Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A1 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ a směřuje k takové úrovni komunikačních dovedností, která odpovídá stupnici B1.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

V rámci vzdělávacích oblastí RVP vychází předmět Německý jazyk z oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Jedná se o systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy, obsažených v těchto kategoriích:

- řečové dovednosti (produktivní, receptivní ústní i písemné);
- jazykové prostředky (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace a jazykové funkce);
- reálie.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik jak ústního, tak písemného vyjadřování. Neoddělitelnou součástí výuky jsou poznatky o německy mluvících zemích a jazykové reálie.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	3	3	3	4

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- rozvíjeli schopnosti užívat osvojovaný jazyk k získávání nových informací prostřednictvím nových technologií;
- využívali získané pracovní návyky k efektivnímu samostatnému studiu;
- osvojili si praktické znalosti a dovednosti sociokulturního chování, rozvíjeli vlastní osobnost utvářením pozitivních společenských názorů a postojů, učili se být tolerantní k příslušníkům jiných kultur a národů.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení, které povedou k omezení reproduktivního pojetí výuky. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocování. Způsoby hodnocení by měli spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

- výuka předmětu cizí jazyk směřuje k tomu, aby se rozvíjely tyto klíčové komunikativní kompetence žáků:
- užívat jazyk jako prostředek dorozumění, k jiným způsobům myšlení, k výměně informací;
- porozumět významům témat pojednávajících o problémech současného života a umět se k nim vyjadřovat;
- pracovat s učebnicemi, autentickými i literárními texty, umět probraná témata interpretovat a mluvit o nich v kontextu;
- komunikovat v běžných každodenních situacích;
- používat jazyk a využívat získané poznatky a dovednosti k budoucím potřebám;
- používat strategie k aktivaci uvedených kompetencí.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- osvojovat si efektivní strategie vedoucí k zvládnutí německého jazyka, vedeme je prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny; - odhadovat neznámé výrazy, orientovat se v novém neznámém poslechovém či čteném textu; - pochopit přínos osvojení německého jazyka v praxi při práci s časopisy, na internetu si vyzkoušet rozšíření znalostí.
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli
- identifikovat problémy, hledat řešení a vyhodnocovat výsledky; - učit se vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat (doprava, ubytování, ceny, aktuální témata).
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
- samostatně vyjádřit svůj názor, mínění a myšleny; - zaměřovat se na aktuální a autentické typy textů a záznamů (plakáty, oznámení, e-maily, vzkazy, zákazy, návody, recepty, SMS); - podle možnosti využívat on-line cvičení, učit se pracovat v reálné situaci, řešit současně myšlenkový i jazykový problém.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
- usilovat o svůj další rozvoj, odhadovat své možnosti; stanovovat si přiměřené cíle, reálně plánovat a řídit svůj růst, učení a pracovní činnost ve spolupráci s ostatními v týmu; - hodnotit sebe a své spolužáky.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
- jednat samostatně, iniciativně a odpovědně, nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu; - podporovat hodnoty místní, národní i světové kultury a vytvářet si k nim pozitivní vztah.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
pracovat s informacemi, využívat prostředků informačních a komunikačních technologií.
Matematická kompetence – absolventi by měli
- správně používat měřicí a jiné jednotky, odhadovat výsledky a ověřovat je; - rozumět informacím s pojmy a údaji matematického charakteru.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní; - demonstrovat věrohodnost informací získaných z médií na konkrétních případech, eventuálně s využitím vlastních zkušeností.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazích a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotní učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu životu a úspěšné kariéře.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k práci s informacemi komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

V rámci možností organizujeme výměnné pobyty žáků, účastníme se mezinárodních projektů na podporu mládeže v odborném vzdělávání, aplikujeme znalost německého jazyka v projektovém vyučování, pořádáme poznávací zájezdy do německy mluvících zemí.

Odborná literatura

Auderstrasse, H. a kol. *Themen aktuell 1 Kursbuch*. D –85737 Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003. ISBN 3-19-001690-9.

Bock, H. a kol. *Themen aktuell 1, Pracovní sešit*. D-85737 Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003. ISBN 3-19-161690-X.

Auderstrasse, H. a kol. *Themen aktuell 2 Kursbuch*. D –85737 Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003. ISBN 3-19-001690-9.

Bock, H. a kol. *Themen aktuell 2 Pracovní sešit*. D-85737 Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003. ISBN 3-19-161690-X.

Kolektiv autorů. Německo -český, česko - německý studijní slovník. Olomouc, Nakladatelství Olomouc s.r.o., 2006. ISBN 80-7182-204-3.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávání v německém jazyce je propojeno se společenskovědními, přírodovědnými i odbornými předměty. Ve výuce se průběžně navazuje na učivo **Českého jazyka a literatury (CJL)** - např. srovnávání jazykových prostředků, **Dějepis (DEJ)**, **Občanská nauka (OBN)** - např. historie německy mluvících zemí, ekonomické, politické, sociální a kulturní otázky, **Biologie a ekologie (BIE)**, **Informační a komunikační technologie (IKT)** - využívání informačních zdrojů, internetu apod.

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Ročník

1

102

Žák

- představí se, pozdraví, odpoví na pozdrav;
- dotazuje se a získává základní informace o druhé osobě;
- hláskuje své jméno do telefonu, ohlašuje a dotazuje na údaje volané osoby;
- napíše krátkou charakteristiku druhé osoby se základními informacemi;
- udá povolání u jmenovaných osob;
- využívá správně konjugace pravidelných a některých nepravidelných sloves;
- tvoří krátké věty oznamovací, tázací i rozkazovací se správným slovosledem.

- Begrüssen, sich und ander vorstellen, buchstabieren, Berufe.
- Verben sein, haben, Konjugation Präsens.
- Aussagesatz, Wort- und Satzfrage.
- Telefonieren, Rechnen, Beruf angeben.

Žák

- pojmenovává běžné předměty z domácnosti, určuje jejich místo a jmenuje jejich vlastnosti;
- táže se na cenu kupované věci, dotáže se na fungování přístroje;
- vyjmenuje předměty v běžném nemocničním pokoji
- při pojmenovávání věcí používá člen určitý a neurčitý, v rozhovoru využívá přivlastňovací zájmena.

- Gegenstände benennen und beschreiben.
- Eigenschaften von Gegenständen angeben.
- Besitz und Zugehörigkeit ausdrücken.
- Preisangaben verstehen und notieren.
- Definartikel und Indefinitartikel.
- Possessivartikel im Nominativ.

Žák

• jmenuje a popisuje oblíbená jídla; • vyjádří přání a objedná si pokrm, komunikuje při placení, rozumí obsluze, vede rozhovor se spolustolovníky; • odhaduje čas jídla v nemocnici a jmenuje potraviny vhodné při různých dietách; • používá 4. pád určitého a neurčitého členu při popisu jídla nebo při objednávání jídla; • užívá tvary nepravidelných sloves <i>nehmen a essen, mögen</i>; • na závěr pololetí píše esej v rozsahu 80 – 100 slov.	• Im Restaurant bestellen und bezahlen, Komplimente und Reklamationen bei Tisch. • Lebensmittel, Esszeiten im Krankenhaus, Diät • Essay. • Akkusativ der Artikel, Akkusativergänzung. • Sätze mit Modalverben +Infinitiv, Satzklammer. • Verben mit Vokalwechsel. PTO, PTŽ
Žák	
• vyjadřuje se ke svým každodenním činnostem, co dělá jako povinnost nebo ve volném čase; • reaguje na upozornění, zákaz nebo příkaz; • vyjmenuje základní zákazy a příkazy v nemocnici; • pojmenuje časové úseky dne a obvyklé činnosti; • domluví se na společné aktivitě nebo je odmítne; • napíše pohlednici kamarádovi; • používá neurčitý podmět jemand; • používá slovesa s odlučitelnou předponou; • určuje správně hodiny, ptá se na čas.	• Handlungen beschreiben. • Verbote oder Verpflichtungen. • Verabredungen treffen, Vorschläge annehmen und ablehnen. • Uhrzeit angeben. • Ansichtskarte schreiben. • Indefinitpronomen jemand, Akkusativergänzung • Verben mit trennbaren Präfix. PTO
Žák	
• užívá slovní zásobu spojenou se zařízením domu, bytu, pokojů; • popíše zařízení v domově důchodců; • vyjádří se pozitivně nebo negativně pomocí adjektiv ke kupované věci; • orientuje se v inzertní nabídce bytů a vybírá si dle zadaných podmínek, popíše vybranou nemovitost; • vyjádří upozornění, zákaz, povinnost; • píše pozvání k návštěvě; • používá určitá zájmena v 1. a 4. pádu, předložky místa, skládá nová slova s použitím již známých slov a určuje význam složenin.	• Wohnungen, Seniorenheim beschreiben. • Einrichtungsgegenstände kommentieren. • Etwas bewerten, auf etwa aufmerksam machen, über Verbote informieren. • Einladung, Postkarte. • Definitpronomen. • Lokale Präpositionen mit Dativ. • Komposita. PTP, PTK
Žák	
• popisuje své zdravotní potíže; • pojmenovává části těla; • dotazuje se na potíže a dává radu; • použitím perfekta vyjádří děj v minulosti, popisuje událost; • popisuje děj podle obrázku; • tvoří přičestí minulé.	• Beschwerden, Körperteile. • Ratschläge geben, um Rat fragen. • Essay. • Possessivartikel. • Imperativ. • Perfekt. • Erzählen, was passiert ist.

Ročník	2	102
Žák		

• vypráví o každodenních aktivitách; • popíše každodenní činnost sestry; • reprodukuje čtený text s udáním důležitých informací; • omlouvá se a zdůvodní své jednání; • používá slovní zásobu spojenou s každodenními činnostmi; • rozumí poslechu souvislého textu; • při reprodukci textu a při vypravování používá minulý čas všech dosud probraných sloves • formuluje rozkaz ve všech osobách.	• Etwas weitererzählen, sich vergewissern, ein Ansinnen zurückweisen. • Arbeitsaufträge geben. • Erzählen, was passiert ist. • Perfekt aller Verben. • Lokalpräpositionen, Richtungsangaben. • Personalpronomen im Akkusativ. PTP
Žák	
• orientuje se v mapě města; • pojmenovává obchody a zařízení ve městě; • popisuje cestu, dotazuje se na místa ve městě; • popíše problémy postižených lidí při pohybu po městě; • diskutuje o tom, co je potřeba zařídit a kde se to dá ve městě zajistit; • využívá gramatických struktur spojených s funkcí předložek na otázku kde a kam; • rozumí poslechovému textu; • povypráví o vánočních zvycích v rodině a porovnává je se zvyky v německy mluvících zemích.	• Orte angeben, den Weg beschreiben. • Vorteile und Nachteile nennen. • Behinderte Menschen in der Stadt. • Stadtrundfahrt in Berlin. • Weihnachtssitten und Bräuche. • Wechselpräpositionen, Präpositionen mit Dativ und Akkusativ • Fragesätze. PTK
Žák	
• vyjádří svoje přání a zdůvodní je; • navrhuje dárky a zdůvodní je, vymyslí vhodný dárek pro nemocného v nemocnici; • při zdůvodňování používá struktury dvou hlavních vět za sebou s použitím spojky "deshalb" a správného slovosledu; • napíše pozvánku na narozeniny nebo jinou událost; • porovnává vlastnosti dvou předmětů, přičemž využívá stupňovaných tvarů adjektiv; • ovládá komparaci adjektiv i adverbií.	• Wünsche ausdrücken, Geschenkvorschläge machen. • Einladung schreiben. • Geschenk für Kranke. • Steigerung. • Verben mit Dativergänzung.
Žák	
• popisuje stav určité věci, stavu; • dotáže se na informace, na cestu, popisuje cestu; • uvádí datum; • popíše osobnost na základě životopisných dat a její činnosti; • popíše zeměpisné místo, pamětihodnost; • používá správné názvy zemí a jejich obyvatel; • používá genitiv nebo dativ s "von", dotazuje se pomocí tázacího zájmena "welcher", "was für ein", využívá předložek při vyjádření časových údajů; • zná základní i řadové číslovky, vyjadřuje míru pomocí výrazů pro velikost, hmotnost, věk atd.	• Biographische Angaben. • Geographische Angaben. • Datum. • Sehenswürdigkeiten. • Frageartikel. • Größenangaben. • Ordinalzahlen, Datumsangaben. PTK
Žák	

• popisuje osobu; • vyjadřuje souhlas nebo nesouhlas s názorem; • vyjadřuje svůj názor, charakterizuje osobu podle vzhledu, charakterových vlastností; • srovnává dvě osoby mezi sebou, zdůvodňuje názor; • rozšiřuje slovní zásobu v okruhu témat rodina, přátelé, vzhled a oblečení; • na základě probrané gramatiky hovoří s vyučujícím a spolužáky.	• Personen beschreiben. • Meinung ausdrücken, Begründung erfragen, versichern. • Adjektiv. • Deklination des Adjektivs. • Frage mit "was für ein"? • Essay.
--	--

Ročník	3	93
Žák		
• zdůvodňuje volbu svého povolání, dotazuje se na volbu povolání u jiných; • při zdůvodnění používá vedlejší věty; • vypráví o svých plánech do budoucna; • srovnává německý a český školský systém; • porovnává přípravu na povolání zdravotní sestry s jinými povoláními; • vyhledává v inzerátech nabídku pracovních míst a porovnává je; • napíše životopis a žádost o místo; • rozumí poslechu o výběru povolání.		• Wunschberufe, Schulsysteme. • Stellensuche, Lebenslauf. • Nebensätze und Satzverbindungen. • Reflexive Verben. PTP
Žák		
• vypráví o svých oblíbených pořadech v televizi, chválí a kritizuje pořady; • radí a navrhuje řešení, hodnotí životní situaci; • vyjadřuje souhlas a nesouhlas s různými názory; • používá podmiňovací způsob; • napíše osobní dopis.		• Fernsehprogramm. • Ratgebersendung im Radio. • Diskussion im Fernsehen. • Konjunktiv II.
Žák		
• popisuje auto, jeho vlastnosti; • popisuje stručně výrobu auta, používá přítom trpný rod; • popisuje defekt a táže se na opravu; • táže se na pomoc, domlouvá a reklamuje opravu; • popisuje dopravní nehodu, telefonuje se záchrannou službou; • pro srovnání vlastností používá stupňované tvary adjektiv a výrazy „wie, als“.		• Ärger mit dem Auto • Steigerung. • Vergleichsformen. • Passiv.
Žák		
• popisuje vztahy ke členům své rodiny; • vyjadřuje sympatie nebo antipatie a zdůvodní je; • srovnává výhody a nevýhody práce zdravotní sestry a jiných povolání a jejich dopad na rodinný život; • porovnává rodiny s různým stylem života; • používá infinitivní konstrukci s „zu“ a vedlejší věty.		• Familie und persönliche Beziehungen. • Lebensstile, Berufe. • Infinitiv mit zu. • Nebensatz mit dass. PTP

Ročník	4	116
Žák		
• porovnává život dříve a nyní, používá přítom preteritum; • zamýšlí se nad životem s prarodiči v jednom domě; • vyjadřuje se k problematice seniorů ve společnosti; • navrhuje řešení pro zlepšení života seniorů; • popisuje péči o nemocného člověka v domácím prostředí; • zopakuje si osvojenou slovní zásobu a gramatické struktury.	• Präteritum. • Alte Menschen. • Altenheime. • Pflegebedürftige Menschen zu Hause.	
Žák		
• popisuje krajinu, ve které žije; • orientuje se na mapě německy mluvících zemí; • popisuje počasí a vede dialog o počasí; • rozumí poslechu předpovědi počasí a naplňuje činnosti podle počasí; • hovoří o třídění odpadu a rozumí textu o hospodaření s odpady; • srovnává informace o ochraně životního prostředí u nás a v zahraničí; • používá vztažné věty, konstrukce s „es“.	• Landschaftstypen. • Wetter. • Umweltschutz. • Relativsatz. • Konstruktion mit „es“. PTŽ	
Žák		
• naplňuje cestu podle daných podmínek; • vyjádří, co musí obstarat a používá věty s „lassen“ a věta s „damit“; • popisuje podle obrázků situace na dovolené nebo na služební cestě; • porovnává podmínky práce u nás v zahraničí; • vcítí se do postoje cizince a snaží se porozumět jeho problémům; • vyjádří svůj názor na kulturní odlišnosti a multietnickou společnost.	• Urlaubsvorbereitung. • Reiseerlebnisse. • Ausländer. • Verb „lassen“ und Infinitiv. • Finalsatz mit „damit“, Infinitiv mit „um zu“. PTK	
Žák		
• orientuje se v základních pojmech politického zpravodajství; • interpretuje krátce historické události po druhé světové válce u nás a v Německu; • diskutuje o odlišném vývoji obou zemí; • porovnává politický systém ČR a Německa.	• Nachrichten und Politik. • Die Geschichte nach dem Zweiten Weltkrieg. • Präpositionen. • Verben mit Präpositionalergänzung. • Nomen und Adjektive mit Präposition. PTO	

DĚJEPIS - DEJ

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Cílem dějepisného vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnot žáků, aby byli odpovědnými občany svého demokratického státu a aby při svém jednání měli na mysli veřejný zájem. Kultivace historického vědomí a občanských postojů pomáhá hlubšímu porozumění současnosti a vede ke kritickému myšlení.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Učivo je vybráno z kurikulárního rámce RVP-Společenskovední vzdělávání. Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby byly splněny stanovené cíle předmětu. Učivo obsahuje tyto tematické okruhy: • Člověk v dějinách. • Soudobý svět.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	2	-	-	-
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uměli • pracovat s učebnicemi, internetem a dalšími zdroji; • získávat informace z různých zdrojů a uměli je kriticky zhodnotit; • vyjadřovat se obsahově jasně a logicky; • používat správné pojmy; • formulovat vlastní, argumenty podložený názor; • diskutovat o otázkách obecně lidských, o problémech historie, hovořit o problémech současného světa; • v diskusi také přijmout názor, umět s ním polemizovat.				
Pojetí výuky				
Základní formou výuky je přednáška, práce s učebnicí, s dalšími texty, s novinovými články, ve formě skupinové nebo párové činnosti, příprava referátů formou prezentace - v rámci průřezového tématu Člověk a svět práce (Práce v dějinách lidstva, 2. ročník - Věda a technika v historii ošetřovatelství).				
Hodnocení výsledků žáků				
Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1-5. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby se dokázali kriticky hodnotit navzájem. Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vycházejí z definic školního řádu školy. Při hodnocení klademe důraz zvláště na schopnost jasně a uspořádaně formulovat základní poznatky.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.				
Kompetence k učení – absolventi by měli:				
• mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; • využívat vlastní zkušenost; • umět kriticky zhodnotit zdroje informací; • dokázat zdroje informací propojit; • zorientovat se v možnostech dalšího vzdělávání v oboru; • zodpovědně přistoupit k volbě dalšího studijního oboru.				
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli				

• dokázat se zorientovat v daném problému; • najít řešení odpovídající vlastním schopnostem a dovednostem a které vychází také ze specifických podmínek prostředí, rodiny, školního kolektivu apod.; • umět kriticky tyto nástroje a podmínky zhodnotit.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• spolupracovat při řešení problémů, modelových situací, zadaných úkolů se spolužáky v rámci pracovní skupiny; • vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvních projevech a vhodně se prezentovat; • formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, včetně běžně používané odborné terminologie; • účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje promyšleně – nevyjadřovat jen své dojmy, respektovat názory druhých a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmů, životních a rodinných podmínek; • užívat metoda vedoucí ke správnému sebepoznávání a sebehodnocení; • ověřovat si získané poznatky a kriticky hodnotit názory, postoje a jednání druhých lidí.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování; • přispívat k uplatňování hodnot demokracie; • vystupovat proti nesnášenlivosti, rasismu, xenofobii a diskriminaci.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• mít odpovědný přístup k vlastní profesi i vlastní profesní budoucnosti; • mít odpovědný přístup ke vzdělání; • diskutovat o možnostech uplatnění na trhu práce a o dalším vzdělávání na poli ošetrovatelské profese.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• užívat a identifikovat běžné jednotky; • aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných činnostech.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• být mediálně gramotní; • umět kriticky posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím; • uvědomovat si všechna rizika kyberprostoru, dokázat se bránit před kyberšikanou, trollingem a dalšími negativními jevy.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazích a byli ochotní angažovat se pro veřejné zájmy, pro zájmy školy a třídního kolektivu. Žáci připravují aktivní výstup s prezentací daných témat.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali odpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení, aby měli vysokou míru motivace.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam zdravého životního stylu, aby si uvědomovali význam zdravého životního prostředí pro člověka a aby aktivně pečovali o životní prostředí. Žáci by si měli uvědomit svoji odpovědnost za své zdraví a umět samostatně vyhledat potřebné informace o životním prostředí a seznámit se s nimi tak, aby podle nich také jednali.
Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali kriticky pracovat s informacemi a uměli využívat nejnovější komunikační prostředky při zachování vlastní bezpečnosti a ochrany.

Exkurze a stáže

Dle možnosti školy a zájmu žáků - např. Zlín a zlínská architektura, Kroměříž a památky Kroměříže, návštěva Památníku Osvětim.

Odborná literatura

ČORNEJ, Petr a kol. *Dějepis pro střední odborné školy*. Praha: SPN, 2002, s. 340. ISBN 80-7235-194-X.

KUTNOHORSKÁ, Jana *Historie ošetřovatelství*. Praha: Grada, 2010, s. 208. ISBN 978-80-247-3224-4.

Bude průběžně aktualizována dle aktuální nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se běžně navazuje na učivo z předmětů **Českého jazyka a literatury (CJL)**, **Fyziky (FYZ)**, **Anglického jazyka (ANJ)**, **Ošetřovatelství (OSE)**, **Matematiky (MAT)**.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník		1	68
Žák		1 Člověk v dějinách	
• zdůvodní otevřenost historického obrazu stejně jako roli poznání minulosti pro porozumění své současnosti; • seznámí se se způsobem práce v hodinách a v projektech; • popíše styl historikovy práce; • vysvětlí rozdíly mezi různými typy kalendářů a uvědomí si historii našeho současného kalendáře; • určí jednotlivé periody dějin, časově je vymezí a nakreslí časovou osu.		• Význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin. • Kalendář. • Periodizace dějin. (MAT)	
Žák		Starověk	
• nalézá souvislosti mezi dnešním světem a antikou a popíše v čem je antika živá; • porovná antické a současné pojetí olympiády.		• Dědictví antiky – antika a dnešní člověk. (CJL)	
Žák		Středověk a raný novověk (16. - 18. století)	
• charakterizuje základní prvky středověké společnosti; • vysvětlí kulturní přínos křesťanství pro současnou společnost; • uvědomí si kořeny některých symbolů české státnosti; • popíše to, co bylo pro gotiku typické; • popíše typické znaky gotického slohu v architektuře; • vybere některou z velkých postav renesančního umění nebo kultury a seznámí ostatní s jejím životem a dílem;		• Základy středověké kultury. • Křesťanství. (CJL) • Gotika. • Humanismus a renesance. (CJL) • Kultura baroka. (CJL) • Zrod vědeckého poznání • Osvícenství. PTŽ, PTO	

• poslechne si některou barokní hudební skladbu a vysvětlí ostatním, jak ji vnímá; • popíše dílo barokního malířství nebo architektury; • vybere hlavní principy typické pro osvícenský pohled na svět a vysvětlí je; • popíše, jak se změnil život člověka po tereziánských a josefínských reformách; • opakuje jednotlivá probraná témata.	
Žák	Novověk - 19. století
• charakterizuje občanskou společnost, jak se formovala ve francouzské revoluci; • vysvětlí důvody a požadavky povstání v roce 1848.	• Americká a francouzská občanská revoluce. (ANJ) • Rok 1848 v Evropě a v českých zemích. (CJL)
• napíše klíčové momenty Českého národního obrození; • popíše, jak se Češi dívali na Němce a naopak; • seznámí se s postavením židů ve společnosti; • vysvětlí důvody rozdělení monarchie.	• Národní hnutí v Evropě a v českých zemích. • Českoněmecké vztahy, postavení minorit. (CJL) • Dualismus v Habsburské monarchii. • Vznik národního státu Německo
• popíše historii některého z technických vynálezů té doby; • na mapě ukáže, které oblasti Čech a Moravy se rozrůstaly; • na mapě světa ukáže rozsah koloniální expanze evropských velmocí.	• Technická, průmyslová, komunikační revoluce. (FYZ) • Urbanizace. • Demografický vývoj. • Koloniální expanze.
• nakreslí průřez společností té doby; • vysvětlí, v čem spočívalo změněné postavení žen ve společnosti; • popíše zdravotníky ve vojenských konfliktech 19. století; • opakuje jednotlivá probraná témata.	• Sociální struktura moderní společnosti. • Postavení žen. Zdravotnické vzdělávání. (OSE) • Sociální zákonodárství a vzdělání.
Žák	Novověk - 20. století
• shrne příčiny vedoucí k vypuknutí první světové války; • popíše stručně průběh první světové války; • objasní cíle československého odboje a působení legií; • vysvětlí poválečné uspořádání Evropy.	• Vztahy mezi velmocemi. • První světová válka. • České země za světové války, odboj. (CJL) • Revoluce v Rusku a vývoj po první světové válce. • Poválečné uspořádání Evropy a světa. PTP
• charakterizuje meziválečné Československo; • srovná nacismus a bolševismus - jejich typické znaky a projevy; • popíše projevy, důsledky a řešení problémů Velké hospodářské krize; • opakuje jednotlivá probraná témata.	• Československo v meziválečném období. (CJL) • Totalitní režimy - nacismus v Německu, bolševizmus v SSSR. • Velká hospodářská krize. • Růst napětí a cesta k válce.
• vysvětlí, z čeho vyrostla druhá světová válka; • připomene významné osobnosti protektorátního odboje a přečte si jejich příběh; • seznámí se s příběhem člověka postiženého holocaustem a diskutuje o něm; • opakuje jednotlivá probraná témata.	• Druhá světová válka. • Československo za války. (CJL) • Charakter války-holocaust, zbraně, důsledky války. (CJL) • Československo po válce.

• seřadí hlavní důvody, které vedly k vyhnání Němců; • popíše perzekuci odpůrců komunismu a lidí označených totalitním režimem za nepřátele; • seznámí se s příběhy totality; • charakterizuje komunistický režim v Československu v jeho vývoji a souvislostech; • popíše zhroucení komunistického režimu v Československu; • shrne problémy třetího světa včetně bipolarity Severu a Jihu, Východu a Západu.	• Svět v blocích - poválečné uspořádání Evropy a světa. • Studená válka. • Komunistická totalita v Československu v letech 1948 - 1989. (CJL) • Demokratický svět. Bipolární svět. • Třetí svět a dekolonizace. • Konec polarity Východ-Západ.
• seznámí se s přínosem jednotlivých osobností dějin ošetřovatelství - sv. Anežka, F. Nightingale, A. Masaryková apod. • orientuje se v historii ošetřovatelství; • popíše stručně historii školy a Baťovy nemocnice; • opakuje jednotlivá probraná témata.	• Dějiny ošetřovatelství. • Osobnosti na poli ošetřovatelství v 19. a 20. století. (OSE)

Občanská nauka - OBN

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Cílem společenskovedního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnot žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu a aby při svém jednání měli na mysli veřejný zájem. Kultivace historického vědomí a občanských postojů pomáhá hlubšímu porozumění současnosti a vede ke kritickému myšlení.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Učivo je vybráno z kurikulárního rámce RVP-Společenskovední vzdělávání. Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby byly splněny stanovené cíle předmětu. Učivo obsahuje tyto tematické okruhy: Soudobý svět. Člověk v lidském společenství. Člověk jako občan. Člověk a právo. Člověk a svět (praktická filozofie).				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	1	1	1
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uměli				
• pracovat s učebnicemi, internetem a dalšími zdroji; • získávat informace z různých zdrojů a uměli je kriticky zhodnotit; • vyjadřovat se obsahově jasně a logicky; • používat správné pojmy; • formulovat vlastní, argumenty podložený názor; • diskutovat o otázkách obecně lidských, o problémech historie, hovořit o otázkách politických, právních, hospodářských, sociálních, filozofických a etických; • v diskusi také přijmout názor, umět s ním polemizovat.				
Pojetí výuky				
Základní formou výuky je přednáška, práce s učebnicí, s dalšími texty, s novinovými články, ve formě skupinové nebo párové činnosti, příprava referátů formou prezentace.				
Hodnocení výsledků žáků				
Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1-5. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby se dokázali kriticky hodnotit navzájem. Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vycházejí z definic školního řádu školy. Při hodnocení klademe důraz zvláště na schopnost jasně a uspořádaně formulovat základní poznatky.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.				
Kompetence k učení – absolventi by měli:				

• mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; • využívat vlastní zkušenost; • umět kriticky zhodnotit zdroje informací; • dokázat zdroje informací propojit; • zorientovat se v možnostech dalšího vzdělávání v oboru; • zodpovědně přistoupit k volbě dalšího studijního oboru.
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli:
• dokázat se zorientovat v daném problému; • najít řešení odpovídající vlastním schopnostem a dovednostem a které vychází také ze specifických podmínek prostředí, rodiny, školního kolektivu apod.; • umět kriticky tyto nástroje a podmínky zhodnotit.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli:
• spolupracovat při řešení problémů, modelových situací, zadaných úkolů se spolužáky v rámci pracovní skupiny; • vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvních projevech a vhodně se prezentovat; • formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, včetně běžně používané odborné terminologie; • účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje promyšleně – nevyjadřovat jen své dojmy, respektovat názory druhých a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli:
• stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmů, životních a rodinných podmínek; • užívat metoda vedoucí ke správnému sebepoznávání a sebehodnocení; • ověřovat si získané poznatky a kriticky hodnotit názory, postoje a jednání druhých lidí.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli:
• jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování; • přispívat k uplatňování hodnot demokracie; • vystupovat proti nesnášenlivosti, rasismu, xenofobii a diskriminaci.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli:
• mít odpovědný přístup k vlastní profesi i vlastní profesní budoucnosti; • mít odpovědný přístup ke vzdělání; • diskutovat o možnostech uplatnění na trhu práce a o dalším vzdělávání na poli ošetrovatelské profese.
Matematická kompetence – absolventi by měli:
• užívat a identifikovat běžné jednotky; • aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných činnostech.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli:
• být mediálně gramotní; • umět kriticky posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím; • uvědomovat si všechna rizika kyberprostoru, dokázat se bránit před kyberšikanou, trollingem a dalšími negativními jevy.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazích a byli ochotní angažovat se pro veřejné zájmy, pro zájmy školy a třídního kolektivu. Žáci připravují aktivní výstup s prezentací daných témat.

Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali odpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení, aby měli vysokou míru motivace.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam zdravého životního stylu, aby si uvědomovali význam zdravého životního prostředí pro člověka a aby aktivně pečovali o životní prostředí. Žáci by si měli uvědomit svoji odpovědnost za své zdraví a umět samostatně vyhledat potřebné informace o životním prostředí a seznámit se s nimi tak, aby podle nich také jednali.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali kriticky pracovat s informacemi a uměli využívat nejnovější komunikační prostředky při zachování vlastní bezpečnosti a ochrany.

Exkurze a stáže
Dle možnosti školy a zájmu žáků - Památník Osvětim, Památník Terezín, Institut Paměti národa Olomouc, Židovské muzeum Praha, Židovské muzeum Brno, Knihovna Františka Bartoše Zlín.

Odborná literatura
HAVELKOVÁ, P. Od maturuj ze společenských věd. Didaktis 2015.
Bude průběžně aktualizována dle aktuální nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou

Mezipředmětové vztahy
Ve výuce se běžně navazuje na učivo z předmětů Českého jazyka a literatury (CJL) , Psychologie (PSY) , Fyziky (FYZ) , Anglického jazyka (ANJ) , Ošetřovatelství (OSE) , Tělesné výchovy (TEV) , Matematiky (MAT) .

Učební osnovy	Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání

Ročník	2	34
Žák	Soudobý svět	
- Popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace; - charakterizuje základní světová náboženství; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny; - debatuje o jejich možných perspektivách.	- Rozmanitost soudobého světa. - Civilizační sféry a kultury. - Nejvýznamnější světová náboženství. - Vyspělé země a rozvojové země. - Konflikty v soudobém světě. - Terorismus a války. - Problémy globálního světa. - Přelidnění a migrace.	
Žák	Integrace a dezintegrace – Česká republika a svět	
- Objasní postavení České republiky v Evropě a vsoudobém světě; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích.	- Česká republika a OSN, NATO a EU. Její zapojení do mezinárodních struktur. - Globalizace, globální problémy v soudobém světě.	

Žák	Člověk v lidském společenství
- Charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění.	- Tradiční, moderní a postmoderní společnost. - Hmotná kultura a duchovní kultura. (CJL) - Společenské vrstvy v současné české společnosti. PTK
- Popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích; - uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; - popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace.	Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti.
- Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika.	- Majetek a jeho nabývání. (EKO) - Rozpočet domácnosti. - Zodpovědné hospodaření. - Řešení krizových finančních situací. - Sociální zajištění občanů. PTŽ - Rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny.
- Objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití; - objasní příčiny migrace lidí.	- Rasy, etnika, národy a národnosti. - Majorita a minorita ve společnosti. - Multikulturní soužití. - Migrace, migranti a azylanté. PTO, PTŽ
Posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována.	- Postavení mužů a žen. - Genderové problémy.
- Objasní postavení církví a věřících v ČR; - vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; - diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků.	- Víra a ateismus v dnešním světě. - Náboženství a církve. - Náboženská hnutí a sekty. (PSY) - Náboženský fundamentalismus. PTŽ, PTP, PTO, PTK

Ročník	3	31
Žák	Člověk jako občan	

• Charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...).	• Základní hodnoty a principy demokracie.
• Objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat.	• Lidská práva a obhajoba lidských práv. • Veřejný ochránce lidských práv. • Práva dětí. • Práva pacientů. (OSE)
• Dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií.	• Svobodný přístup k informacím. • Masová média a jejich funkce. • Reklama. • Kritický přístup k médiím. • Informace a dezinformace. • Jak média využívat.
• Charakterizuje současný český politický systém; • objasní funkci politických stran a svobodných voleb; • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy.	• Česká ústava. • Politický systém ČR. • Politické strany. • Volební systémy. • Volby. • Struktura veřejné správy. • Obecní a krajská samospráva. PTO, PTŽ
• Vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí.	• Politika. • Politické ideologie. • Politický radikalismus a extremismus. • Radikalismus a extremismus v ČR. • Symbolika extremismu. • Teror a terorismus.
• Uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu; • vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; • debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu.	• Občanská společnost. • Občanská angažovanost. • Občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití. PTO
Žák	Člověk a právo
• Vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů.	• Právo a spravedlnost. • Základní pojmy. • Právní stát. • Právní řád. • Právní ochrana občanů. • Právní vztahy.
• Popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství.	• Soustava soudů v ČR.
• Vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv; • na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace.	• Vlastnictví. • Právo v oblasti duševního vlastnictví. • Smlouvy. • Odpovědnost za škodu.

• Popíše práva a povinnosti mezi dětmi • a rodiči, mezi manželi; • popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů.	• Rodinné právo. • Správní řízení.
• Objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp..	• Trestní právo. • Trestní odpovědnost. • Tresty a ochranná opatření. • Orgány činné v trestním řízení. • Kriminalita páchaná na dětech a mladistvých. • Kriminalita páchaná mladistvými. • Právo ve zdravotnictví.

Ročník	4	29
Žák	Člověk a svět - praktická filozofie	
• Vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a filozofická etika; • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva.	• Co je to filozofie a co řeší. • Základní kategorie a dělení filozofie. • Základní filozofické pojmy. • Filozofie a etika. • Význam filozofie a etiky v životě člověka. • Etika a její předmět. • Základní pojmy etiky.	
• Dovede pracovat s pro něj obsahově a formálně dostupnými texty; • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění, i z hlediska medicíny a činnosti zdravotnického pracovníka).	• Základní etické principy a jejich význam pro řešení životních situací. • Morálka, mravní hodnoty a normy v každodenním životě (médiá, literatura, zdravotnická praxe).	
• Vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem.	• Mravní odpovědnost a rozhodování. • Hodnotová orientace a životní postoje. Touha po štěstí a angažování se pro obecné dobro. • Princip solidarity a pomoc druhým lidem. • Etika v ošetrovatelství. (OSE) PTO, PTŽ	

MATEMATIKA - MAT

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase).				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Vyučovací předmět matematika vychází z RVP ze vzdělávací oblasti matematické vzdělávání. Ve výuce je především kladen důraz na zvládnutí řešení situací vyžadující efektivní způsoby výpočtu a aplikování matematických poznatků a postupů v odborné složce vzdělávání.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	3	2	2	-
Obsahové vymezení:				
operace s čísly a výrazy; funkce a rovnice; planimetrie; stereometrie; analytická geometrie v rovině; posloupnosti; kombinatorika, pravděpodobnost a statistika				
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
- dovedli využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě; - aplikovali matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání; - pracovali s matematickým modelem a vyhodnotili výsledek vzhledem k realitě; - četli s porozuměním matematický text, včetně grafů, tabulek a diagramů.				
Pojetí výuky				
Předmět je vyučován v 1. až 3. ročníku. Stěžejní formou výuky je frontální výuka., průběžně je zařazována i individuální při řešení samostatných úkolů. Z metod výuky převažují:				
- motivační - příklady z praktického života, ukázky uplatnění v odborné praxi i osobním životě; - názorně demonstrační - využití při probírání nového učiva; - expoziční - vysvětlování, zobecňování, geometrické modelování; - praktická - nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva; - fixační - opakování, domácí procvičování.				
Hodnocení výsledků žáků				
Kritéria hodnocení jsou v souladu s kritérii školního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy hodnocení. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující klíčové kompetence:				
Kompetence k učení – absolventi by měli				
- vyhledávat samostatně informace z různých zdrojů; - využívat různé postupy při řešení reálných situací; - rozvíjet paměť prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů.				
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli				
- provádět rozbor úlohy a vytvořit plán na její řešení; - odhadovat řešení; - vyvozovat logické závěry.				
Komunikativní kompetence – absolventi by měli				

• přesně vyjadřovat myšlenky v ústním a písemném projevu; • užívat matematického jazyka včetně symboliky; • přesně a esteticky znázornit geometrickou situaci.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností; • dodržovat dohodnuté postupy.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• respektovat názor spolužáků; • mít zodpovědnost za vlastní rozhodování; • chápat význam matematiky jako vědy ve společnosti.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• mít zodpovědný přístup k zadaným úkolům; • přesně řešit zadaný problém; • zodpovědně dokončovat práci.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• uvědomovat si rozdíl kvality zdrojů; • správně a efektivně využívat IT technologie při řešení matematických situací.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k vyhledávání informací, hodnocení dosažených výsledků a obhájení vlastního návrhu řešení.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k využívání technologií při řešení matematických úloh, zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky.

Exkurze a stáže
V rámci předmětu neprobíhá žádná pravidelná aktivita. Využívá se exkurzí a stáží realizovaných v jiných předmětech.

Odborná literatura
Calda Emil. Matematika pro netechnické obory SOŠ a SOU, 1. díl. Dotisk 1. vydání Praha: Prometheus, 2008. ISBN 978-80-7196-020-1.
Kubát Josef, Hrubý Dag a Pilgr Josef. Sbírka úloh z matematiky pro střední školy Maturitní minimum. 1. vydání Praha: Prometheus, 1996. ISBN 80-7196-030-6.
Hudcová Milada a Kubičková Libuše. Dotisk 2. vydání Praha: Prometheus, 2014. ISBN 978-80-7196-318-9.
Kolektiv autorů. Maturita v pohodě Matematika. 1. vydání Praha: Taktik 2018. ISBN 978-80-7563-115-2.
Aktualizace dle nabídek na trhu s učebnicemi.

Mezipředmětové vztahy
• Fyzika - převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce; • Chemie - převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic; • Informační a komunikační technologie - zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika; • Ošetřovatelství - převody jednotek, ředění a koncentrace roztoků.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	1	102
Žák	Operace s čísly a výrazy	
- provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; - používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapisuje a znázorňuje interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy; obsahujícími mocniny.	- Číselné obory - reálná čísla a jejich vlastnosti; - absolutní hodnota reálného čísla; - interval jako číselné množiny; - užití procentového počtu; - mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, odmocniny; - výrazy s proměnnými.	
Žák	Funkce a jejich průběh	
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - znázorňuje goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahy při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů; - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí; - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti.	- Základní pojmy – funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí; - racionální funkce; - exponenciální a logaritmická funkce, logaritmus; - goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu.	

Ročník	2	68
Žák	Řešení rovnic a nerovnic	
- třídí úpravy rovnic a ekvivalentní a neekvivalentní; - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě.	- Lineární rovnice a nerovnice; - kvadratická rovnice a nerovnice; - goniometrické rovnice; - exponenciální a logaritmické rovnice.	
Žák	Planimetrie	
- řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - řeší úlohy v trojúhelníku; - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah.	- Základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi; - shodnost a podobnost trojúhelníků; - Euklidovy věty; - řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku; - množiny bodů dané vlastnosti; - shodná a podobná zobrazení; - rovinné obrazce.	
Žák	Stereometrie	
určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou	- Základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru; - Tělesa.	

přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů z trigonometrie.	
--	--

Ročník	3	62
Žák	Posloupnosti a jejich využití	
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen a výčtem prvků; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky.	- Aritmetická a geometrická posloupnost; - finanční matematika.	
Žák	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách	
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem.	- Variace, permutace a kombinace bez opakování; - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů; - základy statistiky.	
Žák	Analytická geometrie v rovině	
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky.	- Vektory; - přímka a její analytické vyjádření.	

FYZIKA - FYZ

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Cílem předmětu je zprostředkovat žákům základní fyzikální poznatky potřebné v odborném i dalším vzdělání a praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a chápání souvislostí.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Realizuje obsah RVP přírodovědné vzdělávání - Fyzikální vzdělávání varianta C. Žáci si osvojí základní fyzikální poznatky, postupy a metody řešení praktických úloh a získají základní vědomosti a dovednosti pro další především odborné předměty.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	1	1	-	-
Obsahové vymezení:				
mechanika; molekulová fyzika a termika; elektřina a magnetismus; mechanické a elektromagnetické vlnění; optika, atomová a jaderná fyzika, biofyzika				
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
- používali vhodnou terminologii fyziky a odpovídající symboliku, uměli se přesně a jasně vyjadřovat; - dokázali vysvětlit obecné poznatky konkrétního fyzikálního jevu; - rozlišovali fyzikální realitu a fyzikální model; - analyzovali text úlohy, postihli fyzikální problém a hledali cestu k řešení, odhadli a zdůvodnili výsledky; - uplatňovali vědomosti, dovednosti a metody řešení problémů v odborné složce vzdělání a praktickém životě; - pracovali přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale.				
Pojetí výuky				
Stěžejní formou výuky je hromadná výuka, průběžně jsou však zařazovány i práce ve skupinách. K aktivizaci žáků je používána práce v LMS na mobilních zařízeních. Z metod výuky převažují: - motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění; - expoziční – vysvětlování (postupů u nových typů úloh), zobecňování (obecných pravidel pro řešení podobných typů úloh), geometrické znázorňování, využívání zápisů na tabuli včetně barevného znázornění, využití prostředků ICT; - fixační – písemné i ústní opakování, domácí cvičení, praktická činnost při experimentech.				
Hodnocení výsledků žáků				
Z pohledu učitele je základním cílem ověřit efektivitu výuky a porovnat výkony žáků v rámci třídy. Základní kritéria, o která se opírá hodnocení, jsou: - zvládání výstupů stanovených ŠVP; - schopnost uplatňování mezipředmětových vazeb a především aplikace daných poznatků; - úroveň vyjadřování a prezentace z obecně jazykového, ale i odborného hlediska; - aktivita v hodinách i mimo ně, projevovaná včasným plněním úkolů, dobrovolnou činností nad rámec povinností, snaha odstraňovat chyby; - schopnost spolupráce se spolužáky a s učitelem. Podrobné rozpracování kritérií je součástí školního řádu.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:				
Kompetence k učení – absolventi by měli				
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí. - Učitel zařazuje vhodné úlohy, které posilují vazbu učiva k reálnému světu, nutí tak žáky samostatně dohledávat potřebné informace.				

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli
• uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace. ▪ Učitel zadává komplexní úlohy a vede žáky k analýze problému, návrhu řešení, provedení výpočtu či pokusu a k posouzení výsledků.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat. ▪ Učitel vede žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování s využitím odpovídající terminologie, dbá na správný zápis údajů. Podporuje žáky, aby sami formulovali dotazy při hledání řešení problémů.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností. ▪ Učitel vede žáky k rozvržení práce mezi jednotlivé členy a ke stanovení časového harmonogramu, vede tak žáky k odpovědnosti za vlastní práci.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje. ▪ Učitel upozorňuje žáky na pozitivní i negativní vliv využívaných technologií na životní prostředí. Podněcuje žáky k ochraně životního prostředí na úrovni jejich osobních postojů a chování.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám. ▪ Učitel zařazuje do výkladu informace o limitech přírodovědného poznání a o nových technologiích, které se v současnosti objevují.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• správně používat a převádět běžné jednotky; • provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy. ▪ Učitel vede žáky k odhadu výsledku na základě již získaných znalostí či k posouzení správnosti výpočtu. Důsledně dbá na používání platných jednotek.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní. ▪ Učitel zdůrazňuje nutnost posuzovat kvalitu jednotlivých informačních zdrojů a ověřování získaných informací. Uvádí konkrétní příklady.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k pochopení a respektování významu životního prostředí pro člověka. Problematika je probírána především v učivu výroby elektrické energie a vlivu jednotlivých typů elektráren na životní prostředí. Žáci jsou upozorňováni na potřebu šetřit energiemi a to i v jejich osobním a profesním životě.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Při výuce předmětu je rozvíjena schopnost žáků efektivně využívat prostředky ICT. Žáci vyhledávají potřebné údaje pro řešení úloh na Internetu, kromě toho využívají e-learning v podobě školního LMS. Toto je při výuce realizováno na mobilních zařízeních.

Exkurze a stáže

Pro žáky je 1. ročníku je pravidelně organizována exkurze do planetária a anatomického muzea v Brně. Dle časových možností je nabízena návštěva Experimentária, kde mají žáci možnost seznámit se s moderními technologiemi, ale také rozvíjet své polytechnické vzdělávání.

Odborná literatura

Lepil Oldřich, Milan Bednařík a Radmila Hýblová. Fyzika pro střední školy I. 5. přeprac. vyd. Praha: Prometheus, 2012. ISBN 978-80-7196-428-5.

Lepil Oldřich, Milan Bednařík a Radmila Hýblová. Fyzika pro střední školy II. 4. přeprac. vyd. Praha: Prometheus, 2012. ISBN 978-80-7196-429-2.

Rosina Jozef, Hana Kolářová a Jiří Stanek. Biofyzika pro studenty zdravotnických oborů. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1383-7.

Aktualizace dle nabídek na trhu s učebnicemi.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti z **Matematiky** (výpočty, převody jednotek, tvorba a čtení grafů), **Chemie** (struktura atomů a molekul, jaderné reakce), **Somatologie** (vliv fyzikálních podmínek prostředí na lidský organismus), **Odborné předměty** (využití fyzikálních principů ve zdravotnictví) a **Informační a komunikační technologie** (vyhledávání informací).

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Ročník

1

34

Žák

Mechanika

- používá mezinárodní soustavu jednotek SI;
- převádí jednotky;
- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu;
- určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají;
- vyjmenuje Newtonovy pohybové zákony a popíše důsledky, které z nich plynou;
- určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly;
- vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie;
- určí výslednici sil působících na těleso;
- popíše princip a použití jednoduchých strojů;
- určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru;
- aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh.

- Fyzikální veličiny a jejich jednotky;
- pohyby přímočaré;
- pohyb rovnoměrný po kružnici;
- Newtonovy pohybové zákony;
- síly v přírodě;
- gravitace;
- mechanická práce, účinnost;
- mechanická energie;
- posuvný a otáčivý pohyb;
- skládání sil;
- tlakové síly a tlak v tekutinách;
- vliv vnějšího tlaku na lidský organismus.

PTK

Žák

Molekulová fyzika a termika

- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi;
- vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny;
- popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů;
- popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi.

- Molekulově kinetická teorie látek;
- vnitřní energie, přeměny vnitřní energie;
- tepelné motory;
- teplota;
- teplotní roztažnost látek;
- struktura a vlastnosti pevných látek a kapalin;
- přeměny skupenství;
- vliv tepla, chladu a vlhkosti na lidský organismus.

PTŽ

Žák

Vesmír

- charakterizuje Slunce jako hvězdu;
- popíše objekty ve sluneční soustavě;
- zná příklady základních typů hvězd.

- Slunce, planety a jejich pohyb, komety;
- hvězdy a galaxie.

PTK

Ročník	2	34
Žák	Elektřina a magnetismus	
• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; • popíše princip a použití polovodičových součástek; • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; • vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam; • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice.	• Elektrický náboj tělesa, elektrická síla; • vodiče a izolanty, kapacita vodiče; • elektrický proud v látkách; • elektrický proud v polovodičích; • zákony elektrického proudu; • vliv elektrického proudu na lidský organismus; • magnetické pole, • elektromagnetická indukce; • vznik střídavého proudu; • přenos elektrické energie střídavým proudem.	
Žák	Vlnění a optika	
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; • charakterizuje základní vlastnosti zvuku; • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; • řeší úlohy na odraz a lom světla; • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; • vysvětlí optickou funkci oka a korekci refrakčních vad oka; • popíše význam jednotlivých druhů elektromagnetického záření.	• Mechanické kmitání a vlnění; • zvukové vlnění; • využití ultrazvuku ve zdravotnictví; • světlo a jeho šíření; • odraz a lom; • zrcadla a čočky; • lidské oko jako zobrazovací soustava; • spektrum elektromagnetického záření; • vliv ionizujícího záření na lidský organismus; • využití elektromagnetického záření ve zdravotnictví.	
Žák	Fyzika atomu	
• popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru.	• Model atomu, laser; • nukleony, radioaktivita, radioizotopy; • jaderné záření; • vliv radioaktivního záření na lidský organismus; • ochrana před radioaktivním zářením; • jaderná energie a její využití.	

CHEMIE - CHE

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je koncipován jako povinný předmět všeobecně vzdělávací, který navazuje na základní teoretické vědomosti a intelektuální dovednosti ze základní školy a dále je rozvíjí. Cílem předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, zpracovávat a třídit informace, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti vedoucí k pochopení a objasnění průběhu chemických dějů, jež budou využitelné v reálných životních a pracovních situacích. Vede jej k potřebě dalšího sebevzdělávání. Předmět vzdělává žáka také ve vztahu k životnímu prostředí, životním hodnotám a zdraví.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Učivo je vybráno z kurikulárního rámce RVP přírodovědného vzdělávání – Chemické vzdělávání (varianta B). Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby byly splněny stanovené cíle předmětu.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	1	1	-	-

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovné vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- měli přehled v základních chemických disciplínách;
- dokázali využít teoretických poznatků v praxi;
- orientovali se v odborné terminologii;
- byli schopni využívat dostupné informační zdroje;
- dokázali dodržovat dané termíny;
- vysvětlili základní chemické pojmy;
- objasnili chemické výpočty;
- popsali a vysvětlili stavbu periodické soustavy prvků;
- rozdělili a charakterizovali organické sloučeniny;
- objasnili základní pojmy biochemie.

Pojetí výuky

Stěžejní formou výuky:

- je navazování na znalosti a dovednosti žáků ze základní školy a jejich prohlubování;
- aktivizující metody samostatného i skupinového řešení úloh či problémových úkolů, samostatná práce s informačními zdroji, vyučování s modely či názornými učebními pomůckami, využívání obrazových, filmových materiálů, počítačových programů a internetu;
- uplatnění mezipředmětových vztahů k ostatním přírodovědným předmětům a k předmětům odborným, praktické osvojení poznatků a jejich přínos pro budoucí povolání uplatňováním zdravotnických aspektů probíraného učiva.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení:

- osvojení si základních chemických poznatků;
- získávání informací z různých informačních zdrojů, dovednost kriticky analyzovat problémy a samostatně řešit učební a problémové úkoly;
- aplikování osvojených poznatků v nových souvislostech, plynulé vyjadřování, diskuze a logická argumentace při řešení různých chemických problémů.

Ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány zejména různé formy ústních a písemného hodnocení; ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a nechybí sebehodnocení.

Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vycházejí ze školního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí přispívá Chemie především k rozšíření a prohloubení následujících kompetencí žáka:

Kompetence k učení – absolventi by měli

• mít kladný vztah k učení a k získávání nových informací; • nově získané poznatky prezentovat formou referátu, seminární práce, prezentace apod.
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli
• zjišťovat důvěryhodnost různých informačních zdrojů.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• být schopni komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata; • používat odbornou terminologii.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• být schopni pracovat ve skupině při řešení problémů; • vytvářet situace k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• chápat význam životního prostředí pro člověka a svůj podíl na jeho tvorbě; • kriticky zhodnotit konzumní způsob života; • jednat v duchu udržitelného rozvoje; • uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• být schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru; • získané informace zprostředkovat ostatním formou prezentace.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Pochopení a respektování významu životního prostředí pro člověka. Realizováno při probírání konkrétních příkladů anorganických a organických sloučenin (např. nakládání s nebezpečnými látkami, toxicita).
Informační a komunikační technologie (PTK)
Zdokonalení schopnosti žáků efektivně využívat prostředky IKT k získávání informací a v běžném životě. Realizováno při vypracovávání samostatných úkolů a laboratorních protokolů (získávání informací, následné zpracování).
Exkurze a stáže
Dle možností a zájmu žáků (např. jaderná elektrárna)
Odborná literatura

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na učivo předmětů **Biologie a ekologie** (biochemie – složení a základní děje v živých soustavách), **Fyziky a Matematiky** (obecná chemie – základní vztahy, výpočty).

Na učivo předmětu Chemie se průběžně navazuje ve výuce předmětů **Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných** (obecná chemie - chemická symbolika, směsi a roztoky, chemické výpočty).

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	1	34
---------------	----------	-----------

Žák	Obecná chemie
- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; - vyjádří složení rozboru a připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a spíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi.	- chemické látky a jejich vlastnosti; - částicové složení látek, atom, molekula; - vznik a typy chemické vazby; - chemické prvky a sloučeniny; - Chemická symbolika, názvy a značky prvků a sloučenin; - směsi a roztoky; - chemické reakce a rovnice; - jednoduché chemické výpočty.

Žák	Anorganická chemie
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	- periodická soustava prvků; - periodický zákon; - vlastnosti prvků v závislosti na postavení v PSP; - názvosloví anorganických sloučenin; - vybrané prvky a jejich sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi. PTŽ, PTK

Ročník	2	34
---------------	----------	-----------

Žák	Anorganická chemie
charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	- vybrané prvky a jejich sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi. - PTŽ, PTK

Žák	Organická chemie
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvedené významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití	- vlastnosti atomu uhlíku; - názvosloví základních organických sloučenin; - uhlovodíky a jejich deriváty; - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi.

v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	
Žák	Biochemie
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; • popíše vybrané biochemické děje.	• chemické složení živých organismů; • dělení přírodních látek; • bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory; • základní biochemické děje.

BIOLOGIE A EKOLOGIE - BIE

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Vzdělávání v předmětu Biologie a ekologie poskytne žákům komplexní pohled na existenci a vývoj živých organismů, umožní pochopit základní projevy živé hmoty a procesy, které v ní probíhají. Tím se vytváří nezbytný obecný základ pro navazující odborné zdravotnické předměty. Dalším cílem je pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a v návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Učivo je odvozeno z kurikulárního rámce RVP přírodovědného vzdělávání – biologické a ekologické vzdělávání. Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby byly splněny stanovené cíle předmětu.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	2	-	-	-
Obsahové vymezení				
obecná biologie, molekulární biologie, cytologie, fyziologie, mikrobiologie, botanika, zoologie, genetika, ekologie.				
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
• byli schopni orientovat se v základních biologických disciplínách, • dokázali prakticky využít získané teoretické poznatky, • používali v požadovaném rozsahu odbornou terminologii, • byli schopni vyhledávat, kvalitně zpracovat a využívat dostupné informační zdroje, • pochopili základní projevy života organismů; • byli schopni orientovat se v systému živých organismů, • pochopili kontinuitu vývoje jednotlivých orgánových soustav od jednoduchých organismů až k člověku, • porozuměli principům přenosu genetické informace, • chápali a byli schopni používat základní ekologické pojmy, • vysvětlili ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě; • měli pozitivní vztah k přírodnímu prostředí a k životu, zamýšleli se nad globálními problémy světa, nutností mezinárodní spolupráce pro trvale udržitelný rozvoj, • byli schopni poznatky získané v předmětu biologie vhodně využívat v přírodovědných a zvláště v odborných zdravotnických předmětech.				
Pojetí výuky				
• bude navazovat a rozvíjet znalosti a dovednosti získané na základní škole, • bude využívat aktivizující metody ▪ samostatného i skupinového řešení úloh a úkolů, ▪ samostatné práce s informačními zdroji, ▪ vyučování s podporou moderní zobrazovací techniky, modelů, využívání obrazových, filmových materiálů, • bude s důrazem na podporu a posilování ▪ mezipředmětových vztahů, ▪ praktického osvojení poznatků, ▪ vědomostí s přínosem pro budoucí povolání, • bude vyžadovat zpracování 2 – 3 seminárních prací a závěrečné projektové práce s ekologickým obsahem. • bude podpořeno výukovými dokumenty, pracovními listy a materiály v prostředí MOODLE.				
Hodnocení výsledků žáků				
• osvojení si základních biologických poznatků; • získávání informací z různých informačních zdrojů, dovednost pracovat s nimi, kriticky analyzovat problémy a samostatně řešit problémové úkoly; • aplikování osvojených poznatků v nových souvislostech, plynulé vyjadřování, diskuze a logická argumentace při řešení různých biologických problémů,				

- ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků budou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení, ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a sebehodnocení,
- definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vycházející ze školního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

- Biologie přispívá především k rozšíření a prohloubení klíčových kompetencí žáka.
- V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat:
 - Člověk a životní prostředí (PTŽ) – toto téma je přímo obsahem výuky. Žák zpracovává závěrečnou projektovou práci na dané téma.
 - Občan v demokratické společnosti (PTO) – respektování práv osob se znevýhodněním (dědičné choroby, přenosné choroby, AIDS).
 - Informační a komunikační technologie (PTK) – zdokonalení schopnosti žáků efektivně využívat prostředky IKT k získávání informací a v běžném životě.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- mít kladný vztah k učení a k získávání nových informací;
- zpracovávat odborný text z odborných a populárně vědeckých periodik;
- nově získané poznatky prezentovat formou referátu, seminární práce, prezentace apod.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- zjišťovat věrohodnost různých informačních zdrojů;
- získat aktuální informace nutné k řešení problému;
- navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- být schopni komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata;
- používat odbornou terminologii (orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací a práce s nimi apod.).

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- být schopni pracovat ve skupině při řešení problémů;
- vytvářet situace k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- chápat význam životního prostředí pro člověka, a svůj podíl na jeho tvorbě;
- kriticky zhodnotit konzumní způsob života;
- jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života;
- uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- být schopni optimálně využívat vědomostí a dovedností pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- aplikace matematických znalostí při řešení příkladů v tematickém celku genetika

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru,
- využívat znalosti a zásad práce s dokumenty WORD při zpracování samostatných prací,
- schopnost orientovat se v prostředí MOODLE,
- získané informace být schopen zpracovat do přehledných prezentací

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)
• respektování práv osob všech národností, barev pleti a vyznání.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
• pochopení a respektování významu životního prostředí pro člověka a jeho ochrana • aktivní seznamování s globálními problémy a možnostmi jejich řešení.
Informační a komunikační technologie (PTK)
• využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru; • získané informace zprostředkovat ostatním formou prezentace.

Exkurze a stáže
Dle možností a zájmu žáků (např. čistíčka odpadních vod, ekofarma).

Odborná literatura
ODSTRČIL, J. Biologie pro střední zdravotnické školy, Brno, Národní centrum ošetřovatelství, 2011, ISBN: 978-80-7013-471-9.
BENEŠOVÁ, M. a kol. Odmaturoj z biologie, Brno: DIDAKTIS, 2013, ISBN 978-80-7358-231-9
ODSTRČIL, J. <i>Biologie</i> 3. vyd. Brno, Institut pro další vzdělávání pracovníků, 1998. ISBN 80-7013-258-2.
HANČOVÁ, H. Biologie v kostce, Praha, Fragment, 2008, ISBN: 80-253-0606-2.
Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy
Ve výuce se průběžně navazuje na učivo předmětů - Chemie, Somatologie, Ochrana a podpora veřejného zdraví a První pomoci.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník		1	68
Žák		Základy biologie	
• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; popíše základní etapy vzniku a vývoje života; popíše pojmy hominizace a sapientace. • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; uvede základní skupiny organismů a porovná je. • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; • charakterizuje prokaryotickou a eukaryotickou buňku a vysvětlí rozdíly; • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a vysvětlí rozdíly. • uvede základní skupiny organismů a porovná je.		• Vznik a vývoj života na Zemi; • vlastnosti živých soustav; • typy buněk; • rozmanitost organismů a jejich charakteristika; • dědičnost a proměnlivost; • biologie člověka; • zdraví a nemoc.	

• charakterizuje vztah mezi pojmy dědičnost a proměnlivost, vysvětluje základní genetické pojmy a zákonitosti. • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu. • Uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence.	
Žák	Ekologie
• charakterizuje ekologii jako vědní obor; • vysvětluje základní ekologické pojmy; • popíše vliv abiotických faktorů na živé organismy a životní prostředí; • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě. • charakterizuje biotické faktory prostředí; • popíše základní vztahy mezi živými organismy; • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; • uvede příklady potravních řetězců. • popíše podstatu kolpoběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického. • charakterizuje typy krajiny a její využívání člověkem.	• základní ekologické pojmy; • ekologické faktory prostředí; • potravní řetězce a vztahy uvnitř populace; • koloběh látek v příroidě a tok energie; • typy krajiny;
Žák	Člověk a životní prostředí
• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; • charakterizuje typy krajiny a její využívání člověkem; • definuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin; • popíše způsoby nakládání s odpady; • hodnotí vliv člověka na jednotlivé složky životního prostředí; • charakterizuje globální problémy Země; • uvede základní látky znečišťující ovzduší, vodu a půdu; • popíše zásady trvale udržitelného rozvoje; • popíše vliv prostředí na zdraví a život lidí; • popíše potenciál jednotlivce/lidské populace na zlepšování životního prostředí; • uvede příklady typů chráněných území; • zhodnotí, jak on sám přispívá k ochraně životního prostředí.	• vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady člověk na životní prostředí; • typy krajiny; • přírodní zdroje energie a surovin; • odpady; • globální problémy; • ochrana životního prostředí; • nástroje ochrany životního prostředí; • strategie trvale udržitelného rozvoje; • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - IKT

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Informační a komunikační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali při práci s informacemi, jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak při výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení. Praktická činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi je vnímána jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Učivo je vybíráno z kurikulárního rámce RVP Informatické vzdělávání.

K jednotlivým tematickým celkům se žáci v průběhu výuky vrací a pracují vždy na pokročilejší úrovni, přičemž využívají dříve nabytých znalostí a dovedností. K plnění komplexních úloh využívají více SW produktů, posuzují validitu informací, se kterými pracují.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	2	2	0	-

Obsahové vymezení:

data, informace a modelování; tvorba, testování a provoz SW; informační systémy; hardware a software; počítačové sítě a it'ové služby; bezpečnost v digitálním prostředí

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.
- pracovali s aplikačními programy používanými ve zdravotnictví.

Pojetí výuky

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici mohl pracovat jeden žák.

S informatickými koncepty se žáci seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti a řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně

Hodnocení výsledků žáků

- Průběžné hodnocení žáků je kombinací procentuálního a slovního hodnocení. Základní kritéria, o která se opírá hodnocení, jsou:
- zvládání výstupů z ŠVP. Vzhledem k tomu, že většina výstupů má činnostní charakter, je způsob jejich ověření dán jejich formulací;
- schopnost uplatňování mezipředmětových vazeb a především aplikace daných poznatků;
- úroveň vyjadřování a prezentace z obecně jazykového, ale i odborného hlediska;
- aktivita v hodinách i mimo ně, projevovaná včasným plněním úkolů, dobrovolnou činností nad rámec povinností, snahou odstraňovat chyby;
- schopnost spolupráce se spolužáky a s učitelem, práce v týmu.

Podrobné rozpracování kritérií je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli	
sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí; Učitel se vrací k vybrané problematice opakovaně, vždy na vyšší úrovni, umožňuje tak žákům uvědomit si jaké pokroky v dané oblasti učinili, popřípadě je vede k zopakování či doplnění učiva.	
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli	
porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky; Učitel zadává komplexní úkoly, kde je třeba použít postupně více softwarových prostředků, nechává na žácích, aby samostatně volili vhodné programy a poté zhodnotili správnost své volby a efektivitu práce.	
Komunikativní kompetence – absolventi by měli	
vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali prezentovat výsledky své práce před kolektivem, aby se jasně a srozumitelně vyjadřovali k dané problematice a reagovali na dotazy.	
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli	
pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; Učitel vede žáky k rozvržení práce mezi jednotlivé členy a ke stanovení časového harmonogramu, vede tak žáky k odpovědnosti za vlastní práci.	
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli	
dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí; Učitel vede žáky k dodržování legislativy, seznámí je s autorským zákonem a citační normou; Žáci se seznamují s formami rizikových komunikací v kyberprostoru a formami ochrany proti nim.	
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli	
mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám; Učitel vede žáky k práci s různými programy, nechává je samostatně na základě dříve nabytých zkušeností, popř. nápovědy či manuálů najít a použít vhodný nástroj pro splnění zadaného úkolu; Žákům je zdůrazňován rychlý vývoj v oblasti ICT a nutnost neustále se učit a zdokonalovat, pružně reagovat na změny.	
Matematická kompetence – absolventi by měli	
číst a vytvářet různé formy grafického znázornění – tabulky, grafy, diagramy; Žáci vytváří tabulky a grafy a učí se z nich číst potřebné údaje, uplatňuje se při tom především návaznost na matematiku a fyziku.	
Digitální kompetence – absolventi by měli	
- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; - digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje; - získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků; - navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy; - vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;	

- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dovedli orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat pro své potřeby.

Člověk a svět práce (PTP)

- Žáci se učí pracovat s informacemi tak, aby se na základě vyhodnocení získaných informací mohli odpovědně rozhodovat.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, jsou seznamováni se zdravotními riziky dlouhodobé práce u počítače a s možnostmi předcházení zdravotním komplikacím.
- Snahou je, aby si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí, zejména z hlediska úspory energií, spotřebního materiálu a likvidace použitých elektrotechnických zařízení.

Exkurze a stáže

V rámci odborných předmětů se žáci dostávají do nemocničních provozů a mají možnost v praxi vidět využití nemocniční informační databáze a dalšího aplikovaného softwaru.

Odborná literatura

Navrátil Pavel a Michal Jiříček: *S počítačem nejen k maturitě 1. díl*, 10. vydání. Kralice na Hané: Computer Media, 2018. ISBN 978-80-7402-354-5.

Navrátil Pavel a Michal Jiříček: *S počítačem nejen k maturitě 2. díl*, 10. vydání. Kralice na Hané: Computer Media, 2018. ISBN 978-80-7402-355-2.

Lessner, Dan; Lána, Martin; Podrázská Tomková, Michala a Haut, Jiří. *Základy informatiky pro SŠ*. Online. Informatické myšlení. 2018. Dostupné z: <https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-stredni-skoly>. [cit.2025-08-05].

Blaho, Andrej; Salanci, Lubomír; aŠimandl, Václav. *Programování v jazyce Python pro SŠ*. Online. Informatické myšlení. 2018. Dostupné z: <https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-v-jazyce-python-pro-stredni-skoly>. [cit.2025-08-05].

Vaníček, Jiří; Nagyová, Ingrid; Tomcsányiová, Monika. *Programování ve Scratch pro 2. stupeň ZŠ – rozšíření pro víceletá gymnázia*. Online. Informatické myšlení. 2019. Dostupné z: <https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>. [cit.2025-08-05].

Černochová, Miroslava; Vaňková, Petra; Štípek, Jiří. *Programování ve Scratch pro pokročilé – projekty pro 2. stupeň ZŠ*. Online. Informatické myšlení. 2018. Dostupné z: <https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly>. [cit.2025-08-05].

Roubal, Pavel. *Digitální technologie podle RVP INF 2021*. Online. Opocitacich.cz. 2021. Dostupné z: <https://opocitacich.cz/index.html>. [cit.2025-08-05].

Roubal, Pavel. *Informační systémy podle RVP INF 2021*. Online. Opocitacich.cz. 2021. Dostupné z: <https://opocitacich.cz/index.html>. [cit.2025-08-05].

Další online zdroje:

<https://popelka.ms.mff.cuni.cz/~lessner/mw/index.php/U%C4%8Debnice>

<https://umimeinformatiku.cz>

<https://www.ibobr.cz>

<https://hourofcode.com/cz>

Aktualizace dle nabídek na trhu s učebnicemi.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na učivo **Matematiky** (výpočty v tabulkových procesorech), **Fyziky** (např. tvorba a čtení z grafů), **Českého jazyka a literatury** (tvorba úředních dokumentů, životopisu, dopisů). Průběžně jsou zařazovány úkoly, které propojují výuku s dalšími předměty: např. nástroje pro kontrolu pravopisu a gramatiky v angličtině, vyhledávání, třídění a úprava dat pro referáty.

Učební osnovy

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Hodiny

Ročník

1

68

Žák

Digitální technologie

- identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano;
- rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové;
- popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly;
- rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat;
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí;
- efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna;
- rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat;
- identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad.

Hardware a software

- zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost;
- současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty;
- připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory;
- souborový systém a paměťová úložiště;
- operační systémy;
- aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (textový procesor, grafický software, software pro oblast 3D technologií);
- zařízení s vestavěnými systémy;

Počítačové sítě a síťové služby

- webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
- Bezpečnost v digitálním prostředí
- způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování);
- sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat).

PTŽ, PPT

Žák

Tvorba, testování a provoz softwaru

• na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; • rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; • navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; • spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě.	Tvorba a vývoj • základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); • návrh algoritmů a datových struktur; • zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); • využívání hotových komponent; Testování • druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; • způsoby a druhy testování softwaru; • Běh a provoz • verze programu, instalace a aktualizace programu; • nápověda a licence programu.
Žák • interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; • odhaluje chyby v datech; • porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; • aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému.	Data, informace a modelování • data a informace, interpretace dat; • informace a množství informace v datech; • chyby v datech a kontrola dat; • kódování informací a dat; • záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; • datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); • zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; • model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); • vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat.
Žák • analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; • vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; • vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory.	Informační systémy • účel a charakteristika informačního systému nebo služby; • veřejné nebo oborové informační systémy a služby; • uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); • uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech.

Ročník	2	68
Žák	Digitální technologie	
• porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna;	Počítačové sítě a síťové služby • internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; • typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; • fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra;	

• chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; • v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů. • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	• cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; • webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména; Bezpečnost v digitálním prostředí • způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); • sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; • digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; • sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy; Hardware a software • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (tabulkový procesor). PTO
Žák	Data, informace a modelování
• aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; • zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence.	• statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; • strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.
Žák	Informační systémy
• identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; • třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; • navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.	• datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; • definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; • zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); • vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); • hromadné zpracování dat, export a import.
Žák	Tvorba, testování a provoz softwaru

- ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska;
- vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci;
- testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu;
- spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě.

Požadavky a analýza

- specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení;
- analýza a dekompozice (rozložení) problému;

Tvorba a vývoj

- návrh algoritmů a datových struktur;
- zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk);
- využívání hotových komponent;

Testování

- způsoby a druhy testování softwaru;
- spotřeba výpočetních a jiných zdrojů;
- Běh a provoz
- verze programu, instalace a aktualizace programu;
- hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu;
- nápověda a licence programu.

TĚLESNÁ VÝCHOVA - TEV

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem tělesné výchovy je přispívat k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků upevňováním zdraví, zvyšováním tělesné zdatnosti a pohybových schopností, prohlubováním pohybových dovedností, návyků a vědomostí tvořící součást tělesné kultury. V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, k pozitivnímu prožívání pohybu a sportovního výkonu, k zájmu kompenzovat negativní vlivy způsobu života, ke spolupráci při společných aktivitách a soutěžích. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

V rámci vzdělávacích oblastí rámcového vzdělávacího programu vychází předmět tělesná výchova z oblasti vzdělávání pro zdraví. Učivo poskytuje žákům ucelený přehled o teoretických a praktických poznatcích, kondičním cvičení, pořadových cvičeních, gymnastice a tanci, atletice, sportovních hrách, úpolech. Součástí výuky je testování všeobecné pohybové výkonnosti a sportovní kurzy. Učivo vede k rozvoji dobrých mezilidských vztahů, spolupráci, vzájemné pomoci, soutěžení v duchu fair play, formování osobnosti žáka, odpovědnému přístupu ke zdraví svému i spolužáků. Výuka se uskutečňuje v závislosti na pohybových schopnostech, předchozích zkušenostech, zájmech žáků, věku, pohlaví, podílu chlapců a dívek, materiálním vybavení a klimatických podmínkách.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	2	2	2	2

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- prokázali pozitivní postoj k pohybové aktivitě ve smyslu celoživotní orientace na zdravý způsob života se zdůrazněním kompenzačního a zdravotního významu tělesné výchovy;
- rozvíjeli své estetické cítění a vkus v pohybové činnosti;
- měli kladný vztah k sobě i ostatním;
- zdokonalovali své tvořivé schopnosti;
- využívali pohybu k odpočinku a regeneraci.

Pojetí výuky

Třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičovat jednotlivé dovednosti. Škola má pro výuku k dispozici tělocvičnu, malou tělocvičnu, venkovní hřiště, přilehlé travnaté plochy, betonovou atletickou trať se čtyřmi drahami na krátkou vzdálenost a možnost využití cyklostezky. V podzimních a jarních měsících je výuka realizována venku. Hodiny tělesné výchovy jsou zaměřeny převážně prakticky a vhodně doplněny teoretickými poznatky. Jednotlivé tematické celky se prolínají všemi ročníky, přičemž učivo se postupně rozšiřuje a prohlubuje. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, emocionální prožitky z pohybových činností a výchovu proti závislostem.

Hodnocení výsledků žáků

- důraz je kladen na aktivní přístup ke všem vyučovaným tělovýchovným aktivitám;
- hodnocení zohledňuje především zájem žáků a jejich disciplínu v hodinách tělesné výchovy;
- hodnocení má motivační charakter;
- je brán zřetel nejen na výkonnost, ale i na individuální pokroky a pravidelnou aktivní účast v tělovýchovném procesu;
- hodnocení je výsledkem komplexního přístupu učitele;
- každý žák může dosáhnout na výborné hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Tělesná výchova by měla přispět k vytvoření demokratického prostředí ve třídě. Učitel by měl s žáky vést dialog, žáci by měli s učitelem spolupracovat a měla by být vytvořena atmosféra vzájemného respektování. Svojí aktivní účastí v tělovýchovném procesu, rozvojem tělesné zdatnosti, pohybových schopností a dovedností, vzájemnou spoluprací a podporou se žáci připravují i na lepší adaptaci na pracovní a životní zátěže. Tělesná výchova by měla být co nejvíce realizována v příjemném, čistém prostředí, na čerstvém vzduchu. Žáci by měli dbát na hygienu a čistotu prostředí, ve kterém sportují, pohybují se. Návyk

pravidelného provádění pohybových aktivit se zřetelem na optimální tělesnou zdatnost, ochranu zdraví a relaxaci je nedílnou součástí zdravého životního stylu.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- naučit se poznávat vlastní pohybové schopnosti a individuálně je rozvíjet;
- mít možnost zažít úspěch v rámci týmu i samostatně;
- naučit se hledat souvislosti mezi tělesnou zdatností a psychickou pohodou;
- naučit se systematicky sledovat vývoj vlastní fyzické zdatnosti;
- chápat a používat tělovýchovné názvosloví;
- umět vyrovnat se s neúspěchem.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- naučit se přemýšlet o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku;
- naučit se hledat tréninkovou cestu k odstranění problému při ovládnutí cviku;
- umět hledat vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech;
- umět vytvářet představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase;
- umět rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat názvosloví, gesta, signály;
- získávat informace o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- být schopni používat jasné a stručné vyjadřování zvláště v herních situacích, vhodnou komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva;
- být schopni spolupracovat při pořizování záznamů, obrazových materiálů ze sportovních činností a k jejich prezentaci;
- zapojovat se do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sportovních utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování výkonů (časopis, nástěnky, webové stránky).

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- být schopni spolupracovat ve skupině, rozdělovat a přijímat úkoly v rámci sportovního družstva a respektovat pravidla práce v týmu;
- povzbuzovat u sebe a ostatních žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie;
- ve svém hodnotovém žebříčku zařazovat snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu;
- plnit zodpovědné role (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor atd.);
- být informováni o negativěch sportu (doping, korupce).

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- být schopni si uvědomit odpovědnost k sobě i druhým;
- být schopni si uvědomit důležitost dodržování hygieny při tělesných aktivitách;
- respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítat útlak, hrubé zacházení, šikanu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- být schopni poznat a dodržovat zásady bezpečnosti při pohybové činnosti;
- soustavně a vytrvale plnit dohodnuté úkoly;
- bezpečně a šetrně zacházet s náčiním a náradím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- správně používat bodové hodnocení jednotlivých sportovních disciplín;
- číst a vytvářet různé tabulky při turnajích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informací – absolventi by měli

- vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat, dané informace efektivně využít v praxi.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Člověk a svět práce (PTP)

Výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil, žák si uvědomuje nezbytnost pohybu pro zdravý rozvoj osobnosti i celé společnosti.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Získávání informací z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím sítě internet, pomáhá k lepšímu pochopení pohybové aktivity, tréninku. Prohloubí se znalosti o jednotlivých sportech a jejich pravidel.

Exkurze a stáže

1. ročník - lyžařský výchovně vzdělávací kurz
2. ročník - sportovně - turistický kurz

Odborná literatura

- CÍSAŘ, V. Volejbal. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0502-8.
- NÁCHODSKÝ, Z. Umíte se bránit? Praha: Naše vojsko, 1987. ISBN 28-067-87.
- NEUMAN, J. Dobrodružné hry v tělocvičně. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-555-5.
- NEUMAN, J. Cvičení a testy obratnosti, vytrvalosti a síly. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-730-2.
- SÝKORA, B. a kol. Turistika a sporty v přírodě. Praha: SPN, 1986. ISBN 14-466-86.
- KIRCHNER, J.; HNÍZDIL, J. Orientační hry nejen do přírody. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0798-5.
- HÁLKOVÁ, Jitka. Zdravotní tělesná výchova I. část: speciální učební text. 3. přeprac. vyd. Praha: [s. n.], 2004. 120 s. ISBN 80-86586-15-.
- MAZAL, F. Hry a hraní pohledem ŠVP. Olomouc: Hanex, 2007. ISBN 978-80-85783-77-3.
- PŘÍBRAMSKÝ, M. Lyžování. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-786-9.
- SKRUŽNÝ, Z. a kol. Florbal. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0383-1.
- VOTÍK, J. Fotbalová cvičení a hry. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0925-2.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na učivo **Somatologie, První pomoci, Odborná latinská terminologie, Biologie a ekologie, Ošetřovatelství, Ochrana a podpora veřejného zdraví a Psychologii a komunikace.**

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Ročník

1

68

Žák

Teoretické poznatky

- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku;
 - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii;
 - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním
- význam pohybu pro zdraví;
 - prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti;
 - technika a taktika;
 - zásady sportovního tréninku;
 - odborné názvosloví;
 - komunikace;
 - výzbroj, výstroj, údržba;

podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; • připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; • dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při tělesných cvičeních a sportovních hrách; • používá pravidla jednotlivých sportů; • zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci; • dokáže rozhodovat, zapisovat, sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; • sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; • vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu.	• hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení cvičební úbor a obutí; • záchrana a pomoc; • zásady chování a jednání v různém prostředí; • regenerace a kompenzace, relaxace; • pravidla her, závodů a soutěží; • rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení; • pohybové testy, měření výkonů; • zdroje informací.
Žák	Pohybové dovednosti, tělesná cvičení
• nastupuje do tvaru a velí družstvu; • diskutuje o pohybových činnostech, analyzuje je a hodnotí; • rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; • uplatňuje kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; • uplatňuje osvojené způsoby relaxace; • uplatňuje techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; • provádí různé druhy přeskoků švihadla a jednoduché prvky s míčem.	• pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační; • jako součást všech tematických celků. PTP
Žák	Gymnastika
• předvede základní dovednosti se švihadlem a lanem; • provádí rovnovážná cvičení na kladině, obraty a poskoky; • provádí shyb stojmo, překot vzad do svisu stojmo vzadu na kruzích; • předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na rukou, skoky; • sladí pohyb s hudbou; • sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy.	• cvičení s náčiním (např. švihadlo, lano); • cvičení na nářadí; • kladina; • kruhy; • akrobacie; • rytmická gymnastika; • pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; • aerobik.
Žák	Atletika
• zná průpravná atletická cvičení, běžeckou abecedu; • předvede techniku vysokého a nízkého startu; • splní výkony dle stanovených kritérií; • zdůvodní pravidla disciplín; • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.	• běžecká abeceda; • starty; • běh (60m); • terénní běh. PTP
Žák	Pohybové hry

• uvede metodiku drobných pohybových her a uplatní je v praxi; • předvede základní herní činnosti jednotlivce - odbíjení, podání, přihrávky, driblink, střelba; • používá pravidla; • rozlišuje jednání fair play od nesportovního chování.	• drobné – bez náčiní, s náčiním; • sportovní – odbíjená, košíková, ringo, softbal. PTO
Žák	Úpoly
• používá pádovou techniku a prvky sebeobrany; • reaguje na ohrožení; • využívá znalosti při úpolových hrách.	• pády; • základní sebeobrana. PTO
Žák	Plavání
• předvede techniku dýchání do vody; • provádí techniku plaveckého stylu prsa; • využívá plavání ke zvýšení vlastní kondice; • dokáže poskytnout pomoc při záchraně tonoucího.	• adaptace na vodní prostředí; • jeden plavecký způsob; • pomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího.
Žák	Lyžování
• předvede zatáčení, sjíždění, zastavování a jízdu přes terénní nerovnosti; • dokáže předvést základní běžecké techniky – dvoudobý střídavý, jednodobý soupaž, základy bruslení; • dodržuje zásady pobytu na horách.	• základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti); • základy běžeckého lyžování; • chování při pobytu v horském prostředí. PTŽ
Žák	Bruslení
• předvede jízdu vpřed, vzad, zastavení a změnu směru.	• základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení).
Žák	Testování tělesné zdatnosti
• prostřednictvím testů zdatnosti si uvědomuje vlastní kondici a nedostatky; • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	• motorické testy.
Žák	Zdravotní tělesná výchova
• dokáže užít vhodná cvičení a činnosti vzhledem k oslabení hyperkyfóza, hyperlordóza, skolióza, dechové cvičení; • vyloučí nevhodné aktivity; • zlepšuje svůj osobní výkon; • zhodnotí své pohybové možnosti a možnosti dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	• speciální kolektivní cvičení podle druhu oslabení; • pohybové aktivity - gymnastická cvičení, plavání, jóga, pilates; • kontraindikované pohybové aktivity.

Ročník	2	68
Žák	Teoretické poznatky	
• viz první ročník	• viz první ročník	
Žák	Tělesná cvičení	

- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - používá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.	- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační; - jako součást všech tematických celků. PTP
Žák	Gymnastika
- předvede spojení jednoduchých cviků s míčem a se švihadlem s použitím hudebního doprovodu; - předvede roznožku přes kozu; - předvede skoky na kladině, náskok do dřepu, krátkou sestavu; - provádí techniku přemetu stranou, předvede krátkou sestavu na prostrných; - vyšplhá na laně a tyči; - sladí pohyb s hudbou.	- cvičení s náčiním (např. švihadlo, míč); - cvičení na nářadí (např. koza, kladina, prostrná) - šplh na tyči a laně; - pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; - tanec.
Žák	Atletika
- splní výkony dle stanovených kritérií; - předvede techniku jednotlivých disciplín a jejich pravidla; - předvede skok do výšky flopem a nůžkami; - předvede hod granátem.	- starty - běhy (60 m, 400 m, terénní běh); - hod granátem; - skok vysoký. PTP
Žák	Pohybové hry
- prokáže základní herní činnosti jednotlivce (odbíjení, podání, driblíng, dvojtakt, herní činnosti ve florbalu a softbalu); - používá pravidla; - rozlišuje jednání fair play od nesportovního chování.	sportovní – odbíjená, košíková, florbal, softbal.
Žák	Úpoly
- používá pádovou techniku a prvky sebeobrany; - reaguje na ohrožení; - využívá znalosti při úpolových hrách.	- úpolové hry; - základní sebeobrana. PTO
Žák	Plavání
- prokáže techniku dýchání do vody; - předvede techniku plaveckého stylu prsa a znak; - využívá plavání ke zvýšení vlastní kondice.	- jeden plavecký způsob; - určitá vzdálenost plaveckým způsobem; - kondiční plavání.
Žák	Bruslení
- předvede jízdu vpřed, vzad, zastavení a změnu směru; - zdokonaluje techniku základních bruslařských dovedností.	základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení).
Žák	Testování tělesné zdatnosti
- prostřednictvím testů zdatnosti si uvědomuje vlastní kondici a nedostatky; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	motorické testy.

Žák	Turistika a sporty v přírodě
• uplatňuje zásady pohybu a pobytu v přírodě; • orientuje se pomocí mapy a buzoly; • seznamuje se s přírodními kulturními památkami regionu; • prokáže svoji zdatnost v rámci orientačního závodu.	• příprava turistické akce; • orientace v krajině; • orientační běh. PTŽ
Žák	Zdravotní tělesná výchova
• dokáže užít vhodná cvičení a činnosti vzhledem k oslabení; • vyloučí nevhodné aktivity; • zlepšuje svůj osobní výkon; • zhodnotí své pohybové možnosti a dosahuje osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	• speciální cvičení podle druhu oslabení; • posilovací cvičení, rehabilitační cvičení; • kontraindikované pohybové aktivity.

Ročník	3	62
Žák	Teoretické poznatky	
• viz první ročník	• viz první ročník	
Žák	Tělesná cvičení	
• rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; • používá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.	• pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační; • jako součást všech tematických celků. PTP	
Žák	Gymnastika	
• předvede krátkou volnou sestavu s míčem a se švihadlem s hudebním doprovodem; zvládá základní dovednosti s obručí; • předvede skoky přímé, se skrčením přednožmo, roznožmo; • předvede krátkou volnou sestavu na kladině; • předvede krátkou volnou sestavu na prostných; • vyšplhá na laně a tyči; • sladí pohyb s hudbou.	• cvičení s náčiním (např. švihadlo, míč, obruč); • cvičení na náradí (např. kladina, prostná, koza); • šplh na tyči a laně; • pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem.	
Žák	Atletika	
• používá techniku jednotlivých disciplín; • používá pravidla jednotlivých disciplín; • splní výkony dle stanovených kritérií; • předvede skok do výšky; • předvede skok do dálky z místa.	• starty, běhy (60 m, 400 m, 800 m a terénní běh); • vrh koulí; • skok vysoký, skok do dálky. PTP	
Žák	Pohybové hry	
• prokáže základní herní činnosti jednotlivce a dokáže je uplatnit v herních kombinacích a systémech; • prokáže složitější herní činnosti (smeč, blok, odpal, nadhoz, ...); • používá pravidla; • rozlišuje jednání fair play od nespportovního chování;	• sportovní – odbíjená, košíková, kopaná, softbal. PTO	

participuje na týmových herních činnostech družstva.	
Žák	Plavání
- prokáže techniku dýchání do vody; - předvede techniku plaveckého stylu prsa a znak; - využívá plavání ke zvýšení vlastní kondice; - dokáže poskytnout pomoc při záchrane tonoucího.	- dva plavecké způsoby; - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího.
Žák	Testování tělesné zdatnosti
- prostřednictvím testů zdatnosti si uvědomuje vlastní kondici a nedostatky; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	testování tělesné zdatnosti.
Žák	Zdravotní tělesná výchova
- dokáže užít vhodná cvičení a činnosti vzhledem k oslabení a dokáže je aplikovat v praxi; - vyloučí nevhodné aktivity; - zlepšuje svůj osobní výkon; - zhodnotí své pohybové možnosti a možnosti dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	- speciální cvičení podle druhu oslabení; - gymnastická cvičení, plavání, jóga; - kontraindikované pohybové aktivity.

Ročník	4	58
Žák	Teoretické poznatky	
viz první ročník	viz první ročník	
Žák	Pohybové dovednosti, tělesná cvičení	
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost, pohyblivost; - používá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.	- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační; - jako součást všech tematických celků. PTP	
Žák	Gymnastika	
- předvede volné sestavy s náčiním s hudebním doprovodem; - předvede sestavu na hrazdě; - zvládá odrazem sounož kotoul letmo; - předvede volnou sestavu na kladině se zakončením pomocí rondátu; - vytvoří krátkou volnou sestavu s hudebním doprovodem na prostných; - vyšplhá na laně a tyči; - sladí pohyb s hudbou.	- cvičení s náčiním (např. švihadlo, míč, obruč); - cvičení na náradí (např. trampolína, kruhy, hrazda, kladina, prostrná); - šplh na tyči a laně; - rytmická gymnastika; - pohybové činnosti a kondiční programy s hudebním a rytmickým doprovodem; - aerobik	
Žák	Atletika	
- používá metodiku jednotlivých disciplín; - splní výkony dle stanovených kritérií;	starty, běhy (60 – 100 m, 400 – 800 a terénní běh);	

používá pravidla jednotlivých disciplín.	- hod granátem, vrh koulí; - skok vysoký. PTP
Žák	Pohybové hry
- používá metodiku základních herních činností jednotlivce a dokáže je uplatnit ve hře; - používá herní systémy, taktiku; - používá pravidla; - rozlišuje jednání fair play od nesportovního chování; - participuje na týmových herních činnostech družstva.	sportovní – odbíjená, košíková, softbal. PTO
Žák	Plavání
- zdokonaluje techniku dýchání do vody; - předvede techniku plaveckého stylu prsa a kraul; - předvede skok do neznámé vody a startovní skok; - využívá plavání ke zvýšení vlastní kondice; - dokáže poskytnout pomoc při záchranně tonoucího.	- tři plavecké způsoby; - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího.
Žák	Testování tělesné zdatnosti
- prostřednictvím testů zdatnosti si uvědomuje vlastní kondici a nedostatky; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	motorické testy.
Žák	Zdravotní tělesná výchova
- dokáže užít vhodná cvičení a činnosti vzhledem k oslabení; - vyloučí nevhodné aktivity; - zlepšuje svůj osobní výkon; - zhodnotí své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	- speciální cvičení podle druhu oslabení; - gymnastická cvičení, plavání, jóga; - kontraindikované pohybové aktivity. PTK

PRVNÍ POMOC - PRP

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování předlékařské první pomoci při náhle vzniklých stavech ohrožujících život, včetně úrazů a nehod. Seznamuje se zásadami jednání v situacích ohrožujících zdraví a za mimořádných událostí. Žáci získají dovednosti v rámci praktického nácviku neodkladné resuscitace podle aktuálně platných Guidelines. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového managementu.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Učivo je vybráno z kurikulárního rámce RVP – Vzdělávání pro zdraví, a také ve vztahu k profilu absolventa. Je složeno z témat týkajících se fungování integrovaného záchranného systému, poskytování první pomoci při konkrétních zraněních a náhle vzniklých stavech. Největší důraz se klade na praktické znalosti a dovednosti, které umožní absolventovi efektivně poskytnout první pomoc, ale také se správně chovat při mimořádných událostech.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	2	-	-	-
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uměli				
- vážít si zdraví a rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví; - racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení; - v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc sobě i jiným; - přijmout osobní zodpovědnost za provedení první pomoci; - řídít se etickými zásadami při poskytování první pomoci; - uvědomit si význam osobní ochrany a vzájemné pomoci při mimořádných událostech; - aktivovat integrovaný záchranný systém a předat důležité informace o vzniklé situaci; - popsat obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí; - rozpoznat příznaky a určit jednotlivé typy zranění a také možné komplikace z nich vyplývající; - rozpoznat srdeční zástavu a zahájit neodkladnou resuscitaci; - při ošetřování jednotlivých zranění postupovat dle osvojeného jednotného systému pro poskytování první pomoci; - využít všech dostupných pomůcek a v případě potřeby zajistit transport zraněného.				
Pojetí výuky				
Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Z vyučovacích forem převládá cvičení jednotlivých postupů doplněné diskuzemi zaměřené na ochranu osob za mimořádných událostí. Do výuky jsou zařazovány aktivační metody výuky – tvorba a řešení modelových situací, ale i konfrontace životních situací žáků. Dle zájmu žáků je motivačně zařazena účast na školním kole soutěže v poskytování první pomoci.				
Hodnocení výsledků žáků				
Při hodnocení klademe důraz zvláště na: - schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi; - samostatnost žáků při navrhování a realizaci řešení modelových situací; - zájem o problematiku první pomoci. Hodnocení ústního, písemného nebo praktického zkoušení provádí vyučující, ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a nechybí sebehodnocení. Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vycházející ze školního řádu školy.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.				
Kompetence k učení – absolventi by měli				

• mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání. ▪ Vhodné příklady z praxe a také využití zkušeností žáků, které posilují vazbu učiva k reálnému světu.
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli
• spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi. ▪ Aktivizující modelové situace, při jejichž řešení žáci vzájemně spolupracují, a tak se učí týmové práci.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat. ▪ Modelové situace, při nichž žák aktivuje integrovaný záchranný systém, a tudíž musí zhodnotit vzniklou situaci a jasně, stručně a výstižně informovat dispečink ZZS.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích. ▪ Metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení žáků.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních. ▪ Téma z ochrany člověka za mimořádných událostí, o kterých žáci diskutují, a společně hledají řešení daných situací.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání. ▪ Diskuse s žáky o možnostech uplatnění na trhu práce a o dalším vzdělání v oblasti první pomoci.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• mít schopnost řešit logické úlohy a modelové situace; • uplatňovat empirické metody – rozvoj kompetencí k řešení problémů.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní. ▪ Demonstrace věrohodnosti informací získaných z médií na konkrétních případech a vlastních zkušenostech žáků.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazích a byli se ochotni angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Každoroční aktuální plán exkurzí respektuje momentální reálné možnosti zdravotnických zařízení a jiných organizací (např. Zdravotnická záchranná služba, Hasičský záchranný sbor).

Odborná literatura

FRANĚK, Ondřej a Pavla TRČKOVÁ. První pomoc pro školy [online]. 2. aktualizované vydání. Tábor: RUDI, 2021. ISBN 978-80-906-3323-0. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1Jiuj4wt5RyytzXpB7MKbLW2hBtt6dg6V/view>

TRČKOVÁ, Pavla, Ondřej FRANĚK a Radomír VLK. *Metodická příručka pro výuku první pomoci na středních školách včetně víceletých gymnázií*. 2. aktualizované vydání. Tábor: RUDI, 2021. ISBN 978-80-906332-5-4. Dostupné: <https://drive.google.com/file/d/1QP1jW2xWEN3Jkx-fNZBN-Sv77jfQO-TZ/view>

FRANĚK, Ondřej a Pavla TRČKOVÁ. První pomoc pro školy. 2. aktualizované vydání. Tábor: RUDI, 2021. ISBN 9788090633230.

ŠÍŇ, Robin. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, [2017]. ISBN 978-807-4922-954.

ŠÍŇ, Robin, Petr ŠTOURAC a Jana VIDUNOVÁ. *Lékařská první pomoc*. Praha: Galén, [2019]. ISBN 978-807-4924-330.

Anesteziologie a intenzivní medicína - Supplementum: Doporučené postupy pro resuscitaci ERC 2021: Souhrn doporučení [online]. Praha: Solen, s.r.o, 2021 [cit. 2022-05-23]. ISBN 978-80-7471-358-3. Dostupné z: <https://www.resuscitace.cz/files/files/0/yhj6s/gi-2021-summary-final-cz.pdf>

MALÁ, L., PEŘAN, D.; *První pomoc pro všechny situace*. Praha: Vyšehrad, 2016. ISBN 978-80-7429-693-2.

PETRŽELA, M. D.: *První pomoc pro každého - 2., doplněné vydání*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5556-4.

KELNAROVÁ, J. a kol: *První pomoc II*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4200-7.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti ze **Somatologie, Biologie a ekologie, Ošetřovatelství, Fyziky a Chemie**.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	1	68
Žák	Úvod do předmětu	
- používá základní pojmy vztahující se k první pomoci; - definuje a popíše IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému; - používá linky tísňového volání; - zdůvodní své postavení v záchranném řetězci. - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel.	- definice základních pojmů; - integrovaný záchranný systém /IZS/, jeho složky a kompetence; - způsoby jeho aktivizace; - vlastnosti zachránce; - význam PP. PTO	
Žák	Příruční lékárna	
- popíše vybavení základních typů příručních lékáren a jejich uložení; - uvede místo uložení příruční lékárníčky ve škole.	- příruční lékárna a její význam; - základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti; - uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti; - autolékárnička, její vybavení a využití; - lékárna pro ozdravné pobyty dětí, její vybavení a využití.	
Žák	Jednotný postup při poskytování PP	
- objasní význam jednotného postupu PP; - uvede pravidla třídění zraněných; - správně zvolí a zdůvodní postup při vyšetřování postižených;	- orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných; - zjišťování základních informací, jejich význam a předávání zdravotníkům;	

• získává, zaznamenává a předává informace o vzniklé situaci; • definuje pravidla osobní bezpečnosti zachránce.	• nácvik postupu předávání informací a vyšetření postiženého; • osobní bezpečnost zachránce. PTK
Žák	Polohování a transport raněných
• zdůvodní význam pravidel pro vyprošťování a přenášení raněných; • správně zvolí vhodné odsunové prostředky; • uloží postiženého do žádoucí polohy pro vyšetření, ošetření a transport; • objasní důsledky nesprávně zvolené polohy; • ve svém jednání uplatňuje zásady BOZ.	• pravidla a způsoby vyprošťování postižených; • základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace; • zásady odsunu raněných; • odsunové prostředky, technika odsunu a přenášení raněných jednou nebo více osobami.
Žák	Bezvědomí
• popíše příčiny a příznaky jednotlivých poruch vědomí; • vyšetří postiženého v bezvědomí a zdůvodní důležitost stálého dohledu u postiženého v bezvědomí.	• vyšetření stavu vědomí a určení poruchy vědomí; • sledování a záznam celkového stavu; • transport postiženého s poruchou vědomí a v bezvědomí.
Žák	Neodkladná resuscitace (KPR)
• definuje pojem KPR; • rozpozná zástavu krevního oběhu a dýchání; • zná a umí použít vypuzovací manévry cizího tělesa v dýchacích cestách; • rozpozná nutnost zahájení podpůrného a řízeného dýchání; • správně provede nepřímou srdeční masáž u dětí a dospělých; • používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky; • objasní možné komplikace KPR.	• poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých; • zástava krevního oběhu u dětí a dospělých; • způsoby a zvláštnosti KPR; • etické aspekty KPR. PTO
Žák	Šok, křečové stavy
• specifikuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku; • definuje příznaky šoku; • použije vhodná preventivní protišoková opatření; • vyšetří a sleduje postiženého v šoku; • rozpozná jednotlivé křečové stavy a zajistí bezpečnost postiženého.	• druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu; • PP u šokových stavů, preventivní protišoková opatření; • křeče a křečové stavy, typy a poskytnutí PP.
Žák	Krvácení
• rozpozná život ohrožující krvácení; • demonstruje PP při jednotlivých typech krvácení; • dokáže určit a rozpoznat komplikace krvácení; • objasní důležitost osobní ochrany, vzhledem k možnosti přenosu infekčních chorob.	• druhy krvácení; • jednotný postup při poskytování PP při zevním a vnitřním krvácení; • jednotný postup při poskytování PP při krvácení z tělních otvorů.
Žák	Rány
• popíše jednotlivé typy ran a navrhne vhodný postup ošetření; • vybere vhodné prostředky a obvazový materiál k ošetření;	• druhy ran a poranění; • zásady ošetření jednotlivých typů ran; • pomůcky a materiály k jejich ošetření.

uvědomuje si důležitost dodržování zásad asepse, antisepte a BOZ.	
Žák	Specifické úrazy
navrhne postupy ošetřování jednotlivých úrazů a postižení.	- zasažení bleskem; - uštknutí hadem, bodnutí hmyzem, pokousání; - tonutí, oběšení.
Žák	Termická poranění
- charakterizuje druh, stupeň a závažnost poranění teplem, chladem a chemickými látkami; - vybere vhodný způsob poskytnutí PP; - zdůvodní důležitost dodržování zásad BOZ.	- poškození teplem a chladem; - popáleniny, poleptání, omrzliny, sněhová slepota; - poranění elektrickým proudem. PTŽ
Žák	Úrazy
- objasní mechanismus vzniku poranění hlavy, páteře a míchy, hrudníku, břicha a pánve, poranění končetin; - vybere vhodnou polohu; - popíše příznaky a komplikace; - navrhne postupy ošetřování jednotlivých úrazových stavů; - zvolí správný způsob poskytnutí PP a zdůvodní důležitost dodržování zásad BOZ; - zdůvodní příčiny a příznaky zlomenin a jejich komplikace; - použije k ošetření zlomenin odborné pomůcky i alternativní materiál; - popíše riziko spojené s nevhodným ošetřením.	- mechanismus vzniku jednotlivých poranění, příznaky a komplikace; - pomůcky k zajištění vhodné polohy; - PP u otevřených a zavřených poranění hlavy; - PP při poranění krční, hrudní a bederní páteře; - snímání helmy; - PP při otevřených a zavřených poraněních hrudníku; - PP při otevřených a zavřených poraněních břicha; - PP při poranění pánve; - ošetření postiženého se zlomeninou HK a DK a s poraněním kloubů.
Žák	Náhlé zdravotní příhody
- popíše mechanismus vzniku srdeční slabosti, cévní mozkové příhody, akutní respirační tísně, hypoglykémie, alergické reakce, náhlé změny chování; - příznaky a komplikace; - zvolí správný způsob poskytnutí PP a zdůvodní důležitost dodržování zásad BOZ; - popíše význam včasného rozpoznání příznaků a přivolání odborné pomoci.	- Příčina vzniku vzniku akutního stavu; - příznaky a komplikace; - zásady při poskytování PP; - PP při náhlých stavech srdeční slabosti; - PP při náhlých stavech dušnosti; - PP při náhlých stavech CMP; - PP při alergické reakci, anafylaktickém šoku; - PP při hypoglykémii; - volba vhodné polohy u jednotlivých náhlých zdravotních příhod.
Žák	Překotný porod a akutní stavy v gynekologii
- objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v gynekologii; - popíše postup PP při náhlých stavech v gynekologii; - vybere vhodné prostředky k ošetření rodičky i novorozence v mimořádných situacích.	- krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod, ošetření novorozence; - zásady PP při náhlých stavech u těhotných žen v mimořádných podmínkách.
Žák	Akutní otravy

• podle příznaků rozliší běžné druhy otrav; • objasní postup poskytování PP při otravách; • popíše techniky vedoucí k vyvolání zvracení; • vymezí možné komplikace, které hrozí při špatně zvoleném postupu PP; • zdůvodní, v čem spočívá nebezpečí návykových látek.	• druhy nejčastějších otrav; • PP při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí. PTŽ
Žák	První pomoc při mimořádných událostech
• popíše obecné zásady pro případ ohrožení; • rozliší varovné signály; • objasní, jak se chovat za mimořádných okolností; • popíše a připraví pohotovostní zavazadlo; • zdůvodní použití standardizovaných i improvizovaných prostředků osobní ochrany; • označí a specifikuje rizika spojená s mimořádnými událostmi.	• vymezení pojmu mimořádná událost; • obecné zásady pro případ ohrožení; • varovné signály, evakuační plán školy; • pohotovostní zavazadlo; • opatření při haváriích s únikem chemických a radioaktivních látek; • opatření při zásahu biologickými zbraněmi, smogové situaci a válečném stavu; • problematika davové psychózy a agresivního jednání; • prostředky individuální ochrany osob při zasažení chemickými, radioaktivními a biologickými látkami a jejich použití. PTO, PTŽ, PTP, PTK

OCHRANA A PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ - PVZ

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět vychází z cílů Národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o ochraně a podpoře veřejného zdraví, o zdravotní a sociální politice, zdravotnickém právu, o organizaci zdravotní péče a řízení zdravotnictví v ČR i ve světě. Dále poskytuje také základní informace o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví. Předmět si také klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k aktivní preventivní péči o zdraví své i svých spoluobčanů, klientů; rozvinout a podpořit chování a postoje žáků ke zdravému způsobu života a k celoživotní odpovědnosti za své zdraví, vést žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty. Zahrnuje Péči o zdraví, Ochranu veřejného zdraví a Podporu zdraví a prevence nemocí.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Učivo vychází z RVP - oblasti vzdělávání pro zdraví, z ochrany veřejného zdraví, prevence nemocí a zdravotní výchovy, je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, obsahově je rozděleno do dvou základních částí. V oblasti veřejného zdraví a zdravotnictví se žák seznámí s vývojem veřejného zdravotnictví v celosvětovém kontextu, se systémy organizace zdravotnictví ve světě i s organizací zdravotní péče v ČR, včetně systémů zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení občanů i se základními právními normami zdravotnického práva. Žák získá přehled o možných mimořádných událostech, o důležitosti vhodného chování zdravotníka v těchto situacích i o významu správného postupu při poskytnutí první pomoci. Žáci získají základní přehled o světových zdravotnických organizacích a společnostech, jsou vedeni k vytvoření profesionální hrdosti i zodpovědnosti ve svém budoucím povolání, s vědomím nutnosti celoživotního vzdělávání a aktivního společenského přístupu v roli občana i praktické sestry. V oblasti výchovy ke zdraví získá žák přehled o jednotlivých determinantách zdraví, učivo vede žáky k pochopení zásadního významu zdravého životního stylu na lidské zdraví. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem (na nikotinu, alkoholu, drogách, hracích automatech apod.), na vytvoření správného obrazu lidského těla a umění odolávat mediální manipulaci a možným poruchám výživy (mentální anorexii, bulimii, ale i obezitě). Vážnost je věnována i správnému pohledu na sex, bezpečnému sexuálnímu chování a plánovanému rodičovství jako důležité prevenci sexuálně přenosných chorob včetně AIDS. To vše tak, aby žáci byli schopni podílet se na realizaci programů na podporu zdraví a prevenci chorob.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	1	-	-	-

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- dovedli vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- popsat prostředky a postupy chování, jak chránit své zdraví, odmítat nabízené návykové látky a řešit zátěžové situace;
- přijmout osobní zodpovědnost za svůj způsob života a péči o své zdraví;
- usilovat o pozitivní změny tělesného i duševního sebepojetí;
- preferovat pravidelnou racionální zdravou výživu a provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti;
- řídit se aktuálními vědeckými poznatky v péči o zdraví a správně posuzovat důsledky komerčního vlivu médií na zdraví, zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- chápat význam aktuální informovanosti v oblasti veřejného zdravotnictví, zejména zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení občanů pro každodenní život v naší společnosti;
- spolupracovat v rámci realizačního týmu při uskutečňování programů na podporu zdraví.

Pojetí výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Výklad učitele je vhodně propojován s diskuzemi k danému tématu, využívány jsou osobní zkušenosti žáků, jejich zájmy, samostatná práce, práce s různými informačními zdroji, prezentace i aktivní výstup. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro projektové

vyučování a pro týmovou spolupráci. K tématům výchovy ke zdraví zpracovává žák prezentaci přednášky na zadané téma, prezentuje a motivuje své posluchače, obhájí své názory.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je třeba přihlížet:

- k aktivitě žáků při vyučování;
- k aktivitě žáků při týmové práci při tvorbě zvolených projektů zdravotní výchovy a prevence;
- k zájmu žáků o současnou problematiku zdravotnictví a orientaci v ní.

Hodnocení provádí učitel, žáci navzájem, využíváno je i sebehodnocení. Podrobné rozpracování hodnotících kritérií je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.
- Při výuce využívat příkladů z běžného života a zkušeností žáků, které posilují vazbu učiva k reálnému světu.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.
- Společná práce na zvolených projektech zdravotní výchovy vede žáky ke hledání společného řešení, učí je spolupráci a týmové práci.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat.
- Výsledkem projektu zdravotní výchovy je i jeho prezentace v třídním, ev. školním kolektivu.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reálně posuzovat svůj životní styl, výživu, tělesný vzhled;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti.
- Při výuce uplatňovány metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení žáků, respektovány aktuální vědecké poznatky různých oblastí medicíny.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.
- Zahrnuje témata z oblasti ochrany životního prostředí a ochrany člověka za mimořádných událostí, o kterých žáci diskutují, spolupracují na řešení daných situací.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a přizpůsobování se měnícím se pracovním podmínkám.
- Realizace diskuse s žáky o možnostech uplatnění na trhu práce a o dalším vzdělání v profesní oblasti.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- mít schopnost řešit logické úlohy a modelové situace;
- uplatňovat empirické metody – rozvoj kompetencí k řešení problémů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.
- Demonstrace věrohodnosti informací získaných z médií na konkrétních případech a vlastních zkušenostech žáků.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazích a byli se ochotni angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Účast v preventivních programech, řídí se vždy aktuální nabídkou a možnostmi poskytovatelů. Lze využít školní programy prevence sociopatologických jevů; dále dle časových možností např. Dny zdraví města Zlína – pohled do sociální regionální politiky, návštěva centra pro zrakově postižené občany, Dny otevřených dveří center pro handicapované občany, děti apod.

Odborná literatura

ČEVELA, R., ČELEDVÁ, L., DOLANSKÝ, H. *Výchova ke zdraví pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada, 2009. ISBN: 978-80-247-2860-5

ČEVELA, R., ČELEDVÁ, L. *Výchova ke zdraví. Vybrané kapitoly*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3213-8.

HAMPLOVÁ, L. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada, 2020. ISBN: 978-80-247-5562-5.

HAMPLOVÁ, L. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2019. ISBN: 978-80-271-0568-7.

Odborná literatura bude průběžně aktualizovaná dle nabídky knižního trhu.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti získané v předmětu **Dějepis, Občanská nauka, Somatologie, Ošetřovatelství a První pomoci**.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	1	33 + 1
Žák	Úvod do veřejného zdravotnictví	

• objasní rozdíly mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby; • vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva; • popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb; • objasní principy řízení zdravotnictví • vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví; • vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí; • vysvětlí organizaci léčebně preventivní péče a postavení občana v ní, jeho práva i povinnosti.	• základní typy zdravotnictví ve světě; • systém zdravotní péče v ČR; • financování zdravotní péče; • organizace léčebně preventivní péče a postavení občana v ní, jeho práva a povinnosti. PTO, PTK
Žák	Právní úprava zdravotní péče v ČR
• vede základní právní normy zajišťující ochranu zdraví občana; • vysvětlí principy a účel všeobecného zdravotního pojištění, uvede jeho plátce, pojmenuje práva a povinnosti pojištěnců; • orientuje se v základních etických problémech zdravotní péče, vyhledá jednoduchou informaci právního charakteru, popíše etický problém, diskutuje na dané téma; • uvede základní práva pacientů a hospitalizovaných dětí; • podporuje osobní zodpovědnost občana za své zdraví; • zdůvodní význam preventivních prohlídek; • prezentuje svou zdravotní pojišťovnu.	• Listina základní práv a svobod, přehled základních právních norem; • Práva pacientů a Charta práv hospitalizovaných dětí; • etické a právní aspekty zdravotní péče, právo ve zdravotnictví; • všeobecné zdravotní pojištění a úhrada zdravotní péče; • zodpovědnost občana za své zdraví a za zdraví své rodiny, význam a organizace preventivních prohlídek. PTO, PTP, PTK
Žák	Sociální zabezpečení občanů
• vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem; • vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí; • uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné; • vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče; • objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách; • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení.	• sociální pojištění; • státní sociální podpora; • sociální pomoc; • sociální služby. PTO, PTP
Žák	Ochrana člověka za mimořádných situací
• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel;	• mimořádné situace, obecné zásady chování; • základní postupy při poskytování první pomoci. PTO

dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací.	
Žák	Pracovníci ve zdravotnictví. Profesní organizace a jejich význam
- uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví; - vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu; - uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich význam; - charakterizuje jednotlivé kategorie zdravotnických pracovníků; - definuje způsobilost k výkonu povolání; - užívá dovednosti potřebné pro zvládání náročných pracovních a životních situací včetně krizových situací při ochraně veřejného zdraví při mimořádných událostech (odučeno pro PSK).	- kategorie zdravotnických pracovníků; - příprava k výkonu povolání; - způsobilost k výkonu povolání; - požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka (odučeno pro PSK); - celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků; - význam profesních organizací. PTO, PTP, PTK
Žák	Zdravotnické organizace ve světě. WHO a její programy podpory zdraví
- charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století; - charakterizuje činnost WHO; - popíše vznik a význam UNICEF; - orientuje se v mezinárodním hnutí Červeného kříže; - uvede nejvýznamnější programy zdraví WHO.	- WHO – její vznik, organizační struktura, význam; - UNICEF, ČK; - Zdraví pro všechny v 21. století. PTO, PTK, PTP
Žák	Zdraví a nemoc. Determinanty zdraví
- objasní pojem zdraví; - vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví; - uvede nejčastější příčiny nemocí; - popíše zdraví, nemoc, modely zdraví; - charakterizuje vnitřní a vnější faktory ovlivňující naše zdraví; - prezentuje svá zjištění.	- definice zdraví a nemoci; - modely zdraví; - determinanty zdraví; - vnitřní faktory; - vnější faktory; - přehled nejčastějších civilizačních chorob. PTŽ
Žák	Člověk a životní prostředí
- definuje základní sféry životního prostředí; - uvede možná ochranná opatření a vysvětlí význam BOZP; - vysvětlí a popíše ekologické chování občana; - provede hodnocení individuálního a lokálního prostředí.	- vztah člověka a přírody; - ekologické chování občana v každodenním životě. PTŽ
Žák	Metody výchovy ke zdraví a jejich využití
- definuje základní sféry životního prostředí; - specifikuje vztah člověka k přírodě; - popíše pracovní prostředí a jeho nebezpečí pro zdraví člověka;	- zásady výchovy ke zdraví; - formy výchovy ke zdraví; - metody výchovy ke zdraví. PTK

• uvede možná ochranná opatření a vysvětlí význam BOZP; • vysvětlí a popíše ekologické chování občana; • provede hodnocení individuálního a lokálního prostředí; • zpracuje návrhy pro jeho zlepšení.	
Žák	Zdravý životní styl
• zdůvodní význam zdravého životního stylu; • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; • používá zásady správné výživy a aplikuje je v jejich alternativních směrech; • vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.); • objasní význam odpovědnosti člověka za své zdraví, uvede možnosti prevence nemocí a úrazů; • definuje bezpečný sex, nebezpečné sexuální praktiky; • uvede možnosti plánovaného rodičovství.	• odpovědnost za vlastní zdraví, rodinné zdraví; • mentální hygiena, relaxace a odpočinek; • bezpečný sex a plánované rodičovství. PTŽ
Žák	Rizikové faktory pro zdraví, jejich škodlivé působení v dětství a v dospělosti. Prevence chorob
• dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat nežádoucí účinky; • charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí; • popíše konkrétní škodlivé účinky kouření na lidský organismus; • určí projevy, přenos a prevenci AIDS a dalších pohlavně přenosných chorob, pojmenuje rizikové chování a rizikové skupiny lidí.	• nezdravá výživa a její dopad na lidský organismus; • poruchy výživy, nevhodné a nebezpečné diety; • nadměrná stresová zátěž – vybrané psychosomatické choroby; • závislosti: kouření; alkohol; drogy; patologické hráčství; • AIDS a další pohlavně přenosné choroby, promiskuita, prostituce, pornografie, nebezpečný sex; • šikana a domácí násilí. PTŽ, PTO, PTP, PTK

EKONOMIKA - EKO

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Obecným cílem je seznámit žáky se základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Důraz se klade na osvojení ekonomických poznatků a jejich aplikaci v konkrétním prostředí tržní ekonomiky. Žáci budou vybaveni znalostmi, dovednostmi a hodnotovými postoji nezbytnými k tomu, aby byli schopni finančně zabezpečit v budoucnu sebe a svou rodinu a aktivně přitom vystupovali na trhu finančních produktů služeb. Ve vzdělávacím procesu je kladen důraz na schopnosti žáka pracovat s informacemi, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí na současný i budoucí příjem, rozhodovat o výdajích, uplatňovat práva spotřebitele, využít volné finanční prostředky a řešit jejich nedostatek, zdůvodnit svou volbu s ohledem na své potřeby. Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovedním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání. Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Obsah vzdělávání vychází z RVP – z ekonomického vzdělání a z postavení předmětu v celkové koncepci vzdělání. Absolvent má být připraven nejen na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak i v podnikatelské pozici.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	2	-	-
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
• zdůvodnit podstatu a cíl podnikání, rozlišovat formy podnikání a jejich možné uplatnění ve zdravotnictví; • vyhodnotit výhodnost jednotlivých forem podnikání a navrhnout řešení; • orientovat se na trhu práce a v pracovněprávních vztazích; • založit živnost, případně obchodní společnost; • vytvořit jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; • vypočítat mzdu a rozumět podstatě mezd; • porozumět podstatě financování státu, daní a dalších plateb do státního rozpočtu; • orientovat se v platebním styku.				
Pojetí výuky				

Předmět je chápán jako teoretický s důrazem na uplatnění získaných znalostí v praktickém životě. Vyučující využívá adekvátní vyučující metody a vede žáky k aktivnímu řešení modelových situací, k vyvozování vlastních závěrů a k hledání souvislostí mezi teoretickými znalostmi a jejich uplatněním v běžném životě.

Základními metodami výuky jsou:

- odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní praxí;
- práce se zákony a internetovými zdroji;
- diskusní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí školním řádem. Při hodnocení se dbá na motivační charakter. V průběhu školního roku je po probrání ucelené části učiva provedeno písemné zkoušení a žáci jsou také hodnoceni za ústní projev. Při hodnocení vyučující klade důraz zvláště:

- na schopnost aplikovat teoretické poznatky v praktických souvislostech;
- na zájem a aktivní přístup k ekonomice;
- na chápání širších souvislostí tématu;
- na schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí.

Celkové hodnocení žáků vychází z:

- výsledků krátkých testů ověřujících dílčí znalosti žáků;
- hodnocení samostatných prací na zadané téma;
- ústního zkoušení;
- závěrečných testů.

Hodnocení ústního a písemného zkoušení provádí vyučující, ale je také využíváno sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující klíčové kompetence.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- umět pracovat s odborným textem, vyhledávat a zpracovat informace z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- používat různé metody myšlení a své zkušenosti.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- srozumitelně, jasně a jazykově správně formulovat myšlenky;
- být schopni vést diskuzi a respektovat názory ostatních;
- se znalostí dané problematiky obhajovat své názory.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- využívat svých zkušeností, odpovědně plnit zadané úkoly;
- umět pracovat v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- chápat důsledky ekonomických jevů na běžný život jedince i společnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- sledovat trh práce, chápat podstatu podnikání a dokázat odhadnout podnikatelská rizika;
- vyhledávat informace o pracovních příležitostech;
- umět pohotově reagovat na požadavky zaměstnavatelů.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých ekonomických jevů;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- umět číst v grafech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- posoudit věrohodnost informací získaných z médií na konkrétních případech a vlastních zkušenostech.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně uplatnili na trhu práce včetně hledání zaměstnání různými způsoby, aby uměli vést jednání se zaměstnavateli a byli schopni budovat úspěšně profesionální kariéru.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Cílem je, aby žáci chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, uvědomovali si rizika externalit při fungování trhu.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Cílem je naučit žáky využívat informační a komunikační technologii při vyhledávání informací týkající se trhu práce, zákonů a vyhlášek v ČR. Dále pracovat s aktuální ekonomickou situací.

Exkurze a stáže

Beseda na Úřadu práce ve Zlíně ve 4. ročníku. Možnost návštěvy České národní banky v rámci literárně historické exkurze ve 4. ročníku.

Odborná literatura

Švarcová, J. a kolektiv. *Ekonomie – teorie a praxe aktuálně v souvislostech - Aktualizované vydání 2017/2018*. Zlín: CEED, 2017. ISBN 9788087301227.

Bučková, V. a kol. *Ekonomika pro SŠ - úvod*. Brno: Didaktis, 2013. ISBN 9788073582036.

Klínský, P. a kol. *Ekonomika – Ekonomická a finanční gramotnost*. Praha: Eduko, 2017. ISBN 9788088057406.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti z **Matematiky, Anglického jazyka, Dějepisu, Občanské nauky a Informační a komunikační technologie**.

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	
---------------------	------------------	--

Ročník	2	68
Žák	Podnikání:	
- rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - posoudí vhodné formy podnikání pro obor; - orientuje se v právních formách podnikání a vysvětlí výhody a nevýhody; - určí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - vytvoří podnikatelský záměr a jednoduchý zakladatelský rozpočet; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - vypočítá výsledek hospodaření; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu.	- právní formy podnikání; - založení firmy; - podnikání dle živnostenského zákona a obchodního zákoníku; - podnikatelský záměr. PTO - (právní systém, soukromé vlastnictví) PTP - (podnikání, práva a povinnosti zaměstnance) PTŽ - (přístup k životnímu prostředí)	
Žák	Finanční vzdělávání	
- orientuje se v platebním styku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty, jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb; - zná rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění.	- platební styk; - kreditní a debetní karty; - úrok, úroková sazba, RPSN; pojištění; - inflace; - úvěry. PTP - (pracovní trh, svět práce) PTK - (elektronické bankovníctví, pojištění)	
Žák	Daňová soustava:	
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - orientuje se v soustavě daní, vysvětlí jejich význam pro stát; - popíše význam daňové evidence; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.	- daně přímé a nepřímé; - daňová evidence; - systém zdravotního a sociálního pojištění. PTP - (pracovní trh, podpora státu ve sféře zaměstnanosti)	

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE - PSK

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Psychologie a komunikace je osvojení vybraných vědomostí a dovedností z psychologie a jejich aplikace při řešení konkrétních problémů a situací. Významnou součástí je také rozvoj komunikativních a sociálních kompetencí žáků.

V předmětu je využíváno mezipředmětových vztahů s předměty Somatologie, Biologie, Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných. Pomáhá pochopit souvislosti mezi bio-psycho-sociální jednotou lidského organismu. Vede k osobnostnímu rozvoji žáka, formuje jeho vztah k profesi zdravotnického pracovníka, vztah k nemocným a rozvíjí komunikační a sociální dovednosti žáka. Učivo zahrnuje témata, která se týkají obecné, vývojové, sociální, zdravotnické psychologie a komunikace.

Celkem 159 hodin (chybějící hodina přesunuta ze vzdělávacího obsahu Základ pro poskytování ošetrovatelské péče - předmětu Ochrana a podpora veřejného zdraví)

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Obsahové okruhy jsou vybrány z RVP z oblasti - Sociální vztahy a dovednosti. Psychologie a komunikace je jedním ze základních odborných předmětů, který spolu s dalšími odbornými předměty, zejména s předměty Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných, významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah k pacientům/klientům.

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	2	2	1

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí; Výchovně vzdělávací cíle;

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- rozuměli významu psychologie a komunikace pro práci zdravotníků;
- uplatňovali individuální přístup k pacientům/klientům - respektovali jejich osobnost, věk, sociokulturní a jiné zvláštnosti;
- byli schopni využít techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti;
- pracovali s odborným textem a jinými zdroji informací.

Pojetí výuky

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Cílem předmětu je žáky naučit porozumět sám sobě i druhým lidem, adekvátně komunikovat jak v běžném životě, tak s pacienty/klienty různého typu, se spolupracovníky. Dále se žáci naučí řešit různé situace, se kterými se budou setkávat v osobním i pracovním životě. Žáci jsou vedeni také k dovednosti racionálně se učit a řešit problémy, hodnotit své předpoklady a výsledky, plánovat svůj osobní rozvoj. Během výuky jsou využívány různé metody, například přednáška, výklad, vyprávění, brainstorming, obrazové a jiné demonstrace, audiovizuální techniky, námětové hry, inscenační metody, motivační a jiné rozhovory, popis, diskuze, debata, skupinové vyučování, ekonomické hry, samostatná práce s odbornou literaturou a internetovými zdroji a jiné. Pro prohloubení vědomostí se používají i různé formy práce s odbornou literaturou, diskuzní a jiné aktivizační metody, například exkurze a stáže. V rámci předmětu je motivačně zařazena účast na školním kole Psychologické olympiády.

Hodnocení výsledků žáků

V rámci výuky jsou zařazeny metody pro ověření zpětné vazby vědomostí žáků ve výuce. Při hodnocení klademe důraz na:

- zvládnutí výstupů ze zadaných témat k písemným esejím;
- schopnost diskuze a aktivní přístup k řešení problémů;
- samostatné zpracování a prezentace zadaného tématu;
- samostatnost a kreativita žáků při řešení modelových situací;
- dovednost používat adekvátní komunikační techniky.

Podrobné rozpracování kritérií hodnocení je součástí školního řádu. Hodnocení ústního a písemného projevu provádí vyučující, ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a podpora sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Cílem vzdělávání je, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných osob;
- posilovat vazbu učiva k reálnému světu;
- samostatně dohledávat potřebné informace z jiných oborů;
- být schopni uplatnit v komunikaci princip zpětné vazby;
- popsat možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - týmové řešení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- vyjadřovat se adekvátně účelu jednání a komunikační situaci;
- vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskuzí;
- formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledku nezdravého životního stylu a závislosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných aktivit;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturu, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- mít schopnost řešit logické úlohy a modelové situace;
- uplatňovat empirické metody – rozvoj kompetencí k řešení problémů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních) a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- mít schopnost uplatnit kritické myšlení při práci s informačními zdroji;
- bezpečně používat internet a sociální sítě.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou úroveň schopnosti sebeprosazení, dokázali správně hodnotit sebe i druhé s respektováním individuality každé osobnosti. Být schopni empatie, pomoci druhým, zejména slabším jedincům.

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení a také aby měli dostatečnou motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné pracovní kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za životní prostředí a podmínky.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci jsou vedeni k práci s informacemi a různými komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Budou zařazovány k daným tématům na základě možností jednotlivých zařízení (např. Dětská centra, jesle, baby kluby, Domovy pro seniory, rehabilitační stacionáře, a jiné).

Odborná literatura

ČECHOVÁ, Věra a Marie ROZSYPALOVÁ. *Obecná psychologie*. Vyd. 6., nezměn. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. Učební text pro střední zdravotnické školy. ISBN 9788070135488.

KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie 1. díl: pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3270-1.

KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie 2. díl: pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3600-6.

Dále bude aktualizována dle nové nabídky knižního trhu;

Mezipředmětové vztahy

V rámci předmětu Psychologie a komunikace jsou propojeny poznatky v předmětech **Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných, Somatologie, Dějepis, Občanská nauka, Ochrana a podpora veřejného zdraví.**

Učební osnovy

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Hodiny

Ročník	2	68
Žák	Psychologie jako věda	
• definuje předmět psychologie; • charakterizuje psychologii jako vědu a její přínos pro jiné vědní obory; • popíše základní mezníky psychologie jako vědní disciplíny; • popíše dělení psychologických disciplín; • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti; • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky.	• předmět, odvětví, metody psychologie; • vztah k jiným vědním oborům, využití poznatků z psychologie v praxi; • biologická a sociální determinace lidské psychiky. PTO	
Žák	Obecná psychologie a úvod do umění komunikace	
• na příkladech rozliší základní psychické procesy a stavy; • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů; • charakterizuje psychické procesy a stavy; • vysvětlí pojem komunikace a rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací; • předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace; • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace; • rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci; rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování;	• třídění psychických jevů - procesů, stavů; • verbální a neverbální komunikace; • evalvační a devalvační chování; • asertivní a neasertivní chování. PTK	
Žák	Psychologie osobnosti	
• popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka; • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; • na příkladech charakterizuje faktory ovlivňující vývoj osobnosti; • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací včetně krizových situací při ochraně veřejného zdraví při mimořádných událostech (téma odučeno v PVZ).	• charakteristika osobnosti; • biologická a sociokulturní determinace; • struktura a rysy osobnosti; • vlastnosti osobnosti, klasifikace a charakteristika; • techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení; • seberealizace osobnosti; • seberegulační dovednosti a sebehodnocení; • požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka (téma odučeno v PVZ). PTO	

Ročník	3	62
Žák	Vývojová psychologie	

• specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka; • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života; • uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; • vysvětlí, jak se specifika jednotlivých vývojových etap promítají do práce zdravotnického pracovníka;	• specifika vývojových etap; • tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých vývojových obdobích; • potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; • specifika jednotlivých vývojových etap v práci zdravotnického pracovníka. PTO
Žák	Zdravotnická psychologie
• objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví; • vyjmenuje a vysvětlí, které faktory ovlivňují psychiku nemocného; • dodržuje práva nemocných; • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní znevýhodnění může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacientů); • rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům; • rozezná na příkladech různé postoje pacienta k nemoci a adaptaci na nemoc; • popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností; • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí; • vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky; • objasní zásady komunikace s pacienty – cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny; • uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými; • vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra); • popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi; • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným; • vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti; • vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání; • charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým; • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu;	• vymezení vědních oborů - klinická psychologie, zdravotnická psychologie a psychologie zdraví; • psychologie nemocných - faktory, postoj pacienta k nemoci, adaptace na nemoc a hospitalizaci, práva nemocných, vliv nemoci na psychiku člověka; • přístup a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům; • komunikace a jednání s lidmi; • přístup k nemocnému dle osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních zvláštností; • zvláštnosti přístupu a komunikace s dospělými, cizinci, příslušníky národnostních a jiných menšin; • zvláštnosti přístupu a komunikace s dětmi a jeho rodinou, výchovná zaměstnání; • psychologie jedince se zdravotním znevýhodněním; • psychologie bolesti, strachu a úzkosti; • psychologie umírání a smrti; • zásady vedení rozhovoru; • komunikace s agresivním pacientem.

• popíše zásady vedení rozhovoru; • diskutuje o etických tématech moderní medicíny; • identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování; • volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím	
---	--

Ročník	4		29
Žák		Sociální psychologie	
• definuje pojem socializace a fáze socializačního procesu; • charakterizuje formy sociálního učení a na příkladech ukáže, jak se sociální učení a zralost projevují v životě člověka; • objasní pojem sociální vnímání, je schopen vyhodnotit chyby, předsudky, stereotypy v posuzování osobnosti; • definuje pojem sociální interakce a vysvětlí jednotlivé typy sociálních vztahů; • uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka; • určí základní typy sociálních skupin a vymezí jejich znaky; • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a poznatky využívá v týmu; • uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat. • objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné prevence • popíše některé identifikační znaky týrání a objasní chování jednotlivých aktérů; • vysvětlí pojem syndrom vyhoření, objasní jeho příznaky a uvede účinné možnosti prevence; • objasní pojem duševní zdraví, charakterizuje základní prvky duševní hygieny; • využívá základní relaxační techniky.		• proces socializace; • projevy sociálního učení v praxi; • sociální skupiny, vytváření sociálních vztahů; • sociální vnímání; • chyby v posuzování, předsudky a stereotypy; • sociální interakce; • důsledky zátěžových situací - stres, frustrace a deprivace; • syndrom vyhoření a jeho prevence; • profesní adaptace, deformace; • techniky relaxace; • týrání a zneužívání, domácí násilí; • problematika závislostí; • péče o duševní zdraví, duševní hygiena. PTŽ	

KLINICKÁ PROPEDEUTIKA - KLP

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických vyšetřovacích a léčebných metodách v klinických oborech medicíny a základy patologické anatomie a patologické fyziologie. Žák získá základní znalosti o chorobných stavech a naučí se chápat nemoc ve vztahu k lidskému organismu.

Cílem předmětu je žáky seznámit se základními pojmy jako je zdraví, nemoc, anamnéza, příčiny nemoci, naučit je rozpoznávat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, projevy regresivních a progresivních změn v organismu, orientovat se v problematice zánětů a nádorů. Nedílnou součástí předmětu je základní znalost obecné a speciální farmakologie. Součástí předmětu jsou základy radiační ochrany a patologie. Předmět tvoří část teoretického základu pro získání důležitých navazujících dovedností v praktickém ošetřovatelství.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Učivo je vybráno z kurikulárního rámce RVP odborného vzdělávání - Základu pro poskytování ošetřovatelské péče, ale také ve vztahu k profilu absolventa. Je složeno z témat týkajících se základů obecné klinické propedeutiky, a to především z obecné symptomatologie, základů fyzikálního vyšetření, přehledu diagnostických a léčebných metod, ze základů obecné a speciální farmakologie.

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	2	-	-

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- charakterizovali obsah předmětu a jeho postavení v kontextu lékařských oborů;
- vysvětlili pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci;
- popsali fáze diagnosticko – terapeutického procesu;
- identifikovali subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku;
- stanovili život ohrožující příznaky a stavy;
- vysvětlili podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření;
- vysvětlili podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody), spolupracovali na přípravě pacienta k vyšetření a následné péči po něm;
- objasnili využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě;
- uvedli možná rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů;
- popsali základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením;
- pochopili podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod užívaných v současné medicíně – konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody;
- objasnili účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňující nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu;
- uvedli příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (regresivní a progresivní změn, záněty, nádory);
- uvedli ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu;
- užívali správně českou i latinskou odbornou terminologii.

Pojetí výuky

Předmět je chápán jako teoretický, výuka navazuje na znalosti získané během studia. Vyučující využívá rozličné vyučovací metody a konkrétní příklady, vede žáky k hledání souvislostí a k vyvozování vlastních závěrů, kritickému myšlení, k odpovědnosti za udržování zdraví. Formou projektové výuky vede žáky k aktivnímu myšlení a tvůrčí činnosti. Výklad učitele je propojován s praktickými ukázkami, názornými pomůckami, videofilmem. Využívány jsou i osobní zkušenosti žáků se zdravotnickou praxí, samostatná práce, práce s informačními zdroji, prezentace zadaných témat.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz na:

- schopnost orientovat se v medicínské terminologii a využívat ji;
- aktivitu žáků při práci ve vyučovacích hodinách a při samostatné práci;
- zodpovědné plnění zadaných úkolů a zájem žáků o problematiku klinické propedeutiky;
- schopnost využívat získané informace pro další vzdělávání.

Hodnocení provádí vyučující, ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a nechybí sebehodnocení. Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází ze školního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.
 - Využívat příkladů z běžného života a využívat zkušeností žáků, které posilují vazbu učiva k reálnému světu.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.
 - Společná práce na zvolených projektech s odborným námětem a následná prezentace této práce vede žáky k cílené komunikaci a hledání společného řešení, k rozdělení objemu práce - učí je tak spolupráci a práci uvnitř týmu.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat.
 - Výsledkem odborné samostatné či týmové práce je i její prezentace v třídním, ev. školním kolektivu.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- reálně posuzovat stav pacienta, empaticky reagovat na možné změny jeho zdravotního stavu, být si vědomi své odpovědnosti a nutné spolupráce v rámci ošetrovatelského týmu.
 - Metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení žáků, respektovány aktuální vědecké poznatky různých oblastí medicíny.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních.
 - Chápat význam pracovního prostředí pro člověka a nutnost dodržování BOZP.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- správně používat a převádět běžné jednotky, efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.
 - Praktická dovednost při dávkování léků ve zdravotnické praxi.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, tedy i k vzdělávání.
 - Uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou úroveň schopnosti sebezprosažení, dokázali správně hodnotit sebe i druhé s respektováním individuality každé osobnosti. Být schopni empatie, pomoci druhým, zejména slabším jedincům.

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení a také aby měli dostatečnou motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné pracovní kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě, vlivy pracovního prostředí na jeho zdraví a život, osvojili si zásady ekologického chování a dodržování BOZP na pracovišti.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci se naučí pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Ve spolupráci s vyučujícími ostatních odborných předmětů jsou využívány odborné exkurze a stáže v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení – např. pro názornost a reálnost popisovaných vyšetřovacích metod a léčebných postupů. Každoroční aktuální plán exkurzí respektuje momentální reálné možnosti zdravotnických zařízení.

Odborná literatura

JELÍNKOVÁ, I. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1052-0.

NEJEDLÁ, M. *Klinická propedeutika*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-547-9954-4.

NEJEDLÁ, M. *Klinická propedeutika pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4402-5.

NEJEDLÁ, M. *Fyzikální vyšetření pro sestry*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4449-0.

LUKÁŠ, K., ŽÁK, A. a kol. *Chorobné znaky a příznaky*. Praha: Grada, 2010. 520 s. ISBN 978-80-247-2764-6.

JANÍKOVÁ, J. *Patologie pro střední zdravotnické školy*. 1. vydání. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0375-1.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti z předmětů **Somatologie, Odborné latinské terminologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, První pomoc, Ochrana a podpora veřejného zdraví**, ale i z oblasti přírodních věd – tj. na znalosti získané ve **Fyzice, Biologii a ekologii, Chemii a Informační a komunikační technologii**.

Učební osnovy

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Hodiny

Ročník

2

68

Žák

Úvod do předmětu

- charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů;
- vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci, popíše fáze diagnosticko – terapeutického procesu;
- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.

- vymezení pojmu klinická propedeutika, význam předmětu pro klinickou praxi, odborná terminologie;
- definice a charakteristika nemoci, obecné principy vzniku a vývoje nemoci.

PTP, PTŽ

Žák

Obecná symptomatologie

• popíše zásady správného postupu při odběru anamnézy; • vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření; • objasní význam ošetřovatelské symptomatologie; • vyjmenuje a popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku; • rozpozná život ohrožující příznaky a stavy; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• anamnéza; • fyzikální vyšetření; • základní funkce organismu a jejich hodnocení; • subjektivní příznaky nemocí; • objektivní příznaky nemocí. PTP, PTŽ, PTK
Žák	Laboratorní vyšetřovací metody
• vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady laboratorních vyšetřovacích metod; • popíše přípravu klienta před vyšetřením i nutnou péči po vyšetření.	• hematologické; • biochemické; • mikrobiologické; • ostatní. PTŽ, PTK
Žák	Zobrazovací vyšetřovací metody
• vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady zobrazovacích vyšetřovacích metod; • u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření; • objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě; • uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů; • popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• základy radiační ochrany; • přehled RTG metod; • počítačová tomografie; • magnetická rezonance; • ultrazvukové vyšetřovací metody; • radionuklidové vyšetřovací metody. PTŽ, PTK
Žák	Endoskopické vyšetřovací metody
• vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady endoskopických vyšetřovacích metod; • u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• endoskopické vyšetřovací metody – úvod; • endoskopická vyšetření dýchacího systému; • endoskopická vyšetření trávicího systému; • ostatní endoskopická vyšetření. PTK
Žák	Elektrografické vyšetřovací metody
• vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady elektrografických vyšetřovacích metod; • u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• EKG; • EEG; • EMG; • KTG. PTŽ, PTK
Žák	Funkční vyšetřovací metody
• vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady funkčních vyšetřovacích metod; • u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• funkční vyšetření srdce; • funkční vyšetření plic; • ostatní funkční vyšetřovací metody. PTK, PTK

Žák	Léčebné postupy
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod; - ilustruje využití doplňkových léčebných metod; - vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	- konzervativní a operativní metody; - doplňkové léčebné metody. PTŽ, PTK
Žák	Obecná farmakologie
- definuje základní pojmy farmakologie; - popíše způsoby aplikace léčiv; - popíše život ohrožující nežádoucí účinky a reakce na vybrané léky; - je si vědom odpovědnosti jedince za vlastní zdraví a úlohy praktické sestry při nežádoucích lékových projevech. - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	- základní pojmy; - účinky léčiv, způsoby jejich aplikace. PTŽ, PTK
Žák	Speciální farmakologie
- charakterizuje lékovou skupinu; - zařadí lék do lékové skupiny; - u vybraných skupin uvede kontraindikace podání; - objasní účinky a způsoby podávací lékových skupin ovlivňující nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu; - je si vědom odpovědnosti při podávání léků.	- farmakologická léčba onemocnění kardiovaskulárního systému; - farmakologická léčba hyperkoagulačních stavů; - farmakologická léčba onemocnění dýchacího systému; - farmakologická léčba onemocnění trávicího traktu; - farmakologická léčba bolesti; - farmakologická léčba duševních a neurologických onemocnění; - farmakologická léčba infekčních nemocí; - farmakologická léčba diabetes mellitus; - farmakologická léčba při alergiích; - ostatní: farmakologická léčba nádorů; léky používající se k anestezii; farmakologická léčba onemocnění ŠŽ; kortikoidy; soli, ionty, vitaminy; aj. PTK, PTŽ
Žák	Patologie
- vysvětlí podstatu smrti, vyjmenuje její příčiny; - charakterizuje známky smrti; - vysvětlí pojem regresivní a progresivní změny; - uvede příčiny, druhy a podstatu regresivních a progresivních změn; - popíše a vysvětlí podstatu zánětu, uvede příčiny a projevy zánětu, charakterizuje klasifikaci zánětu; - definuje nádory, uvede příčinu a klasifikaci nádorů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	- zánik organismu; - regresivní změny; - progresivní změny; - záněty; - nádory. PTP, PTK, PŽK

ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE - LAO

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Latinský jazyk přináší znalosti základní lékařské terminologie potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví. Podstata předmětu spočívá v osvojení odborné terminologie, nejdůležitější slovní zásoby a pochopení základní struktury gramatiky. Předmět tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou přípravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví a odborné lékařské terminologii. Žáci získají základy odborné latinské terminologie potřebné pro budoucí povolání. Základní znalost latinské terminologie výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu. Dále latinský jazyk rozvíjí logické myšlení, usnadňuje žákům učení jiných jazyků a posiluje kulturní povědomí.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Latinská terminologie vychází z RVP odborného vzdělávání a je zařazena mezi odborné předměty, proto se výuka soustřeďuje na oblast zdravotnictví. Důraz je kladen na znalost slovní zásoby, ale neopomíjíme ani kulturní a historické povědomí o antickém světě.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	1	-	-	-

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- rozuměli základním odborným termínům používaným v medicíně, zvláště z anatomie, fyziologie, klinických oborů, ošetřovatelství, a správně a přesně je užívali v odborné komunikaci;
- správně používali pravidla latinských a řeckých slov;
- rozuměli gramatické struktuře latinského textu;
- ovládali slovní zásobu v základních řecko-latinských termínech a ve vzájemných odborných vazbách;
- četli s porozuměním jednoduchý latinský text;
- chápali osvojení jazyka nejen v současném, ale i historickém a kulturním kontextu;
- pracovali se slovníky a jinými jazykovými příručkami.

Pojetí výuky

Cílen předmětu je získat základní gramatické a lexikální znalosti latinského jazyka, naučit se základní slovní zásobu latinské a částečně i řecké odborné terminologie, orientovat se v odborném zdravotnickém textu a projevu, naučit se vyslovovat odbornou terminologii. Kvůli chápání latiny a řečtiny v historickém a kulturním kontextu se zařazují témata z antických reálií. Při výuce jsou žáci aktivizováni a stimulováni střídáním a využíváním různých postupů a metod. Vyučující využívá vhodné pomůcky k samostatné nebo skupinové práci s texty a obrázkovými schématy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka probíhá podle pravidel ustanovených ve školním řádu. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi. Vyžaduje se znalost slovní zásoby a správná výslovnost a orientace v latinské mluvnické terminologii. Zkoušení jednodušších úkolů probíhá ústně, u spojování slov a vytváření vět je využívána písemná forma.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět nejvýrazněji přispívá k rozvoji kompetence k učení, tím že podporuje vazbu mezi latinou a dalšími jazyky, k rozvoji komunikativní kompetence a kompetence k pracovnímu uplatnění, neboť vyžaduje přesné používání terminologie. Díky práci s odbornou dokumentací je realizování průřezové téma Člověk a svět práce.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- učit se cizí jazyk racionálně v logické vazbě na ostatní jazykové a humanitní vzdělávání;
- používat různé způsoby učení;
- orientovat se v textu a samostatně kriticky zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

• získat a zpracovat informace z běžných i odborných textů a materiálů; • vyhodnotit informační zdroje a informace z hlediska jejich důležitosti, objektivitu a přínosu, volit a používat informace vhodné pro řešení konkrétních problémů; • orientovat se v získaných informacích, zaznamenávat je a uchovávat způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledávání a využití.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• správně a přesně používat odbornou terminologii při zpracovávání a studiu odborných témat a různých pracovních materiálů; • pracovat efektivně s různými zdroji informací; • získávat a písemně zpracovávat informace a myšlenky z textů; • kultivovat jazykové vyjadřování a posilovat komunikativní dovednosti.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• efektivně se učit a pracovat; • sebekriticky vyhodnotit dosažené výsledky, přijmout radu a kritiku; • získat návyk soustavně pracovat; • přijímat a plnit svěřené úkoly; • pracovat v týmu.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• jednat samostatně, iniciativně a odpovědně, nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu; • podporovat hodnoty místní, národní i světové kultury a vytvářet si k nim pozitivní vztah.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti; • vyhovět požadavkům zaměstnavatelů na znalost odborných termínů.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• používat logické myšlení.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• používat všechny dostupné zdroje informací; • zpracovat informace a interpretovat je vlastními slovy.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci na příkladech z dějin starověkého Řecka a Říma poznávají důležitost občanské angažovanosti pro úroveň civilizace a její schopnost udržet se a přežít.
Člověk a svět práce (PTP)
Žák je veden k tomu, aby přiměřeně pracoval s informacemi a používal příslušnou lékařskou terminologii na pracovišti.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci mohou porovnat vztah člověka k přírodě ve starověku a v moderní době.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby pracovali s informacemi z různých zdrojů a uměli je zpracovat.

Exkurze a stáže

Dle možností školy a zájmu žáků se organizuje exkurze do Anatomického ústavu Masarykovy univerzity.

Odborná literatura

SEINEROVÁ V. *Latina. Úvod do latinské terminologie*. 1.vyd. Praha: Fortuna, 2010. ISBN 978-80-7168-999-7.

KÁBRT J., VALACH V. *Stručný lékařský slovník*. 5. vyd. Praha: Avicenum, 1984. ISBN 08-067-84.

Literatura bude aktualizována dle nové nabídky.

Mezipředmětové vztahy

Jsou využívány a propojovány znalosti žáků z **Biologie a ekologie**, a zejména s náplní odborných předmětů (**Somatologie, Klinická propedeutika, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena a Ošetřovatelství.**) Navíc staví na žákových znalostech českého jazyka.

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Ročník

1

34

Žák

- dokáže vysvětlit význam latiny jako mezinárodního jazyka a historii latinsko-řecké terminologie;
- vyhledává termíny ve slovníku;
- přečte latinská i řecká slova se správnou výslovností.

- Úvod do předmětu.
- PTO**

Žák

- pozná substantiva 1. deklinace;
- tvoří slovní spojení se substantivy 1. deklinace
- pozná substantiva 2. deklinace;
- tvoří slovní spojení se substantivy 2. deklinace;
- použije vybraná spojení pro pojmenování kostí a svalů;
- rozezná slovesa podle slovesného kmene a vytvoří jednoduché věty.

- Substantiva 1. a 2. deklinace.
- Názvy kostí a svalů.
- Slovesa 1. a 2. konjugace.

Žák

- rozezná adjektiva 1. a 2. deklinace;
- spojí substantivum a adjektivum stejné deklinace a vytvoří jednoduché anatomické pojmy;
- rozezná substantiva 4. deklinace a spojuje je s adjektivy 1. a 2. deklinace;
- pojmenuje různá infekční onemocnění.

- Adjektiva 1. a 2. deklinace.
- Substantiva 4. deklinace.
- Infekční onemocnění – vybraná slovní zásoba.

Žák

- rozpozná substantiva 5. deklinace, použije je s předložkami a adjektivy 1. a 2. deklinace; - pozná a používá slovesa 3. a 4. konjugace; - uvědomuje si na příkladech souvislost mezi latinskými slovy a cizími slovy používanými v češtině; - pojmenuje části hlavy a dutiny ústní.	- Substantiva 5. deklinace. - Slovesa 3. a 4. konjugace. - Cizí slova z latiny. - Hlava a dutina ústní.
Žák	
- rozpozná substantiva 3. deklinace, umí je použít s adjektivy a předložkami; - pojmenuje části oběhového a dýchacího systému; - rozlišuje adjektiva 3. deklinace a používá je správně se všemi druhy substantiv; - spojením podstatných a přídavných jmen tvoří anatomické a klinické pojmy.	- Substantiva 3. deklinace. - Adjektiva 3. deklinace. - Oběhový systém – vybraná slovní zásoba. - Dýchací systém – vybraná slovní zásoba.
Žák	
- pracuje se slovní zásobou na základě substantiv 3. deklinace; - orientuje se v částech trávicího a vylučovacího systému.	- Substantiva 3. deklinace- pokračování. - Trávicí systém – vybraná slovní zásoba. - Vylučovací systém – vybraná slovní zásoba.
Žák	
- určí v textu, kdy jde o komparativ nebo superlativ; - definuje jeho použití v lékařství; - vystupňuje některá adjektiva; - rozumí původu cizích slov.	- Substantiva 3. deklinace- pokračování. - Stupňování adjektiv. - Cizí slova z latiny II.
Žák	
- zná význam předložek; - používá vybrané základní a řadové číslovky; - uvede latinské výrazy pro smyslové orgány a použije je ve spojeních.	- Předložky. - Číslovky. - Smyslové orgány.
Žák	
- určí podle pravopisu a pádových koncovek řecká slova; - používá řecké termíny pro názvy orgánů a částí těla; - zná význam latinských a řeckých předpon; - rozumí původu cizích slov z řečtiny; - zná význam latinských a řeckých přípon; - používá přípony pro označení zánětlivého a nezánnětlivého onemocnění; - rozumí složeným slovům; - dokáže přeložit, popřípadě odhadnout obsah odborného textu a zdravotnické dokumentace (diagnóza, anamnéza, receptura); - uplatňuje běžně užívané latinské obraty v diagnózách a lékařské dokumentaci; - integruje poznatky z odborných předmětů do odborné latinské terminologie.	- Řecká substantiva. - Cizí slova z řečtiny. - Latinské a řecké prefixy. - Latinské a řecké sufixy. - Skládání slov. - Zdravotnická dokumentace. PTP, PTŽ, PTK

SOMATOLOGIE - SOM

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Předmět se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomostí z anatomie a fyziologie. Obecným cílem předmětu somatologie je seznámit žáky se základními poznatky o stavbě a funkci lidského těla na buněčné, tkáňové, orgánové a soustavové úrovni ve vztahu k aplikovatelnosti na ošetrovatelskou praxi. Učí základům medicínského jazyka a nomenklatury. Spojení anatomie a fyziologie umožňuje poznat žákům vývoj a funkci orgánů, orgánových soustav a řízení lidského organismu.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Předmět vychází z kurikulárního rámce RVP odborného vzdělávání – Základ pro poskytování ošetrovatelské péče (Somatologie). Výuka poskytuje žákům základní poznatky z anatomie a fyziologie člověka, osvojení si latinské terminologie. Učivo rozvíjí a prohlubuje znalosti z předmětu biologie člověka. Učivo je zaměřeno k tomu, aby žáci byli schopni využít získané poznatky v ostatních předmětech z oblasti Základ pro poskytování ošetrovatelské péče a vzdělávací oblasti Ošetrovatelství a ošetrování nemocných. Předmět umožňuje rozvíjet také komunikativní dovednosti žáků, dovednost řešit problémy a pracovat s informacemi. Žák chápe význam předmětu pro další studium.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	4	-	-	-
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
• charakterizovali somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka; • popsali funkční morfologii tkání; • definovali základní anatomii a fyziologii jednotlivých soustav; • dokázali popsat stavbu orgánů v lidském těle; • porozuměli významu a fyziologické funkci jednotlivých orgánových soustav; • prezentovali topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla; • používali odborné názvosloví; • pracovali s odbornou literaturou; • sledovali informace týkající se studované problematiky; • vyjádřili souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem člověka; • zdůvodnili odpovědnost za udržování zdraví a ovlivnění jeho kvality zdravým způsobem života.				
Pojetí výuky				
Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. V hodinách žáci získají základní poznatky o stavbě a funkci lidského těla. V rámci výuky je zařazováno ověřování teoretických znalostí nácvikem na modelech a schématech stavby lidského těla. Ve výuce se využívá demonstrace na modelech, anatomických obrazech a multimediálních programech. Vyučující využívá vyučovací metody s převahou názorně demonstračních a aktivizujících. Vede žáky k hledání souvislostí mezi jednotlivými soustavami lidského organismu, k vyvozování vlastních závěrů, kritickému myšlení, vede je k odpovědnosti za udržování zdraví a ovlivnění kvality zdravým způsobem života.				
Hodnocení výsledků žáků				
V rámci výuky jsou zařazeny metody zpětné vazby pro ověření pochopení učiva a získaných vědomostí. Při hodnocení klademe důraz zvláště na: • schopnost orientovat se v medicínské terminologii a využívat ji; • schopnost reprodukovat a aplikovat teoretické poznatky; • schopnost reprodukovat vědomosti v logické posloupnosti a návaznosti; • samostatnost žáků při řešení úkolů; • zájem o probíraná témata. Hodnocení ústního a písemného zkoušení provádí vyučující, využívá také sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vycházející z klasifikačního řádu školy.				

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat	
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.	
Kompetence k učení – absolventi by měli	
• mít pozitivní vztah k učení a motivaci k dalšímu vzdělávání; • umí si aktivně vyhledávat informace; • umí si vytvořit vhodný studijní režim; • aplikují získané vědomosti v praxi; • uplatňují různé způsoby práce s textem, pořizují si poznámky, anatomické nákresy; • využívají ke svému učení různé informační zdroje a ovládají různé techniky učení.	
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli	
• spolupracovat při řešení problémů, zadaných úkolů se spolužáky v rámci pracovní skupiny; • být schopni porozumět zadání při řešení problémů; • volit vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých úkolů; • využívat týmové řešení, dokázat spolupracovat; • dokázat vyhodnotit a ověřit zvolený postup a navrhnout způsoby řešení; • uplatňovat různé metody myšlení a myšlenkové operace.	
Komunikativní kompetence – absolventi by měli	
• vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat; • formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné formě přehledně a jazykově správně včetně odborné terminologie; • zaznamenávat a zpracovávat podstatné myšlenky z textů a přednášek; • účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, ale také respektovat názory druhých a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování.	
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli	
• stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek; • orientovat se k celoživotnímu profesnímu zaměření v povolání praktické sestry; • užívat metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení; • podílet se na péči o své zdraví, o které pečují aktivně; • pozitivně ovlivňovat své okolí v podpoře zdravého životního stylu; • ověřovat si získané poznatky, aktualizovat je, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání ostatních lidí.	
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli	
• uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních.	
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli	
• být schopni získané informace uplatnit v ostatních odborných předmětech při studiu; • mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; • diskutovat o možnostech uplatnění na trhu práce a o dalším vzdělávání; • uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o možnostech dalšího vzdělávání.	
Matematická kompetence – absolventi by měli	
• aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v reálných situacích • nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů.	
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli	
• uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní; • demonstrovat věrohodnost informací získaných z médií na konkrétních případech eventuálně s využitím vlastních zkušeností.	
V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat	

Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby využili vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti a orientovali se v mediálních obsazech a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy. Jsou vedeni k sebe odpovědnosti a odpovědnosti být kriticky tolerantní. Umět diskutovat o citlivých otázkách a hledat vhodná řešení.
Člověk a svět práce (PTP)
Vést žáky k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, pochopili význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže
Aktuální plán stáží respektuje požadavky učiva i momentální reálné možnosti např. exkurze v anatomickém muzeu LF MU Brno případně Olomouc.

Odborná literatura
KŘIVÁNKOVÁ, Markéta. Somatologie: pro střední zdravotnické školy. 2., doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0695-0.
TURKOVÁ, Zuzana. <i>Somatologie I. a II.: pracovní sešit pro zdravotní školy - student.</i> 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. Učebnice pro zdravotnické školy (Eurolex Bohemia). ISBN 80-86432-73-4.
DYLEVSKÝ, Ivan. Somatologie. Vyd. 2., přeprac. a dopl. Olomouc: Epava, 2000. ISBN 978-80-86297-05-7.
DYLEVSKÝ, Ivan. Somatologie: pro předmět Základy anatomie a fyziologie člověka. 3. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2111-3.
Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy
Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti z předmětu Biologie a ekologie, Odborné latinské terminologie, Chemie a Fyziky.

Učební osnovy	Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání

Ročník	1	136
Žák	Úvod do předmětu	
- charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka; - chápe přínos pro studium.	- somatologie jako věda, její vztah k dalším vědním oborům; - význam předmětu pro studium oboru praktická sestra.	
Žák	Funkční morfologie tkání	
- popíše a schematicky nakreslí buňku; - vysvětlí pojmy buňka a tkáň; - popíše funkční morfologii tkání; - vyjmenuje druhy tkání, objasní základní vlastnosti tkání a uvede příklady; - používá správné názvosloví;	- buňka, popis a schematické znázornění základních částí; - tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus; - tkáň, charakteristika, dělení.	
	PTŽ	

• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	
Žák	Základní orientace na lidském těle
• znázorní a na modelu prakticky prezentuje jednotlivé roviny a směry lidského těla; • předvede základní pohyby lidského těla; • používá správné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• roviny a směry na lidském těle; • základní pohyby; • anatomická nomenklatura.
Žák	Pohybový systém
• popíše obecnou stavbu kostí a spojení kostí; • prezentuje prakticky na modelu kosterní soustavu jako celek; • pojmenuje jednotlivé kosti; • popíše růst a vývoj kostí; • popíše stavbu kloubu; • vysvětlí a vyhledá na modelu kosterní soustavy hlavní klouby těla; • definuje a schematicky znázorní obecnou stavbu a funkci svalů; • vyjmenuje jednotlivé svalové skupiny; • popíše a prakticky prezentuje jednotlivé svalové skupiny a svaly lidského těla; • používá správné názvosloví; • pracuje s odbornou literaturou a Internetem; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• kostra lidského těla; • spojení kostí; • svalová soustava. PTŽ, PTK
Žák	Krev
• charakterizuje tělní tekutiny; • objasní funkci krve a složení krve, množství krve; • vysvětlí funkci jednotlivých krevních elementů; • vysvětlí princip určování krevních skupin – systém A, B, 0; • popíše a schematicky znázorní základní principy srážení krve a zástavy krvácení; • definuje imunitu, vysvětlí její význam; • definuje druhy imunitních reakcí; • používá správné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• funkce krve, složení; • krevní plazma, krevní elementy; • krevní skupiny, Rh faktor; • princip srážení krve; • imunita, dělení, očkování, význam, RES. PTŽ
Žák	Oběhový systém
• na anatomickém modelu vysvětlí, znázorní a popíše anatomii srdce, srdečních chlopní; • vysvětlí krevní zásobení srdečního svalu a princip řízení srdeční činnosti; • popíše stavbu srdeční stěny a její inervaci; • objasní stavbu a funkci cév; • popíše a schematicky znázorní velký a malý krevní oběh; • pojmenuje a na modelu ukáže hlavní tepny a žíly lidského těla; • popíše a vysvětlí specializované krevní oběhy; • vysvětlí stavbu a funkci lymfatického systému; • popíše vznik, složení a cirkulaci lymfy; • popíše stavbu a funkci sleziny; • používá správné názvosloví;	• stavba a funkce srdce; • stavba a funkce cév; • malý a velký krevní oběh; • přehled hlavních tepen a žil; • krevní oběh mozkem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh; • lymfatický systém, slezina. PTŽ

• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	
Žák	Dýchací systém
• popíše stavbu a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest; • pojmenuje jednotlivé oddíly dýchací soustavy; • vysvětlí princip přenosu dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi; • objasní vitální kapacitu plic; • specifikuje princip dýchání; • popíše řízení dýchání; • používá správné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchací soustavy; • horní cesty dýchací; • dolní cesty dýchací; • plíce – stavby a funkce; • přenos dýchacích plynů v krvi; • mechanika dýchání, řízení dýchání, plicní objemy. PTŽ
Žák	Trávicí systém
• prezentuje na modelu topografii orgánů trávicí soustavy; • popíše obecný princip stavby a funkce jednotlivých oddílů trávicího systému; • na modelu prezentuje topografii orgánů trávicího systému; • popíše zubní vzorec dospělého a dítěte; • definuje základní pojmy metabolismu živin; • vysvětlí funkci žláz, objasní jejich význam a funkci jejich šťáv; • vysvětlí princip metabolismu látek a trávení v lidském těle; • vyhledá informace týkající se správného složení potravy a vysvětlí význam správné výživy pro organismus; • vysvětlí důležitost vitamínů, minerálních látek a stopových prvků pro organismus; • používá správné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• topografie orgánů dutiny břišní; • obecná stavba trávicí trubice a odlišnosti jednotlivých oddílů; • jednotlivé úseky trávicího systému; • velké žlázy trávicího ústrojí; • metabolismus základních živin – význam enzymů, základní pojmy metabolismu; • složení potravy a význam výživy pro zdraví člověka. PTŽ
Žák	Močový a vylučovací systém
• prezentuje topografii orgánů vylučovací soustavy na modelu a schematicky je zobrazí; • definuje stavební a funkční jednotku ledvin; • vysvětlí princip tvorby moči; • popíše stavbu a funkci vývodných cest močových; • objasní význam správného pitného režimu ve vztahu k diuréze; • používá správné názvosloví; • definuje řízení činnosti ledvin; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• význam vylučovacího systému pro organismus; • ledviny, uložení, stavba, funkce; • vývodné cesty močové; • diuréza a její řízení, složení moči, význam pitného režimu; • řízení činnosti ledvin. PTŽ
Žák	Látkové řízení organismu
• popíše jednotlivé principy řízení organismu; • objasní princip transportu hormonů; • popíše anatomicky a topograficky žlázy s vnitřní sekrecí, objasní jejich funkci; • vysvětlí funkci tkáňových hormonů; • používá správné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• látkové řízení - hormony; • regulace humorální a nervová; • mechanismus účinku hormonů, hypotalamo-hypofyzární systém; • přehled, stavba a funkce žláz s vnitřní sekrecí; • tkáňové hormony. PTŽ

Žák • schematicky na modelu popíše topografii jednotlivých orgánů mužského pohlavního systému; • definuje vnitřní a zevní pohlavní orgány muže; • vyjmenuje mužské pohlavní hormony; • schematicky na modelu popíše topografii jednotlivých orgánů ženského pohlavního systému; • definuje vnitřní a zevní pohlavní orgány ženy; • vysvětlí funkci a princip menstruačního cyklu; • popíše jednotlivé fáze menstruačního a ovulačního cyklu; • vyjmenuje a popíše funkci ženských pohlavních hormonů; • charakterizuje oplození a vývoj zárodku, plodu a těhotenství; • popíše krevní oběh plodu; • vysvětlí jednotlivé fáze porodu; • objasní pohlavní vývoj muže a ženy; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	Pohlavní systém • pohlavní systém muže, stavba a funkce; • pohlavní systém ženy, stavba a funkce; • rozdíly v biologické, psychické, sociální zralosti; • menstruační a ovulační cyklus; • oplození, těhotenství, porod. PTŽ
Žák • definuje a popíše základní stavební a funkční jednotku nervové soustavy; • vysvětlí podstatu vzruchu, synapse, reflex; • schematicky znázorní a popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů centrálního nervového systému; • vyjmenuje hlavové a míšní nervy; • definuje pojem vyšší nervová činnost; • objasní význam spánku a popíše jeho jednotlivé fáze; • používá správné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	Nervové řízení organismu • neuron, nervové podráždění, synapse, reflexy, rozdělení nervové soustavy; • centrální nervový systém - hlavové a míšní nervy; • periferní nervový systém – obvodové nervy; • autonomní - vegetativní nervový systém; • obaly centrální nervové soustavy, mozkomíšní mok; • vyšší nervová činnost; • termoregulace; • hematoencefalická bariéra; • spánek. PTŽ
Žák • popíše rozdělení a stavbu receptorů; • popíše ústrojí čichové a chuťové; • popíše stavbu a funkci kůže • popíše stavbu a funkci přídatných kožních orgánů; • popíše ústrojí zrakové a sluchové – rovnovážné; • popíše a schematicky znázorní stavbu jednotlivých orgánů; • pracuje s odbornou literaturou a internetem; • používá správné odborné názvosloví; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	Smyslové orgány • rozdělení receptorů; • ústrojí čichové a chuťové; • kůže – funkce, stavba. • Přídatné kožní orgány – stavby a funkce; mléčná žláza. • ústrojí zrakové - stavba, funkce; • ústrojí sluchové – rovnovážné - stavba, funkce; PTŽ, PTK

ZÁKLADY MIKROBIOLOGIE, IMUNOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA - HYG

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny. Žáci získají přehled informací o nejdůležitějších vlastnostech mikroorganismů a jejich vlivu na zdraví člověka. Dále získají poznatky o infekčních onemocněních včetně jejich klinické manifestace, diagnostiky a terapie. Žáci se seznámí s pojmy imunita, imunitní reakce a patologická imunita. Získají vědomosti o prevenci, očkování, zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích a prevenci nálezů vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nákazách). Cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění, předmět má významnou výchovnou funkci z hlediska prevence nemoci a propedeutickou funkci pro výuku Ošetrovatelské péče.

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Obsah učiva vychází z RVP z oblasti vzdělávání - Základ pro poskytování Ošetrovatelské péče (Ochrana veřejného zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova a Základy radiační ochrany) a tvoří vybrané základní poznatky z mikrobiologie, ze všeobecné a speciální epidemiologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních. Pozornost se věnuje také celkové situaci rozšíření infekčních chorob v ČR ve srovnání s jinými zeměmi a etnicky specifickým nákazám a infekčním onemocněním menšin, jejichž příslušníci žijí trvale nebo přechodně na našem území. Předmět umožňuje rozvíjet především práci s informacemi a komunikativní dovednosti.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	1	-	-

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi

- definovat příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění i možnosti jejich prevence, zejména primární;
- využít přehledu o výskytu závažných infekčních onemocnění v ČR ve srovnání s jinými zeměmi;
- určit souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva;
- využít přehled o základních požadavcích na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí;
- dodržovat zásady hygieny a epidemiologie při práci ve zdravotnických zařízeních;
- sledovat informace týkající se studované problematiky;
- vysvětlit význam pojmu mikrobi;
- klasifikovat a charakterizovat mikroorganismy;
- charakterizovat přínos imunologie;
- popsat rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí;
- popsat epidemiologické situace v ČR;
- objasnit pojmy všeobecné a komunální hygieny.

Pojetí výuky

Předmět je chápán jako teoretický. Prostřednictvím konkrétních příkladů, faktografických údajů, zaměřením žáků na práci s odbornými informacemi, včetně informací z médií a internetu, osobních zkušeností žáků jejich znalostí z jiných předmětů, lze podpořit praktický význam a přínos prezentovaných poznatků. Vyučující využívá adekvátní vyučovací metody s převahou názorně demonstračních a aktivizačních, vede žáky k řešení modelových situací, vyvození vlastních závěrů, kritickému myšlení, hledá souvislosti mezi původci onemocnění a diagnosticko – terapeutickou činností.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště:

- na aktivitu žáků při vyučování;
- na dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem;
- na schopnosti vyjadřovat se k dané problematice.

Hodnocení ústního a písemného zkoušení provádí vyučující, ale také využívá vzájemného hodnocení žáků. Podrobné rozpracování kritérií je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat	
Vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:	
Kompetence k učení – absolventi by měli:	
• mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; • využívat vlastní zkušenosti, zejména v pozdější návaznosti na praktickou výuku; • ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.	
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli:	
• spolupracovat při řešení problémů, modelových situací; • uplatňovat různé metody myšlenkových operací a myšlení; • volit způsoby a prostředky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.	
Komunikativní kompetence – absolventi by měli:	
• vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat; • formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné formě přehledně a jazykově správně včetně běžně užívané odborné terminologie; • účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názoru a postoje, ale respektovat názoru druhých a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování.	
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli:	
• reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku; • stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace; • užívat metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení; • mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědomí důsledku nezdravého životního stylu.	
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli:	
• uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních; • jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, respektovat práva nemocných včetně principu multikulturního ošetřování, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci; • zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, zejména v oblasti zdravotnictví; • jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu.	
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli:	
• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; • diskutovat o možnostech uplatnění na trhu práce a o dalším vzdělávání v oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.	
Matematická kompetence – absolventi by měli:	
• aplikovat logické a abstraktní myšlení v konkrétních situacích spojených s ochranou a podporou zdraví; • být schopni analyzovat soubory dat a informací souvisejících s ochranou obyvatel před působením škodlivých vlivů prostředí.	
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli:	
• uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přispívat k získaným informacím, být mediálně gramotní; • demonstrovat věrohodnost informací získaných z médií na konkrétních případech eventuálně s využitím vlastních zkušeností.	
V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti (PTO)	

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech, aby dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a svět práce (PTP)

Vést k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotní učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, osvojili si principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním jednání.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci jsou vedeni k práci s informacemi a komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Každoroční aktuální plán exkurzí respektuje požadavky učiva i momentální reálné možnosti zdravotnických zařízení (např. Mikrobiologická a biochemická laboratoř).

Odborná literatura

HAMPLOVÁ, Lidmila. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena pro bakalářské studium a všechny typy zdravotnických škol*. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton, 2015, 263 s. ISBN 978-80-7387-934-1.

JÍLEK, Petr. *Imunologie: stručně, jasně, přehledně*. Praha: Grada Publishing, 2014, 96 s. ISBN 978-80-247-4822-1.

NOVÁKOVÁ, Iva. *Zdravotní nauka: učebnice pro obor sociální činnost*. 3. díl, Základy epidemiologie a hygieny - základy první pomoci a resuscitace. Praha: Grada Publishing, 2012, 137 s. ISBN 978-80-247-3707-2.

DRNKOVA, Barbora. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena: pro zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, 2019, 140 s. ISBN 978-80-271-0693-6.

SCHINDLER, Jiří. *Mikrobiologie: pro studenty zdravotnických oborů*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, 215 s., xxiv s. obr. příl. Sestra. ISBN 978-80-247-4771-2.

Vyhláška č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti z **Biologie a ekologie, Chemie, Fyziky, Ochrany a podpory veřejného zdraví, Ošetřovatelství**.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	2	34
Žák:	Úvod do studia:	
vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny a následně vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví.	- vymezení obsahu a funkce předmětu; - vysvětlení základní pojmů. PTŽ, PTP	
Žák:	Mikrobiologie:	

• klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; • popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy; • uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob; • vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik; • popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění; • používá odbornou terminologii a dané pojmy objasní.	• mikrobiologie a fyziologie mikrobů; • mikrobiální osídlení člověka; • patogenita mikrobů; • diagnostika nakažlivých chorob; • účinek antibiotik a chemoterapeutik; • rezistence mikroorganismů. PTŽ, PTK
Žák:	Imunologie:
• objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů; • vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady; • vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu; • uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci).	• pojem infekce, imunita; • podstata imunitních mechanismů; • specifická a nespecifická imunita; • imunologické vyšetřovací metody; • patologie imunity, imunomodulace; • současný rozvoj oboru. PTŽ, PTK
Žák:	Epidemiologie:
• objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním; • specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů; • vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování; • objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence.	• infekční proces a proces šíření onemocnění; • prevence infekčního onemocnění; • protiepidemiologická opatření; • očkování, očkovací látky, techniky; • přehled infekčních chorob dle původu; • vybrané etnické specifické nákazy a infekční onemocnění; • epidemiologická situace v ČR; • HAI – infekce spojené se zdravotní péčí; nozokomiální nákazy; PTO, PTŽ
Žák:	Základy hygieny:
• charakterizuje obor a význam hygieny v primární, sekundární a terciální prevenci; • objasní činnost orgánů hygienické služby; • uvede předmět a úkoly komunální hygieny; • vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.); • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení; • popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách.	• charakteristika oboru, úloha hygieny v primární, sekundární a terciální prevenci; • orgány hygienické služby a jejich úkoly; • předmět a úkoly komunální hygieny, vliv kvality složek životního prostředí na člověka, způsoby a prostředky jejich řízení; • hygiena výživy, vliv výživy na zdraví a prevence onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování, hygienické požadavky na manipulaci s potravinami; • hygiena dětí a dorostu; • hygiena a bezpečnost práce; • zásady hygieny provozu zdravotnického a sociálního zařízení, prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekci, záření včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání. PTO, PTŽ, PTP, PTK

OŠETŘOVATELSTVÍ - OSE

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Předmět systémově vymezuje ošetřovatelství jako moderní vědní disciplínu. Seznamuje s vývojem ošetřovatelství u nás a ve světě, s hlavními úkoly a funkcemi ošetřovatelství ve společnosti. Předmět ošetřovatelství má žáky vést k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností, potřebných k realizaci ošetřovatelských činností při poskytování komplexní ošetřovatelské péče v oblasti všeobecné ošetřovatelské péče, ošetřovatelské péče v klinických oborech i nemocných v komunitní péči. Objasňuje systém klinických oborů a zvláštnosti ošetřovatelské péče u pacientů na specifických odděleních klinických oborů (vnitřního lékařství, chirurgie, urologie, ortopedie, traumatologie, neurologie, onkologie, gerontologie, gynekologie a porodnictví, pediatrie, kožního, očního, otorinolaryngologie, stomatologie a infekčního lékařství). Výuka předmětu respektuje holistický přístup k pacientovi, akceptuje jeho práva a individuální potřeby.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	4	8	8	6
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
- definovali teorii ošetřovatelství a ošetřovatelského procesu; - využili vědomosti a dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty; - adekvátně užívali odbornou terminologii; - popsali organizaci ošetřovatelského týmu a své postavení v něm; - prováděli ošetřovatelské intervence dle svých kompetencí; - dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci; - komunikovali s pacienty a respektovali jejich osobní a kulturní specifika; - dodržovali práva pacientů a uplatňovali holistický přístup; - usilovali o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb; - osvojili si zásady týmové práce, žádoucí postoje ke svému povolání, k pacientům a spolupracovníkům; - uvědomili si potřebu sociální interakce v týmové spolupráci; - jednali ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.				
Pojetí výuky				
Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Je propojován se cvičeními, kde se třída dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičovat jednotlivé dovednosti na úrovni, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí a kontakt s pacienty. Pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Výuka se významně podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí. Vyučující využívá adekvátní vyučovací metody slovní, názorně-demonstrační, dovednostně-praktické, metody aktivizující a komplexní výukové metody. Vede žáky k aktivnímu řešení modelových situací, k vyvozování vlastních závěrů, kritickému a divergentnímu myšlení, hledání souvislostí mezi dovednostmi a vědomostmi a učí je komunikovat s pacienty a vést je ke spolupráci při poskytování ošetřovatelské péče. Využívá frontální, skupinovou, a projektovou organizační formu výuky.				
Hodnocení výsledků žáků				
Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení je kladen důraz na: - aktivitu žáků při výuce; - schopnost řešit modelové situace; - aplikaci osvojených poznatků při praktických cvičeních; - správné provádění ošetřovatelských dovedností. Hodnocení ústního, písemného nebo praktického zkoušení provádí vyučující, ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a sebehodnocení.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a následně vyhodnotit;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problému s ostatními.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace;
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj;
- adaptovat se na měnící a pracovní podmínky;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli:

• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení; • mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru a o dalším vzdělávání; • znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.
Matematická kompetence – absolventi by měli:
• správně používat a převádět běžné jednotky; • efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli:
• pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií; • pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením; • učit se používat nové aplikace; • získávat informace z otevřených zdrojů a pracovat s nimi; • uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazeních a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k práci s informacemi a komunikačními prostředky, vypracují odbornou přednášku v prezentačním programu.

Exkurze a stáže
Každoroční aktuální plán stáží respektuje požadavky učiva i aktuální reálné možnosti zdravotnických zařízení.

Odborná literatura
BRABCOVÁ, S. <i>Péče o rány</i> . Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3133-4.
KELNAROVÁ, J. a kol. <i>Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy- 2. ročník, 1. díl</i> . Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5331-7.
KELNAROVÁ, J. a kol. <i>Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy-2. ročník, 2. díl</i> . Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5330-0.
KLÍMA, J. a kol. <i>Pediatric pro nelékařské zdravotnické obory</i> . Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5014-9.
NAVRÁTIL, L. a kol. <i>Vnitřní lékařství pro nelékařské zdravotnické obory</i> . Praha: Grada, 2,17. ISBN 978-80-271-0210-5.
PLEVOVÁ, A. a kol. <i>Ošetrovatelství I</i> . Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0888-6.
PLEVOVÁ, I., KACHLOVÁ, M. <i>Postupy v ošetrovatelské péči I</i> . Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3032-0.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy I- interna</i> . Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3602-0.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy II- pediatrie, chirurgie</i> . Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3602-0.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy III- gynekologie a porodnictví, onkologie, psychiatrie</i> . Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4341-7.
SLEZÁKOVÁ, L. <i>Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví</i> . Praha: Grada, 2,17. ISBN 978-80-271-0214-3.

SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy IV- dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4342-4.

SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v chirurgii I*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-2900-8.

SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v chirurgii II*. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1718-5.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti z předmětů **Somatologie, Biologie a ekologie, Odborné latinské terminologie, První pomoci, Psychologie a komunikace, Ošetřování nemocných**, dále z předmětů **Ochrana a podpora veřejného zdraví, Klinické propedeutiky, Základů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, Chemie, Matematiky a Informační a komunikační technologie**.

Učební osnovy

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Hodiny

Ročník

1

136

Žák

Ošetrovatelství – teorie

- vysvětlí pojem ošetrovatelství;
- vyzvedne význam koncepce současného ošetrovatelství;
- definuje základní rysy moderního ošetrovatelství;
- definuje náplň práce praktické sestry.

- úvod do předmětu;
 - charakteristika a základní rysy moderního ošetrovatelství;
 - Úvod do světa práce-náplň práce.
- PTP**

Žák

Vývoj světového a českého ošetrovatelství

- charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetrovatelství;
- popíše vzdělávání zdravotnických pracovníků;
- uvede požadavky kladené na osobnost praktické sestry;
- orientuje se v celoživotním vzdělávání praktické sestry;
- definuje hlavní zásady kodexu zdravotnických pracovníků.

- vývoj světového a českého ošetrovatelství;
 - významné osobnosti v ošetrovatelství;
 - vývoj vzdělávání ošetrovatelských pracovníků, celoživotní vzdělávání praktické sestry;
 - osobnost praktické sestry (možnosti odborného růstu);
 - etický kodex zdravotnických pracovníků.
- PTO, PTP**

Žák

Ochrana zdraví při práci praktické sestry

- uvědomí si zodpovědnost za vlastní zdraví;
- uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění;
- definuje zásady správné výživy, hygieny, odpočinku a spánku;
- uvede možná rizika nemocí z povolání;
- definuje zásady prevence onemocnění a šíření infekčních chorob;
- vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP;
- uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;
- popíše význam péče o životní a pracovní prostředí;
- specifikuje úlohu praktické sestry v prevenci šíření infekčních chorob při mimořádných událostech.

- ochrana zdraví a prevence nemocí;
 - ochrana člověka za mimořádných událostí (úloha praktické sestry);
 - význam ochrany životního a pracovního prostředí;
 - zdravý životní styl, péče o hygienu a výživu.
- PTŽ**

Žák

Potřeby nemocných a ošetrovatelský proces

• určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb; • charakterizuje postupy získávání informací o nemocném a jeho potřebách; • specifikuje rizika spojená s nesprávným sběrem informací; • uvede měřicí techniky; • definuje a vymezí ošetrovatelský proces; • uvede jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu; • objasní význam ošetrovatelského procesu v moderním ošetrovatelství.	• potřeby nemocných - dělení, diagnostika; • formy a způsoby získávání informací o nemocném; • nácvik komunikativních dovedností zaměřených na získávání informací o nemocném; • charakteristika ošetrovatelského procesu; • fáze ošetrovatelského procesu. PTO, PTŽ, PTP, PTK
Žák	Organizace práce zdravotnického týmu
• specifikuje náplň a kompetence jednotlivých členů týmu; • vysvětlí význam standardů; • orientuje se v dokumentech standardů ošetrovatelské péče; • vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví; • vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví.	• zdravotnický tým - náplň práce; • postavení praktické sestry v týmu; • organizační systémy práce; • léčebný řád, práva nemocných; • standardy ošetrovatelské péče; • audit ve zdravotnictví. PTO, PTK
Žák	Ošetrovací jednotka
• zná typy a druhy ošetrovací jednotky; • vyjmenuje součásti ošetrovací jednotky; • jmenuje základní vybavení ošetrovací jednotky; • specifikuje požadavky na hygienu prostředí a způsob její realizace; • zdůvodní význam udržování čistoty, pořádku a třídění odpadu na ošetrovací jednotce.	• typy, druhy, stavební uspořádání a součásti ošetrovací jednotky; • vybavení ošetrovací jednotky; • inventář, spotřební materiál a prádlo; • udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce. PTŽ,PTP
Žák	Pacient a nemocniční prostředí
• zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním nemocných; • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci a dokáže zaznamenat získané informace; • charakterizuje vliv hospitalizace na psychiku nemocných; • specifikuje postupy vedoucí k adaptaci nemocného na prostředí nemocného, volí vhodný způsob komunikace; • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství; • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství.	• příjem, překlad, propuštění; • zdravotnická dokumentace; • adaptace nemocného na nemocniční prostředí; • hospitalismus; • zvláštnosti u dětí a cizinců. PTK
Žák	Vizita
• popíše funkci lékařské a sesterské vizity; • definuje povinnosti praktické sestry u vizity; • popíše přípravu pomůcek a nemocného k vizitě, asistenci u vizity.	• význam, účel, formy vizity; • povinnosti praktické sestry u vizity; • záznam, etické aspekty vizity. PTP
	Ošetrovatelství - cvičení
Žák	Management ošetrovatelské péče
• dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, zásady požární ochrany; • používá platné ošetrovatelské standardy; • vhodně používá odbornou terminologii.	• BOZP v odborných učebnách, na exkurzích a stážích ve zdravotnických zařízeních, zásady požární ochrany.

Žák	Obvazový materiál, obvazová technika
- klasifikuje jednotlivé druhy obvazového materiálu podle použité látky a účelu; - definuje zásady pro práci s obvazy a jejich přikládání; - zvolí typ obvazového materiálu dle účelu a správně přiloží obvaz na jednotlivé části těla; - charakterizuje rizika spojená s nesprávně přiloženým obvazem.	- druhy, využití, význam; - zásady přikládání obvazů, druhy obvazů; - základy obvazové techniky (zhotovování obvazů šátkových, mulových, náplastových, z pružných úpletů a imobilizačních); - moderní obvazové materiály.
Žák	Péče o pomůcky
- definuje pojmy dezinfekce, sterilizace a postupy, bariérová ošetřovatelská péče prevence infekcí spojených se zdravotní péčí (HAI); - specifikuje a dodržuje pracovní postupy dezinfekce, dekontaminace a sterilizace pomůcek; - uvede zásady hygieny rukou; - dodržuje zásady hygieny rukou.	- Infekce spojené se zdravotní péčí (HAI); - dezinfekce (druhy, způsoby dezinfekce a druhy dezinfekčních prostředků); - BOZP při manipulaci s dezinfekčními prostředky a jejich přípravě; - zásady péče o pomůcky z různých materiálů; - sterilizace (druhy, způsoby, sterilizační přístroje); - zásady BOZP při práci se sterilizátory; - příprava materiálů a pomůcek ke sterilizaci; - zásady manipulace se sterilním materiálem; - pomůcky na jedno použití. PTŽ, PTP
Žák	Lůžko a jeho úprava
- rozliší a popíše jednotlivé typy lůžek a jejich vybavení; - vysvětlí význam správného typu lůžka pro nemocného; - provede úpravu lůžka bez nemocného i s nemocným; - použije vhodné pomůcky doplňující lůžko podle potřeb nemocných; - charakterizuje druhy poloh nemocného v lůžku a dokáže upravit polohu nemocného; - vhodným způsobem komunikuje s nemocným; - objasní význam správné úpravy lůžka a polohy.	- typy lůžek pro děti a dospělé; - význam správného typu lůžka; - základní vybavení lůžka; - pomůcky doplňující lůžko; - význam správně upraveného lůžka; - úprava lůžka bez nemocného; - úprava lůžka s nemocným; - polohy nemocného v lůžku; - péče o lůžko po odchodu nemocného. PTP
Žák	Hygienická péče o děti a dospělé
- pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebezpečí; - definuje význam hygienické péče; - motivuje nemocného k sebezpečí; - provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebezpečí a soběstačnosti - používá vhodné pomůcky a dodržuje standardy hygienické péče; - zajistí péči o kůži, rozliší typy poškození kůže a zvolí vhodný způsob ošetření; - dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky; - orientuje se v hygienické péči u dětí různých věkových skupin; - přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat; - vhodně komunikuje s nemocným, respektuje stud nemocného a jeho sociokulturní specifika;	- význam hygienické péče; - zásady správně poskytované hygienické péče; - osobní a ložní prádlo; - péče o zdravou dutinu ústní; - zvláštní péče o dutinu ústní; - ranní a večerní toaleta, celková koupel; - péče o kůži, prevence dekubitů a opruzenin (příčiny jejich vzniku, projevy a ošetření); - mytí vlasů, odvlhčování; - hygiena při vyprazdňování, mytí znečištěného nemocného; - hygienická péče u dětí, vážení a měření dětí, vedení ke správným hygienickým návykům; - specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi; - vedení hygienických záznamů. PTŽ, PTP, PTK, PTO

• charakterizuje dekubity a opruzeniny dle doporučených hodnotících škál; • používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin; • orientuje se v mezinárodním systému klasifikace dekubitů podle mezinárodního doporučení NPUAP (The National Pressure Ulcer Advisory Panel) a EPUAP (European Pressure Ulcer Advisory Panel).	
Žák	Péče o odpočinek a spánek
• vysvětlí význam spánku; • uvede příklady poruch spánku a jejich prevence; • charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku.	• význam a poruchy spánku; • vytváření vhodných podmínek pro spánek a odpočinek; • spánková hygiena. PTŽ, PTO
Žák	Ošetřování nemocného s bolestí
• vysvětlí fyziologii vzniku bolesti; • popíše jednotlivé typy bolesti a jejich projevy; • zná možnosti posuzování bolesti; • uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti.	• charakteristika, význam a vnímání bolesti; • typy bolesti; • posuzování bolesti; • léčba bolesti; • zásady ošetřování pacienta s bolestí. PTŽ

Ročník	2	272
Žák	Výživa nemocných	
• zná způsoby zhodnocení stavu výživy nemocného; • pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a schopnost příjmu potravy; • rozděluje stravu nemocných dle diet a dbá na jejich dodržování; • popíše postup podávání stravy nemocných podle stupně sebepéče; • uvede příklady poruch výživy a jejich prevence; • specifikuje zvláštnosti výživy u dětí; • vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání. • sleduje bilanci tekutin.	• zhodnocení stavu výživy nemocného; • dietní systém; • objednávání stravy; • podávání jídla u dětí a dospělých dle stupně sebepéče; • hydratace nemocných; • výživa u dětí; • potraviny pro zvláštní účely, rozdělení, způsoby používání. PTŽ, PTK	
Žák	Sledování fyziologických funkcí	
• sleduje a změří fyziologické funkce, provádí záznam fyziologických funkcí ve zdravotnické dokumentaci; • vyjmenuje fyziologické a patologické hodnoty jednotlivých fyziologických funkcí.	• měření a sledování fyziologických funkcí; • záznam hodnot. PTŽ, PTK	
Žák	Vyprazdňování nemocných	
• definuje faktory ovlivňující vyprazdňování moči a stolice; • zná poruchy vyprazdňování moči a stolice; • ovládá postupy jednotlivých druhů klyzma, cévkování; • pečuje o močové katétry nemocných starších 3 let; • zná pomůcky pro inkontinentní.	• sledování vyprazdňování močového měchýře; • sledování vyprazdňování tlustého střeva; • poruchy vyprazdňování moči a stolice; • cévkování, výplach močového měchýře; • klyzma; • pomůcky pro inkontinentní. PTŽ	
Žák	Rehabilitační ošetřovatelství	

• objasní význam rehabilitačního ošetrovatelství; • uvede základní metody v rehabilitaci; • vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu; • popíše tradiční balneologické procedury; • popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace; • aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury.	• význam rehabilitace, metody, účinky; • polohování a vertikalizace; • dechová rehabilitace a kondiční cvičení; • prevence imobilizačního syndromu; • fyzikální terapie, aplikace tepla a chladu; • bazální stimulace. PTŽ, PTK
Žák	Podávání a aplikace léků
• popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na bezpečnost práce a případná rizika; • uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. provádět; • zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii; • pečuje o periferní žilní vstupy; • provádí odsávání sekretů z horních dýchacích cest u nemocných při vědomí starších 10 let.	• formy léků, způsoby aplikace - perorální, místní aplikace, podávání léků do dýchacích cest-inhalace, oxygenoterapie; • zásady bezpečného podání léčiva; • kompetence praktické sestry při podávání léčivých látek; • aplikace injekcí, infuzí a transfuzí; • péče o periferní žilní vstupy. PTŽ, PTP
Žák	Odběr biologického materiálu
• interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu; • dodržuje zásady a BOZP při odběru a vyšetření biologického materiálu; • odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál; • provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve; • objasní specifika odběru u dětí; • při odběru vhodně komunikuje s nemocným, respektuje stud nemocného a jeho sociokulturní specifika.	• druhy biologického materiálu; • zásady, způsoby vyšetření; • odběr moči, stolice, sputa, zvratků, zbytku potravy, z ran a chorobných ložisek, výtěry a stěry; • odběry u dětí. PTŽ, PTO, PTK
Žák	Asistence při převazech ran
• vyjmenuje základní chirurgické nástroje a chirurgický materiál; • uvede a prakticky aplikuje zásady zacházení se sterilním materiálem a pomůckami; • připraví sterilní stolek; • zná dělení ran, způsoby hojení a možné komplikace při hojení; • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické pomůcky a prostředky; • ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie.	• charakteristika a dělení ran; • vybavení převazového vozíku; • základní chirurgické nástroje, materiál; • drény a drenážní systémy; • příprava sterilního stolku; • asistence při převazech septické a aseptické rány; • péče o stomie. PTŽ
Žák	Punkce
• popíše druhy punkcí; • zná zásady přípravy pacienta k jednotlivým punkcím; • vysvětlí způsoby ošetření pacienta po výkonu.	• druhy punkcí - lumbální, hrudní, sternální, břišní; • příprava pacienta k vyšetření; • ošetření po výkonu. PTP
Žák	Obecná ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s konzervativním způsobem léčby

• charakterizuje strukturu oddělení jednotlivých medicínských oborů; • popíše příjem a uložení, ošetrovatelskou péči, zdravotní výchovu a způsoby prevence u nemocných na odděleních medicínských oborů s konzervativním způsobem léčby.	• struktura oddělení, charakteristické znaky práce v medicínských oborech s konzervativním způsobem léčby; • příjem a uložení nemocného; • ošetrovatelská péče s ohledem na potřeby nemocného; • způsoby prevence, zdravotní výchova. PTO
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s operačním zákrokem
• charakterizuje strukturu oddělení jednotlivých medicínských oborů; • popíše příjem a uložení, ošetrovatelskou péči, zdravotní výchovu a způsoby prevence u nemocných na odděleních medicínských oborů s chirurgickým způsobem léčby; • popíše postup přípravy k operaci, pooperační péči a možné pooperační komplikace.	• charakteristické znaky práce v medicínských oborech s chirurgickým způsobem léčby; • příjem a uložení nemocného; • ošetrovatelská péče s ohledem na potřeby nemocného; • způsoby prevence, zdravotní výchova; • příprava nemocného k operaci a chirurgickým výkonům; • pooperační péče o nemocné; • pooperační komplikace. PTK
Žák	Specifika ošetrovatelské péče u dětí
• charakterizuje strukturu dětského oddělení; • popíše příjem a uložení, ošetrovatelskou péči, zdravotní výchovu a způsoby prevence u dětí na dětském oddělení, v dětských zařízeních a odborných léčebných ústavech; • zná specifika a zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí včetně péče o matku a novorozence.	• struktura oddělení, charakteristické znaky práce na dětském oddělení a jeho specifika; • zdravotní výchova a prevence u dětí; • specifika ošetrovatelské péče na dětských odděleních, v dětských zařízeních a odborných léčebných ústavech. PTO, PTP
Žák	Zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí a dospělých odlišných kultur a etnik
• aplikuje teoretické znalosti v péči o nemocné děti a dospělé odlišných kultur a etnik; • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství a holistický přístup k pacientovi.	• etnikum, etnická skupina, etnická příslušnost, asimilace, kulturní šok; • ošetrovatelské přístupy - Romové, Vietnamci, Ukrajinci, Rusové; • duchovní péče o nemocné. PTO, PTK

Ročník	3	248
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním dýchacího systému	
• rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění dýchacích cest; • charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči u onemocnění dýchacích cest; • orientuje se v nejčastějších onemocněních dýchacích cest včetně etiopatogeneze a klinických forem; • objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění dýchacích cest; • popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, dospívajících a seniorů při onemocnění dýchacích cest.	• anatomie a fyziologie dýchacích cest, obecné příznaky, diagnostické metody, rehabilitace, edukace a prevence při onemocněních dýchacích cest; • ošetrovatelská péče o pacienty se zánětlivým onemocněním HCD (rhinitis, nasopharyngitis, laryngitis a jejich komplikace) a DCD (tracheitis, bronchitis a pneumonie, asthma bronchiale, obstrukční bronchopulmonální nemoc, bronchiectázie), nádorovým onemocněním plic, úrazovým onemocněním dýchacích cest (pneumothorax) a při aspiraci cizího tělesa. PTŽ	

Žák - rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění gastrointestinálního traktu; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči u onemocnění gastrointestinálního traktu; - orientuje se v nejčastějších onemocněních gastrointestinálního traktu včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění gastrointestinálního traktu; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů při onemocnění gastrointestinálního traktu.	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním gastrointestinálního traktu - anatomie a patofyziologie, obecné příznaky a diagnostické metody, edukace a prevence u nemocných s onemocněním gastrointestinálního traktu; - ošetrovatelská péče o pacienty s vrozenou vývojovou vadou rtu, patra, jícnu, vředovým onemocněním žaludku a duodena, onemocněním žlučníku, slinivky břišní, jater (hepatitis, cirhóza jater), střev (malabsorpce, nádory, průjemová onemocnění, hemoroidy), kýlou, náhlou příhodou břišní (apendicitis, uskřínutá kýla, ileus, krvácení). PTŽ
Žák - rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění kardiovaskulárního systému; - charakterizuje standardní, intermediální, intenzivní ošetrovatelskou péči u onemocnění kardiovaskulárního systému; - orientuje se v nejčastějších onemocněních kardiovaskulárního systému včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby kardiovaskulárního systému; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů při onemocnění kardiovaskulárního systému.	Ošetrování dětí a nemocných s onemocněním kardiovaskulárního systému - anatomie a patofyziologie, obecné příznaky onemocnění, diagnostické metody, rehabilitace, edukace a prevence při onemocnění kardiovaskulárního systému; - ošetrovatelská péče o pacienty s vrozenou vývojovou vadou, ICHS (angina pectoris, infarkt myokardu), záněty (endokarditis, myokarditis), hypertenzí, onemocněním cév (trombembolická nemoc, choroby periferních tepen). PTŽ
Žák - rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění krve a krvetvorby; - charakterizuje standardní, intermediální, intenzivní ošetrovatelskou péči u onemocnění krve a krvetvorby; - orientuje se v nejčastějších onemocněních krve a krvetvorby, včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění krve a krvetvorby; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů při onemocnění krve a krvetvorby.	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním krve a krvetvorby - anatomie a patofyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody u onemocnění krve a krvetvorby; - ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním červené krevní složky, bílé krevní složky a krvácivými chorobami. PTŽ, PTP
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním ledvin a močových cest

- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění ledvin a močových cest; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči u onemocnění ledvin a močových cest; - orientuje se v nejčastějších onemocněních ledvin a močových cest včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění ledvin a močových cest; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů při onemocnění ledvin a močových cest.	- anatomie a patofyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u onemocnění ledvin a močových cest; - ošetrovatelská péče o pacienty s vrozenou vývojovou vadou, zánětem ledvin (glomerulonefritis, IMC), selháním ledvin, renální kolikou. PTŽ, PTP
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s poruchou metabolismu
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při poruchách metabolismu; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči při poruchách metabolismu; - orientuje se v nejčastějších poruchách metabolismu včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby poruch metabolismu; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů při poruchách metabolismu.	- fyziologie metabolismu, příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u poruch metabolismu cukrů, tuků a bílkovin; - ošetrovatelská péče o pacienty s diabetem mellitus, fenylketonurií, obezitou, dnou. PTŽ
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s endokrinním onemocněním
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění endokrinního systému; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči při onemocnění endokrinního systému; - orientuje se v nejčastějších poruchách endokrinního systému včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění endokrinního systému; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s onemocněním endokrinního systému.	- anatomie a patofyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u onemocnění endokrinního systému; - ošetrovatelská péče o nemocné s poruchou štítné žlázy (hyperthyreóza, hypothyreóza, struma), onemocněním nadledvinek (adrenogenitální syndrom, hyperkortikalismus), s nádorem kůry a dřeně nadledvinek, s onemocněním pohlavních žláz/předčasná puberta, opožděná puberta). PTO
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním nervové soustavy

- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění nervové soustavy; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči při onemocnění nervové soustavy včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění nervové soustavy; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s onemocněním nervové soustavy.	- anatomie a fyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, rehabilitace a edukace a prevence u onemocnění nervové soustavy; - ošetrovatelská péče o pacienty s vrozenou vývojovou vadou (hydrocefalus), zánětem mozku, CMP, záchvatovitými stavy (febrilní křeče, epilepsie), nádorem, úrazem (komoce, poruchy vědomí), roztroušenou sklerózou. PTO
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním pohybového systému
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění pohybového systému; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči při onemocnění pohybového systému; - orientuje se v nejčastějších poruchách pohybového systému včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění pohybového systému; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s onemocněním pohybového systému.	- anatomie, fyziologie, příznaky, diagnostické metody, rehabilitace, edukace a prevence při onemocnění pohybového aparátu; - ošetrovatelská péče o pacienty se sádrovým obvazem, extenzí, vrozenou vývojovou vadou kyčelního kloubu (dysplázie, luxace, tortikolis), s onemocněním skeletu (skoliosa), záněty (osteomyelitis, polyarthritis), s osteoporózou, osteomalácií a nádory pohybového systému. PTO
Žák	Ošetrovatelská péče u starých a dlouhodobě nemocných
- charakterizuje a specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u starých a dlouhodobě nemocných; - podílí se na aktivizaci starých a dlouhodobě nemocných.	- charakteristika období, rehabilitace, prevence onemocnění u starých a dlouhodobě nemocných; - ošetrovatelská péče o pacienty s inkontinencí, v terminálním stádiu, péče o mrtvé tělo. PTO, PTP
Žák	Úvod do komunitního ošetrovatelství
- definuje pojem komunitní péče a uvede její principy; - specifikuje zdravotní a sociální instituce v regionu pro jednotlivé věkové kategorie.	- pojem komunitní péče; - obecné principy komunitní péče; - vybrané zdravotní a sociální instituce v komunitní péči - jejich přehled. PTK, PTO

Ročník	4	174
Žák	Ošetrování u žen a dívek s gynekologickým onemocněním	

- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při gynekologických onemocněních; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči na gynekologickém oddělení; - orientuje se v nejčastějších gynekologických onemocněních včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby gynekologických onemocnění; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dívek a žen s gynekologickým onemocněním.	- anatomie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace, prevence a rehabilitace u žen a dívek s gynekologickým onemocněním; - ošetrovatelská péče u žen a dívek se zánětlivým onemocněním pohlavních orgánů, nádorovým onemocněním; - plánované rodičovství a současné antikoncepční metody; - ošetrování u žen v těhotenství, před, během a po porodu, v šestinedělí; - první ošetření novorozence. PTP, PTŽ
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním ORL
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané v ORL; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči při otorinolaryngologických chorobách; - orientuje se v nejčastějších onemocněních uší, nosu a krku včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby onemocnění otorinolaryngologického systému; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s onemocněním ORL.	- anatomie, fyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u onemocnění ucha, nosu a krku; - ošetrovatelská péče o pacienty s adenoidní vegetací, tonzilitidou, zánětem středního ucha, sinusitidou, úrazem, epistaxí, cizím tělesem v dýchacích cestách. PTO, PTŽ
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním oka
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění očí; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči při onemocnění očí; - orientuje se v nejčastějších onemocněních očí, včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby očních onemocnění; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s očním onemocněním.	- anatomie, fyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u onemocnění očí; - ošetrovatelská péče o pacienty se zánětem spojivek a slzného váčku, s glaukomem, kataraktou a s úrazy oka. PTŽ, PTO
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onemocněním kůže a sexuálně přenosnými chorobami

- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onemocnění kůže; - charakterizuje standardní ošetrovatelskou péči při onemocnění kůže a sexuálně přenosných chorob; - orientuje se v nejčastějších onemocněních kůže a v problematice sexuálně přenosných chorob včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby dermatovenerologických onemocnění; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s dermatovenerologickým onemocněním.	- anatomie, fyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u onemocnění kůže a pohlavních orgánů; - ošetrovatelská péče o pacienty s atopickým ekzémem, bércovým vředem, lupénkou, plísňovým a virovým onemocněním a s nádorovým onemocněním; - ošetrovatelská péče o pacienty se sexuálně přenosnými chorobami - syfilis, kapavka, AIDS. PTŽ, PTK
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s infekčním onemocněním
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané u infekčních nemocí; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetrovatelskou péči u infekčních chorob; - orientuje se v nejčastějších infekčních onemocněních včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby infekčních chorob; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s infekčním onemocněním.	- specifická opatření infekčního oddělení a zásady ošetrování nemocných s infekčním onemocněním; - diagnostické metody, prevence a edukace u infekčních chorob; - ošetrovatelská péče o pacienty s exantémovým onemocněním, alimentární nákazou, infekčním onemocněním jater, neuroinfekčním onemocněním (meningitidy, lymfská borelióza, tetanus). PTŽ, PTP
Žák	Ošetrování dětí a dospělých se stomatologickým onemocněním
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané ve stomatologii; - charakterizuje standardní ošetrovatelskou péči u dětí a dospělých s onemocněním chrupu; - objasní prevenci a základní principy léčby stomatologických onemocnění; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - zná činnosti zubní instrumentárky; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých a seniorů s onemocněním chrupu.	- anatomie a fyziologie, obecné příznaky, diagnostické metody, edukace a prevence u stomatologických onemocnění; - charakteristika oboru; - ošetrovatelská péče o pacienty se zubním kazem, záněty, úrazy a nádory. PTŽ
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s onkologickým onemocněním

- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané při onkologických onemocněních; - charakterizuje standardní a paliativní ošetrovatelskou péči; - orientuje se v problematice onkologických onemocnění; - objasní prevenci a základní principy léčby onkologických onemocnění; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí, mladistvých s onkologickým onemocněním.	- obecné příznaky, diagnostické metody, prevence a edukace onkologicky nemocných; - psychické a etické problémy při ošetrování nemocných s onkologickým onemocněním; - léčba onkologicky nemocných, vedlejší účinky léčby, paliativní ošetrovatelská péče; - ošetrovatelská péče o pacienty s onkologickým onemocněním prsu, prostaty; - ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu nemoci. PTŽ
Žák	Ošetrování dětí a dospělých s psychiatrickým onemocněním
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané v psychiatrii; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí a dospělých s psychiatrickým onemocněním; - orientuje se v problematice psychiatrických nemocí včetně etiopatogeneze a klinických forem; - objasní prevenci a základní principy léčby psychiatrických onemocnění; - popíše ošetrovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry.	- obecné příznaky, diagnostické metody, prevence, rehabilitace a edukace u pacientů s psychiatrickým onemocněním; - psychické a etické problémy při ošetrování nemocných na psychiatrickém oddělení. PTO
Žák	Ošetrování dětí a dospělých na JIP, ARO
- rozlišuje invazivní a neinvazivní vyšetřovací metody používané u pacientů hospitalizovaných na JIP, ARO; - charakterizuje specifika ošetrovatelské péče na oddělení JIP, ARO.	- specifika ošetrovatelské péče u pacientů na oddělení JIP, ARO; - ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou vědomí a selháváním základních životních funkcí. PTO
Žák	Řešení modelových situací
- aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence); - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správnou českou i latinskou terminologii; - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci.	modelové situace u nemocných s vybraným onemocněním.

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH - OSN

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Cílem předmětu je profesní příprava žáků pro poskytování ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu kompetencí praktické sestry. Předmět se zaměřuje na nácvik ošetrovatelských postupů, používání platných ošetrovatelských standardů a edukaci pacientů v rozsahu náplně praktické sestry. Důraz je kladen na dodržování pravidel ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, respektování práv nemocných a rozvoj komunikačních dovedností. Předmět Ošetřování nemocných upevňuje, doplňuje, rozvíjí teoretické znalosti, dovednosti a pracovní návyky získané v rámci ostatních teoretických a teoreticko-praktických odborných předmětů.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
V rámci vzdělávacích oblastí RVP tvoří obsah předmětu teoretické a praktické základy ošetrovatelství a ošetrovatelské péče a využívá mezipředmětových vztahů z ostatních odborných předmětů např. ošetrovatelství, somatologie, klinické propedeutiky, první pomoci, psychologie. Učivo je specifikováno ve vztahu k profilu absolventa. Je složeno z tematických celků respektující komplexnost ošetrovatelské péče v přirozených podmínkách zdravotnického zařízení				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	-	14	14
Obsahově je respektována posloupnost učiva, nabyté vědomosti a získané dovednosti během studia.				
Výuka je započata ve třetím roce studia, uskutečňuje se v týdenní dotaci 14 hodin týdně..				
Ve třetím ročníku má předmět návaznost v souvislé čtyřtýdenní odborné praxi žáků v závěru tohoto ročníku.				
Ve čtvrtém ročníku je týdenní dotace předmětu stejná tj. 14 hodin.				
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uměli				
• aplikovat vědomosti a dovednosti z teoretické výuky odborných předmětů v reálných podmínkách zdravotnického zařízení; • používat bezpečně pracovní postupy při ošetřování nemocných dětí, mládeže a dospělých; • pracovat ekonomicky a ekologicky; • posoudit orientačně zdravotní stav pacienta a jeho soběstačnost; • vhodně komunikovat s pacienty různých věkových kategorií, z jazykově a sociokulturně odlišných prostředí, respektovat pacienty se somatickým i mentálním handicapem; • dodržovat práva pacientů, zachovávat povinnou mlčenlivost, pracovat s nabytými odbornými informacemi s porozuměním užívané odborné terminologie; • být platnými členy zdravotnického a ošetrovatelského týmu se znalostí svých kompetencí.				
Pojetí výuky				
Předmět je prakticko-teoretický probíhající v laboratorních a klinických podmínkách. Výuka je realizována skupinově pod vedením odborné učitelky i individuálně na vybraných odborných pracovištích pod vedením pověřených zdravotnických pracovníků. Metody výuky, které lze využít: demonstrace, nácvik v laboratorních a v přirozených podmínkách zdravotnického zařízení poskytovatelů lůžkové péče zařízení sociálních služeb, řešení ošetrovatelských problémů, pracovní aktivity pod dohledem či přímým vedením pověřeného pracovníka, spolupráce v rámci ošetrovatelského týmu. Jako výchozí odborná pracoviště v klinických podmínkách jsou volena základní interní a chirurgická oddělení a další odborná pracoviště dle možností zdravotnických zařízení. Výuku doplňují odborné stáže a exkurze ve skupinové a individuální formě. Každoroční aktuální plán stáží respektuje požadavky učiva i reálné možnosti zdravotnického zařízení.				
Hodnocení výsledků žáků				

Při hodnocení klademe důraz zvláště na: • schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi, včetně komunikativních dovedností; • správnost, pečlivost a zručnost při výkonech ošetrovatelské péče; • orientaci ve zdravotnickém zařízení; • společenskou a odbornou úroveň komunikace a spolupráci v rámci ošetrovatelského týmu, na schopnost orientace v ošetrovatelské dokumentaci; • organizační schopnosti, samostatnost a aktivitu při vyhledávání a plnění ošetrovatelských intervencí; • vztah k nemocným, na ochotu a taktnost, empatii a respektování práv nemocných; • dodržování BOZP, hygienického režimu, pracovní kázně, osobní úpravy a vedení příslušné studijní dokumentace. Na hodnocení se podílí pedagogický tým odborných učitelek, akceptovány jsou připomínky pověřených nelékařských zdravotnických pracovníků jednotlivých klinických pracovišť, žáci jsou vedeni k sebereflexi a kritickému sebehodnocení. Hodnocení výsledků žáků probíhá podle pravidel stanovených ve školním řádě.
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat
Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:
Kompetence k učení – absolventi by měli
• mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; • znát zejména další možnosti vzdělávání v oboru a povolání.
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli
• spolupracovat při řešení problémů (v rámci ošetrovatelského týmu).
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• vyjadřovat se v mluvených projevech přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat; • formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, s vhodným využitím odborné terminologie.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích; • užívat metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany členů spolupracujícího ošetrovatelského týmu, přijímat rady i kritiku; • mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, zejména ve vztahu k pracovním kompetencím; • pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních (ošetrovatelských) a jiných činností; • přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly; • přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům v ošetrovatelském i třídním kolektivu; • nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k nemocným.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; • znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců (zdravotnických zařízení), práva pacientů a chartu práv hospitalizovaných dětí.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• správně používat a identifikovat běžné jednotky; • aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných ošetrovatelských činnostech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi - absolventi by měli

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- pracovat s informacemi ve zdravotnických zařízeních s respektem k dodržování mlčenlivosti zdravotnického pracovníka.

Odborné kompetence - absolventi by měli

3. ročník, tzn., že žáci během absolvované výuky ve třetím ročníku studia pod přímým vedením odborné učitelky nebo pověřeného nelékařského zdravotnického pracovníka

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravy;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat pacientům stravu podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilance tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- podílet se na zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna sběrného sáčku);
- učit se ošetřovat periferní žilní vstupy;
- seznamovat se s činnostmi spojenými s přijetím, přemísťováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- spolupracovat v rámci ošetrovatelského týmu při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků včetně prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťovat jejich dostatečné zásoby;
- podílet se na činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- orientovat se ve zdravotnické dokumentaci a seznamovat se s administrativní činností související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- dbát na ochranu osobních údajů;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci;
- procvičovat podávání léčivých přípravků s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- procvičovat odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- učit se zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- procvičovat odebrání kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál a provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- sledovat ošetření nekomplikovaných chronických ran a ošetřování stomií;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely;
- pochopit bezpečnost práce jako nedílnou součásti péče o zdraví své i spolupracovníků i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- chápat a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární předpisy;

- seznamovat se se zásadami a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji), rozpoznávat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- orientovat se v systému péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškození zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- učit se chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště;
- orientovat se ve stanovených normách (standards) a předpisech související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- poznávat význam, účel a užitečnost vykonané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- získávat náhled do efektivního hospodaření s finančními prostředky;
- směřovat se k ekonomickému nakládání se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky s ohledem na životní prostředí.

4. ročník, tzn., Žáci během absolvované výuky ve čtvrtém ročníku studia pod přímým dohledem odborné učitelky nebo pověřeného nelékařského zdravotnického pracovníka

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravy;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat pacientům stravu podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilance tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna sběrného sáčku);
- ošetrovat periferní žilní vstupy;
- podílet se na činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- podílet se v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků včetně prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťovat jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, znát informační systém pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytovat neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení;
- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;

- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál a provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran a ošetřování stomií;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely;
- pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentárky;
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární předpisy;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- chápat systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškození zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště;
- dodržovat stanovené normy (standards) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti včetně zohlednění požadavků klientů;
- chápat význam, účel a užitečnost vykonané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- ekonomicky nakládat se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky s ohledem na životní prostředí.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a zodpovědnosti, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli jednat s lidmi diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Žák absoluuje přednášku na téma Pracovní uplatnění absolventa oboru na trhu práce.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život. Osvojili si zásady zdravého životního stylu, vědomí odpovědnosti za své zdraví i odpovědný přístup k životnímu prostředí v profesionálních podmínkách zdravotnických zařízení (třídění biologického, infekčního a nebezpečného odpadu).

Informační a komunikační technologie (PTK)

Naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Každoroční aktuální plán exkurzí a stáží respektuje požadavky učiva i momentální reálné možnosti zdravotnických a jiných zařízení.

Odborná literatura

KELNAROVÁ, Jarmila, Martina CAHOVÁ, Iva KŘEŠŤANOVÁ, Marcela KŘIVÁKOVÁ, Zdeňka KOVÁŘOVÁ a Dana HAUSEROVÁ. Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy - 1. ročník. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5332-4.

KELNAROVÁ, Jarmila, Dominika BABÁKOVÁ, Martina CAHOVÁ, et al. Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy - 2. ročník. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5331-7.

KELNAROVÁ, Jarmila, Dominika BABÁKOVÁ, Martina CAHOVÁ, et al. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy - 2. ročník. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5330-0.
PLEVOVÁ, A. a kol. Ošetřovatelství I Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0888-6.
PLEVOVÁ, I., KACHLOVÁ, M. Postupy v ošetřovatelské péči I. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3032-0.
PŘIKRYLOVÁ, Lucie a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4342-4.
HEJNAROVÁ, Eva a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3601-3.
ČOUPKOVÁ, Hana a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3602-0.
ANDRÉSOVÁ, Martina a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4341-7.
SLEZÁKOVÁ, L. Ošetřovatelství v chirurgii I. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-2900-8.
SLEZÁKOVÁ, L. Ošetřovatelství v chirurgii II. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1718-5.
Bude průběžně aktualizována dle nabídky na trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na znalosti ze **Somatologie, Biologie a ekologie, Ošetřovatelství, Klinické propedeutiky, Odborné latinské terminologie, První pomoci, Psychologie, Základů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, Ochrany a podpory veřejného zdraví, Patologie, Základů společenských věd – Dějepis, Občanské nauky, Informační a komunikační technologie, Matematiky a Chemie.**

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	3	434
Žák	Management ošetřovatelské péče	
- dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací; - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti; - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů včetně ochrany osobních údajů; - dodržuje Chartu práv hospitalizovaných dětí; - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu; - charakterizuje odlišnosti poskytování ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - používá platné ošetřovatelské standardy; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - komunikuje s nemocným adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a	- BOZP na příslušné ošetřovací jednotce, orientace na pracovišti, personální obsazení, uspořádání a vybavení ošetřovací jednotky; - první pomoc na pracovišti; - organizační řád, Práva nemocných, Charta práv hospitalizovaných dětí. PTP, PTŽ, PTO	

společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii.	
Žák	Péče o prostředí, úklid na ošetrovací jednotce, péče o pomůcky, dezinfekce sterilizace
- vymezí oblasti práce, ve kterých je nezbytné dodržovat zásady OBP; - dodržuje hygienické zásady a BOZP oddělení; - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek; - vysvětlí pojem harmonogram a pracovní náplň praktické sestry; - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, uložení a manipulaci se zdravotnickými prostředky a prádlem; - dodržuje zásady správného zacházení se zdravotnickými prostředky – jedná ekonomicky a ekologicky; - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště; - popíše způsob řízení práce praktické sestry a ostatních členů týmu.	- péče o mikroklima na ošetrovací jednotce; - způsoby správného mytí rukou; - dezinfekce - příprava dezinfekčních prostředků, zásady při dezinfekci; - sterilizace - příprava materiálu ke sterilizaci, zacházení se sterilním materiálem; - péče o pomůcky z různých materiálů; - rizikové situace přenosu HIA v práci praktické sestry. PTŽ
Žák	Příjem, překlad, propuštění nemocného. Spolupráce uvnitř zdravotnického týmu. Vizita
- vhodně komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby; - orientuje se v ošetrovatelské dokumentaci včetně záznamu potřebných informací; - účastní se předávání informací uvnitř zdravotnického a ošetrovatelského týmu; - spolupracuje při přijetí, přemísťování a propuštění nemocných; - definuje význam vizity pro nemocného; - zná způsob organizace vizity a povinnosti praktické sestry; - připravuje pomůcky a dokumentaci; - připravuje nemocného k vizitě a asistuje při vizitě.	- první kontakt s nemocným; - sběr informací o nemocném; - komunikace s nemocným a jeho doprovodem; - práce s ošetrovatelskou dokumentací; - předávání informací uvnitř zdravotnického a ošetrovatelského týmu; - příjem, překlad a propuštění nemocného; - význam vizity pro nemocného, organizace vizity, povinnosti praktické sestry; - příprava pomůcek a nemocného k vizitě. PTK
Žák	Základní ošetrovatelská péče u soběstačného a nesoběstačného klienta
- pečuje o pohodlí nemocného; - aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných; - pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebedpéče; - rozlišuje a uplatňuje zvláštnosti ošetrovatelské péče o děti, včetně péče o matku a novorozence, staré lidi a nevyléčitelně nemocné; - sleduje zdravotní stav nemocného; - vhodně komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav; - respektuje přirozený stud nemocného a jeho socio-kulturní specifika.	- ošetrovatelská péče u soběstačného a nesoběstačného klienta: - hygienická péče; - péče o kůži; - úprava lůžka a polohy; - komunikativní dovednosti při poskytování ošetrovatelské péče; - aktivizace pacienta.
Žák	Sledování, posouzení a záznam fyziologických funkcí

• definuje základní fyziologické funkce a jejich hodnoty; • přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce; • vyhodnotí patologické hodnoty jednotlivých fyziologických funkcí; • sleduje a hodnotí stav vědomí u pacientů s různými chorobami.	• měření tělesné teploty, tlaku krve, pulzu a dechu, záznam do dokumentace; • posouzení stavu vědomí; • měření a vážení dětí a dospělých. PTŽ
Žák	Péče o výživu a hydrataci nemocných
• definuje dietní systém, rozlišujeme specifika dietních opatření; • zná způsoby objednávání stravy; • dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy; • podává stravu nemocným podle stupně jejich sebepéče a provádí záznam do dokumentace nemocného, vhodně komunikuje s nemocným; • dohlíží na dodržování pitného režimu; • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely; • připraví stravu pro kojence, zajistí její podání a dbá na vytvoření správných hygienických návyků u dětí.	• dietní systém, zásady správného stolování a objednávání stravy; • podávání stravy dle pohybového režimu a stupně sebepéče, záznam do dokumentace; • pitný režim a jeho význam; • sledování bilance tekutin, záznam do dokumentace; • příprava kojenecké stravy, krmení kojence, podávání stravy u batolat (správné hygienické návyky u dětí). PTŽ
Žák	Péče o vyprazdňování stolice a moče
• sleduje a pečuje o vyprazdňování stolice a moče u nemocných; • provádí klyzma dle aktuálního stavu nemocného; • provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku u nemocných starších tří let; • aktivně pečuje o inkontinentní nemocné; • pod dohledem provádí katetrizaci močového měchýře u ženy, asistuje u katetrizace muže; • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného; • vhodně komunikuje s nemocným, respektuje stud nemocného; • přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat.	• poruchy vyprazdňování stolice, možnosti řešení; • klyzma; • poruchy vyprazdňování moče, možnosti řešení; • pod dohledem katetrizace močového měchýře u ženy; • asistence při katetrizaci močového měchýře u muže; • péče o permanentní močový katetr a sběrný sáček; • pomůcky pro inkontinentní nemocné; • sledování diurézy a její záznam do dokumentace; • přebalování kojence, péče o vyprazdňování batolat (správné hygienické návyky u dětí).
Žák	Rehabilitační ošetřovatelství. Aktivizace nemocných. Aplikace tepla, chladu.
• zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace; • provádí aktivizaci nemocných s ohledem na jejich věk a zdravotní stav; • vede nemocné k dodržování léčebného režimu; • provádí sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory; • pečuje o pohodlí nemocného; • vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí;	• polohy, pomůcky k zajištění pohodlí nemocného; • kondiční cvičení, polohování, dechová cvičení, vertikalizace nemocného; • bazální stimulace; • imobilizační syndrom a jeho prevence, možné aktivizační metody; • rehabilitace a její metody; • význam užití tepla a chladu.

- identifikuje rizika vzniku imobilizačního syndromu; - předchází vzniku imobilizačního syndromu; - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu; - využívá v péči o nemocné účinky tepla a chladu.	
Žák	Podávání léků per os, injekcemi, dýchacími cestami, kůží, per rektum
- dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP při podávání léků, včetně specifík podávání antibiotik, antidiabetik; - dodržuje zásady správného zacházení s léčivými přípravky – jedná ekonomicky a ekologicky - používá správné pomůcky k podávání léků; - rolišuje způsoby aplikace léků; - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných; - orientuje se v uložení léků na ošetrovací jednotce; - zná způsob uložení opiátů na ošetrovací jednotce; - dodržuje zásady podávání opiátů; - připravuje a aplikuje injekce pod kůží a do svalů u dospělých a dětí starších tří let věku; - vykonává činnosti při přejímání, kontrole a manipulaci léčivých přípravků a léků podávaných per os, injekcemi, dýchacími cestami, kůží, konečníkem; - dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví; - seznamuje se s inhalačními technikami na ošetrovací jednotce; - seznamuje se se způsoby aplikace kyslíku v podmínkách ošetrovací jednotky; - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších deseti let; - aplikuje léčebné přípravky na kůži, respektuje zásady pro jejich uložení - definuje lékové formy pro aplikaci per rektum, aplikuje léky per rektum.	- formy léků podávaných ústy; - zásady správného podávání léků; - sledování a záznam účinku léků; - zásady uložení léků na ošetrovací jednotce; - zásady uložení a podávání opiátů; - příprava pomůcek k podávání injekcí; - aplikace injekcí s. c., i. m.; - asistence při aplikaci injekcí i. v. - specifika podávání antibiotik, inzulínů a antikoagulancií; - zásady při oxygenoterapii, inhalaci; - lékové formy pro místní aplikaci; - zásady pro uložení a podávání léků pro místní aplikaci. PTŽ
Žák	Odběry biologického materiálu. Ošetření rány, převaz.
- zná druhy biologického materiálu; - dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem; - dodržuje bezpečnost práce při odběru; - připraví pomůcky k odběrům biologického materiálu; - provádí odběry biologického materiálu včetně kapilární a venózní krve; - provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve; - uvede druhy ran; - sleduje poruchy celistvosti kůže;	- druhy biologického materiálu; - zásady pro odběr jednotlivých druhů biologického materiálu; - zásady pro manipulaci s biologickým materiálem; - druhy ran a jejich posouzení; - moderní materiály k ošetření ran, druhy pomůcek a užívaných nástrojů na ošetrovací jednotce; - postup převazu a zásady manipulace se sterilním materiálem. PTŽ, PTK

• posoudí proces hojení rány, navrhuje řešení ošetření ran; • orientuje se v jednotlivých druzích obvazového materiálu, pomůcek a nástrojů užívaných při převazech ran; • ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie; • asistuje při převazech a ošetřování ran; • respektuje zásady manipulace se sterilním materiálem i následnou péči o pomůcky.	
Žák	Infuzní a transfuzní terapie
• vyjmenuje druhy infuzních roztoků; • připravuje infuzi a asistuje při její aplikaci dle standardů; • ošetřuje periferní žilní vstupy; • vyjmenuje druhy transfuzních přípravků; • připravuje a asistuje při aplikaci transfuze dle standardů; • podílí se na péči o pacienta při aplikaci transfuze a po jejím ukončení; • popíše možné potransfuzní reakce.	• druhy infuzních roztoků; • pomůcky k přípravě infuzních směsí; • zásady pro aplikaci infuze; • asistence při aplikaci infuze; • druhy transfuzních přípravků; • pomůcky k aplikaci transfuze; • zásady pro aplikaci transfuzních přípravků; • asistence při podávání transfuze; • potransfuzní reakce.
Žák	PTŽ
	Ošetrovatelská péče v komunitních centrech, v terénu, v léčebných ústavech a v dětských zařízeních, v sociálních službách
• provádí ošetrovatelskou péči v komunitních centrech, terénu, v sociálních službách; • provádí ošetrovatelskou péči v dětských zařízeních a v léčebných ústavech; • uvede zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči a vysvětlí specifika ošetrovatelské péče v jednotlivých typech zařízení; • pečuje o duševní pohodu klienta; • orientuje se ve zdravotních a sociálních institucích pro jednotlivé věkové kategorie.	• specifika ošetrovatelská péče v komunitních centrech; • ošetrovatelská péče v terénu; • ošetrovatelská péče v sociálních službách; • ošetrovatelská péče v dětských zařízeních a v léčebných ústavech.

Ročník	4	406
Žák	Management ošetrovatelské péče	
• dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací; • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti; • pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů a Chartu práv hospitalizovaných dětí; • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; • spolupracuje se členy zdravotnického týmu; • používá platné ošetrovatelské standardy; • používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; • provádí zapis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; • komunikuje s nemocným adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a	• BOZP na příslušné ošetrovací jednotce, orientace na pracovišti, personální obsazení, uspořádání a vybavení ošetrovací jednotky; • první pomoc na pracovišti; • organizační řád, Práva nemocných, Charta práv hospitalizovaných dětí.	
	PTŽ, PTP, PTO	

společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii.	
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním dýchacích cest
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním dýchacího systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - objasní význam rehabilitace, inhalací, masáží, speleoterapie a zdravého životního stylu.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním dýchacího systému různé etiologie; - význam rehabilitace a zdravého životního stylu. PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním srdce a oběhového systému
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním srdce včetně podávání léků, rehabilitace a kondičního cvičení; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním cév včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - objasní význam dietoterapie, zdravého životního stylu; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním srdce různé etiologie; - ošetrovatelská péče u klienta s cévním onemocněním; - význam dietoterapie a zdravého životního stylu. PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním gastrointestinálního traktu.
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - připravuje nemocného k diagnostickým a léčebným výkonům; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním gastrointestinálního traktu včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - objasní význam dietoterapie a zdravého životního stylu v léčbě a prevenci těchto onemocnění.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním gastrointestinálního traktu různé etiologie; - význam dietoterapie a zdravého životního stylu. PTŽ, PTK
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním krve a krvetvorby
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním krve a krvetvorby včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním krve a krvetvorby různé etiologie.
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním ledvin a močových cest.

• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • pečuje o duševní pohodu pacienta; • objasní význam dietoterapie, pitného režimu a zdravého životního stylu; • orientuje se v problematice péče o dialyzovaného pacienta.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním ledvin a močových cest různé etiologie; • význam dietoterapie, pitného režimu, zdravého životního stylu. PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním pohybového aparátu
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním pohybového aparátu včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • pečuje o duševní pohodu pacienta; • objasní význam rehabilitace a aktivizace nemocného podporující jeho soběstačnost; • respektuje zásady bezpečnosti při ošetrovatelské péči jako prevence pádů a zranění pacienta; • orientuje se v nabídce protetických a kompenzačních pomůcek.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním pohybového systému různé etiologie; • význam pohybové aktivity a podpory sebek péče; • prevence pádů ve zdravotnických zařízeních; • pomůcky zajišťující mobilitu a bezpečnost pacienta; • protetické a kompenzační pomůcky. PTP
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onkologickým onemocněním
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onkologickým onemocněním včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • pečuje o duševní pohodu pacienta; • objasní význam preventivních programů pro včasný záchyt onemocnění; • podporuje aktivizaci nemocného a jeho soběstačnost; • respektuje zásady léčby a tlumení bolesti; • orientuje se v nabídce hospicové péče; • eticky a empaticky přistupuje k pacientovi a jeho blízkým.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s onkologickým onemocněním; • význam preventivních onkologických programů; • specifika a druhy onkologické léčby a jejich vedlejších účinků; • význam etického a empatického přístupu k pacientům a jeho blízkým. PTO
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů starých, chronicky nemocných a v terminálním stadiu
• definuje příznaky stáří, specifika chronického onemocnění a umírání; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných a u pacientů v terminálním stadiu nemoci; • podává léky, spolupracuje při rehabilitaci, provádí edukaci a kondiční cvičení u starých a chronicky nemocných; • pečuje o duševní pohodu nemocných;	• specifika onemocnění ve stáří; • fyzické a psychické změny provázející stáří, chronickou chorobu a terminální stádium nemoci; • základní diagnostické metody základní ošetrovatelské postupy; • zvláštnosti ošetrovatelská péče u starého a chronicky nemocného; • význam dietoterapie; • význam aktivizace starých a chronicky nemocných; • doprovázení pacienta v terminálním stadiu.

• objasní význam dietoterapie, pitného režimu a zvláštnosti při podávání stravy starým a chronicky nemocným; • pečuje o nemocné v terminálním stadiu nemoci; • pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného; • poskytuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým; • empaticky komunikuje s nemocným a rodinou; • respektuje práva umírajících.	PTO
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním endokrinního systému
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním endokrinního systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • pečuje o duševní pohodu pacienta.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody – neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním endokrinního systému; • specifika a druhy léčby.
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s metabolickým onemocněním
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s metabolickým onemocněním, včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • objasní význam selfmonitoringu, dietoterapie, pohybové aktivity a dispenzarizace u nemocného s diabetem mellitus; • vyjmenuje akutní a pozdní komplikace diabetu mellitu; • pečuje o duševní pohodu pacienta; • provádí edukaci nemocných.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody – neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s metabolickým onemocněním; • specifika a druhy léčby a jejich vedlejších účinků; • význam selfmonitoringu, dispenzarizace, dietoterapie a pohybové aktivity v léčbě diabetes mellitus; • význam zdravého životního stylu.
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s náhlou příhodou břišní
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s náhlou příhodou břišní; • monitoruje a hodnotí základní životní funkce, bolest, doprovodné příznaky; • reaguje na změny stavu pacienta; • podílí se na terapeutickém řešení náhlé příhody břišní.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody - neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s náhlou příhodou břišní; • monitoring fyziologických funkcí, bolesti, doprovodných příznaků; • význam včasné diagnostiky a možnosti řešení.
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a dospělých s onemocněním nervového systému
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním nervového systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • pečuje o duševní pohodu pacienta;	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody – neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním nervového systému; • význam rehabilitace a podpory sebedpěče;

• objasní význam rehabilitace a aktivizace nemocného podporující jeho soběstačnost; • respektuje zásady bezpečnosti při ošetrovatelské péči jako prevence pádů a zranění pacienta; • orientuje se v nabídce kompenzačních pomůcek.	• prevence pádů ve zdravotnických zařízeních; • pomůcky zajišťující mobilitu a bezpečnost pacienta. PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u dětí a žen s gynekologicko – porodnickým onemocněním
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s gynekologickým onemocněním včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • objasní zásady péče o těhotnou ženu, před, během a po porodu; • pečuje o duševní pohodu pacientky.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody – neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klientky s gynekologickým onemocněním; • ošetrovatelská péče u těhotné klientky, před, během a po porodu; • první ošetření novorozence. PTŽ, PTO
Žák	Ošetrovatelská péče ve stomatologii
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných se stomatologickým onemocněním včetně podávání léků, edukace; • pečuje o duševní pohodu pacienta; • zpracovává dentální materiály v ordinaci; • vede příslušnou dokumentaci; • zvládne činnosti zubní instrumentářky; • objasní význam prevence a zdravého životního stylu.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody – neinvazivní a invazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta se stomatologickým onemocněním; • význam prevence a zdravého životního stylu.

ODBORNÁ PRAXE - ODP

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je odborná profesní příprava žáků pro poskytování ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu kompetencí praktické sestry metodou ošetrovatelského procesu. Odborná praxe je součástí hodnocení předmětu Ošetrování nemocných. Probíhá podle plánu praktické výuky u poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb formou blokové výuky, zpravidla ve 3. ročníku. Umožňuje žákům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních nebo sociálních služeb teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí žáky samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty, v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb. Výuka probíhá pod vedením nelékařských zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. Subjekty zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou.

120 hodin, tj. 160 vyučovacích hodin (6 hodin denně)

Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení

Obsahově předmět vychází z náplně učiva předmětů Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných, rozvíjí a doplňuje již získané vědomosti a praktické dovednosti žáků.

ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	-	4 týdny	-

Předmět uvádí žáka do podmínek zdravotnické praxe a umožňuje mu zpětnou vazbu na již absolvované studium a zejména praktickou výuku. Přímý kontakt s realitou klinické praxe ve zdravotnickém týmu poskytuje příležitost k sebereflexi a objektivnějšímu sebehodnocení.

Žák jako člen ošetrovatelského týmu pracuje v každodenních reálných provozních podmínkách zdravotnického zařízení poskytovatelů lůžkové péče.

Čtyřtýdenní souvislá odborná praxe je realizována v závěru třetího ročníku, plynule navazuje na předmět Ošetrování nemocných.

Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi dovedli:

- aplikovat vědomosti a dovednosti z teoretické výuky odborných předmětů v reálných podmínkách zdravotnického zařízení poskytovatelů lůžkové péče a individuálně je přizpůsobit potřebám klientů a pacientů;
- dodržovat standardní pracovní a ošetrovatelské postupy při ošetrování nemocných dětí, mládeže a dospělých;
- dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- pracovat ekonomicky a ekologicky;
- posoudit orientačně zdravotní stav pacienta;
- posoudit úroveň soběstačnosti pacienta
- vhodně komunikovat s pacienty a klienty různých věkových kategorií;
- respektovat jazykovou a kulturní odlišnost klientů a pacientů;
- respektovat somatické i mentální handicapy pacientů;
- být platnými členy ošetrovatelského týmu;
- všechny složky ošetrovatelské péče poskytovat se znalostí profesních kompetencí praktické sestry.

Pojetí výuky

Předmět je zaměřen prakticky, výuka probíhá v přirozených klinických podmínkách, individuálně na vybraných odborných pracovištích zdravotnických zařízení poskytovatelů lůžkové péče pod přímým vedením pověřených lékařských zdravotnických pracovníků. Odborné učitelky pravidelně sledují docházku žáků, jejich pracovní nasazení, osobní profesní rozvoj a růst, poskytují žákům odborné konzultace a řeší případné připomínky ze stran zdravotnických pracovníků i samotných žáků. Vhodnými výukovými metodami, které lze při výuce použít, jsou demonstrace, nácvik v přirozených podmínkách pracovišť zdravotnických zařízení poskytovatelů lůžkové péče, řešení ošetrovatelských problémů, pracovní aktivity pod dohledem či přímým vedením pověřeného zdravotnického pracovníka, spolupráce v rámci ošetrovatelského týmu. Jako výchozí pracoviště jsou volena základní oddělení interního a chirurgického charakteru a další odborná pracoviště dle možností pracovišť zdravotnických zařízení poskytovatelů lůžkové péče. Žák během odborné praxe provádí základní ošetrovatelské činnosti pod dohledem pověřeného zdravotnického pracovníka. Termín konání, přesnou pracovní dobu, pracoviště a konkrétní směny pro jednotlivé žáky vždy upravuje aktuální "Plán odborné praxe" v příslušném školním roce.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků je zahrnuto do klasifikace Ošetřování nemocných, vychází z písemného hodnocení zdravotnických pracovníků pověřených přímým vedením. Při hodnocení klademe zvláštní důraz na:

- schopnost aplikovat teoretické znalosti v praxi;
- schopnost aplikovat komunikační dovednosti v praxi;
- pečlivost a zručnost a dodržování standardních ošetrovatelských postupů při poskytování ošetrovatelské péče;
- společenskou úroveň komunikace a schopnost týmové spolupráce;
- schopnost orientace v ošetrovatelské dokumentaci;
- organizační schopnosti, samostatnost a aktivitu při vyhledávání ošetrovatelských problémů a realizaci ošetrovatelských intervencí;
- empatický vztah k nemocným a respektování jejich individuality a práv;
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienického režimu, pracovní kázně, osobní úpravy;
- vedení studijní dokumentace odborné praxe.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Pojetí výuky předmětu směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát zejména další možnosti vzdělávání v oboru a povolání;
- chápat nutnost celoživotního vzdělávání v profesi.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli:

- být schopni týmové spolupráce při řešení problémů;
- být schopni analyzovat problémovou situaci a její příčiny;
- používat kritické myšlení a uplatňovat poznatky získané v teoretické výuce.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli:

- umět se vyjadřovat přiměřeně komunikační situaci a účelu jednání;
- využívat vhodné způsoby sebe prezentace;
- své myšlenky formulovat srozumitelně, vhodně využívat odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli:

- posoudit reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- užívat metody k sebepoznání a sebehodnocení, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany členů spolupracujícího ošetrovatelského týmu, přijímat rady i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, zejména ve vztahu k pracovním kompetencím;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních (ošetrovatelských) a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit přidělené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům v ošetrovatelském i třídním kolektivu;
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k nemocným.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní budoucnosti, a tedy i k vzdělávání;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců (poskytovatelů zdravotní péče), práva pacientů a Chartu práv hospitalizovaných dětí

Matematická kompetence – absolventi by měli:

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost dostupných informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- pracovat s informacemi ve zdravotnickém prostředí s respektem k dodržování povinné mlčenlivosti zdravotnického pracovníka.

Odborné kompetence – 3. ročník, tzn., že žáci během absolvované výuky ve třetím ročníku studia pod přímým vedením odborné učitelky nebo všeobecné sestry, porodní asistentky či lékaře:

- sledují fyziologické funkce a stav pacientů, zaznamenávají naměřené hodnoty do dokumentace;
- pečují o vyprazdňování pacienta;
- provádějí komplexní hygienickou péči a prevenci opruzenin a proleženin;
- rozdělují pacientům stravu podle diet a dbají na jejich dodržování, dohlíží na dodržování pitného režimu;
- zajišťují aplikaci tepla a chladu;
- spolupracují při rehabilitačním ošetřování;
- seznamují se s nácvikem sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta;
- podílejí se na zajištění herních aktivit dětí;
- spolupracují v rámci ošetrovatelského týmu při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla;
- procvičují podávání léčebných přípravků, s výjimkou aplikace nitrožilně a do epidurálních katétrů a intramuskulárních injekcí u novorozenců a dětí do tří let věku;
- procvičují odběry biologického materiálu, procvičují vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou, včetně kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky);
- sledují ošetření akutní a chronické rány;
- podílejí se na přípravě pacientů k diagnostickým nebo léčebným výkonům podle rozhodnutí lékaře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky podílejí se na asistenci a ošetrovatelské péči při těchto výkonech a po nich;
- seznamují se s činnostmi spojenými s přijetím, přemísťováním, propuštěním a úmrtím pacientů;
- procvičují orientaci ve zdravotnické a ošetrovatelské dokumentaci;
- definují a dodržují základní právní předpisy týkající se požární prevence i bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;

- chápou bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob na pracovišti) a význam dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro zdravotnické zařízení akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb;
- seznamují se se zásadami a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), učí se identifikovat možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a seznamují se s postupy realizace odstranění závad a možných rizik;
- orientují se v systému péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uplatnění nároku na ochranu zdraví v souvislosti s prací, s nároky v případě úrazu nebo poškození zdraví v souvislosti s výkonem práce);
- znají postup při nežádoucí události ve zdravotnickém provozu, zejména u nežádoucích událostí spojených s ohrožením či porušením zdraví jedince;
- jsou vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáží první pomoc sami poskytnout;
- učí se chápat kvalitu ošetrovatelské péče jako nástroj konkurenceschopnosti a neopomenutelný článek při tvorbě prestiže zdravotnického zařízení akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb;
- orientují se ve stanovených normách (ošetrovatelských standardech) a předpisech souvisejících se systémem řízení kvality zavedeným na pracovišti, včetně zohlednění požadavků klientů;
- poznávají význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení;
- orientují se v plánování a posuzování ošetrovatelských činností, v možných nákladech, výnosech ziscích, sociálních dopadech těchto činností a jejich vlivu na životní prostředí;
- získají náhled do efektivního hospodaření s finančními prostředky;
- jsou směřováni k ekonomickému nakládání s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami včetně ohledu na životní prostředí.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a svět práce (PTP)

Žáci jsou vedeni k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné profesní kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k pochopení postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a psychohygieny, vědomí odpovědnosti za své zdraví. Jsou motivováni k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí v profesionálních podmínkách poskytovatelů zdravotních služeb (třídění a separace biologického, nebezpečného a infekčního odpadu).

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci jsou podporováni v bezpečném používání internetu a sociálních sítí, jsou vedeni ke kritickému hodnocení a třídění informací získaných z různých zdrojů. Žáci jsou rovněž upozorněni na nebezpečí zneužití a způsob ochrany elektronických dat v podmínkách zdravotnických zařízení smluvních poskytovatelů zdravotní péče.

Exkurze a stáže

Probíhají individuálně dle pracoviště, na kterém žák plní odbornou praxi a dle možnosti provozu zdravotnického zařízení poskytovatele lůžkové péče.

Odborná literatura

GURKOVÁ, Elena a Renáta ZELENÍKOVÁ. Klinické prostředí v přípravě sester: organizace, strategie, hodnocení. Praha: Grada Publishing, 2017. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0583-0.

KELNAROVÁ, Jarmila, Martina CAHOVÁ, Iva KŘEŠŤANOVÁ, Marcela KŘIVÁKOVÁ, Zdeňka KOVÁŘOVÁ a Dana HAUSEROVÁ. Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy - 1. ročník. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5332-4.

KELNAROVÁ, Jarmila, Dominika BABÁKOVÁ, Martina CAHOVÁ, et al. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy - 2. ročník. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5331-7.
KELNAROVÁ, Jarmila, Dominika BABÁKOVÁ, Martina CAHOVÁ, et al. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy - 2. ročník. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5330-0.
PLEVOVÁ, A. a kol. Ošetřovatelství I Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0888-6.
PLEVOVÁ, I., KACHLOVÁ, M. Postupy v ošetřovatelské péči I. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3032-0.
PŘIKRYLOVÁ, Lucie a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4342-4.
HEJNAROVÁ, Eva a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3601-3.
ČOUPKOVÁ, Hana a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3602-0.
ANDRÉSOVÁ, Martina a Lenka SLEZÁKOVÁ. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4341-7.
SLEZÁKOVÁ, L. Ošetřovatelství v chirurgii I. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-2900-8.
SLEZÁKOVÁ, L. Ošetřovatelství v chirurgii II. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1718-5.
Bude průběžně aktualizována dle nabídky na trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Odborná praxe žák uplatní znalosti ze **Somatologie, Biologie a ekologie, Odborné latinské terminologie, Ošetřovatelství, Psychologie a komunikace, Ochrany a podpory veřejného zdraví, Klinické propedeutiky, Základů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, Informačních a komunikačních technologií a zejména Ošetřování nemocných.**

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník		3	4 týdny	
Žák			Management ošetřovatelské péče	
• zvažuje rizika při nedodržení BOZP, posuzuje důležitost osobní ochrany před infekcí a HIA nákazami; • orientuje se v pracovním prostředí a vhodně komunikuje se zdravotnickými pracovníky; • definuje Organizační řád, Práva nemocných a Chartu práv hospitalizovaných dětí; • zařazuje se do pracovního týmu na příslušné ošetřovací jednotce, je si vědom svých pracovních povinností. • poskytuje ošetřovatelskou péči podle platných právních předpisů - §4a vyhlášky č. 55/2011 Sb., ve znění po zdějších předpisů.			• BOZP na příslušné ošetřovací jednotce; • orientace na pracovišti, personální obsazení, uspořádání a vybavení ošetřovací jednotky; • Organizační řád; • Práva nemocných; • Charta práv hospitalizovaných dětí; • zařazení do pracovního týmu na ošetřovací jednotce. PTŽ, PTO, PTP	
Žák			Ošetřovatelská péče u dětí a dospělých v jednotlivých klinických oborech	
• poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetřovatelskou péči v jednotlivých klinických oborech; • podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované a vysoce specializované ošetřovatelské péče; • doprovází pacienty na vyšetření; • charakterizuje vybrané choroby, postupy léčby a specifika ošetřovatelské péče.			• struktura oddělení, charakteristické znaky práce v jednotlivých klinických oborech; • ošetřovatelská péče s ohledem na potřeby nemocného.	

Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním krve
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s krevním onemocněním včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody – invazivní a neinvazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u pacienta s krevním onemocněním různé etiologie.
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním gastrointestinálního traktu:
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním zažívacího systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - objasní význam dietoterapie a zdravého životního stylu v léčbě i prevenci těchto onemocnění.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - invazivní a neinvazivní; - základní ošetrovatelské postupy, ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním zažívacího systému různé etiologie - význam dietoterapie.
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů starých, chronicky nemocných a v terminálním stadiu nemoci:
- definuje příznaky stáří, specifika chronické nemoci a umírání; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u starých, chronicky nemocných a u pacientů v terminálním stadiu nemoci; - podává léky, spolupracuje při rehabilitaci starých a chronicky nemocných, provádí edukaci a kondiční cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacientů; - objasní význam dietoterapie, pitného režimu a zvláštností při podávání stravy starým a chronicky nemocným; - pečuje o pacienta v terminálním stadiu nemoci, citlivě neverbálně i verbálně i komunikuje s pacientem i rodinou, respektuje práva umírajících.	- specifika onemocnění ve stáří; - fyzické a psychické změny provázející stáří, chronickou chorobu a terminální stádium nemoci; - základní diagnostické metody; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u starého a chronicky nemocného s různými projevy zvláštností onemocnění ve stáří; - význam dietoterapie; - význam aktivizace starých a chronicky nemocných; - doprovázení pacienta v terminálním stadiu. PTO, PTK
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním srdce a oběhového systému:
- definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním srdce včetně podávání léků, edukace, rehabilitace a kondičního cvičení; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním cév včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; objasní význam dietoterapie, zdravého životního stylu.	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - invazivní a neinvazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče o klienta s onemocněním srdce různé etiologie; - ošetrovatelská péče u klienta s cévním onemocněním; - význam dietoterapie a zdravého životního stylu.

Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním dýchacího systému: - definuje hlavní příznaky onemocnění - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním dýchacího systému včetně podávání léků, rehabilitace, inhalací, masáží, speleoterapie a zdravého životního stylu.
	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody invazivní a neinvazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním dýchacího systému různé etiologie; - význam rehabilitace a zdravého životního stylu. PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním ledvin a močových cest: - definuje hlavní příznaky onemocnění; - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním uropoetického systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - objasní význam dietoterapie, pitného režimu, zdravého životního stylu; - orientuje se v problematice péče o dialyzovaného pacienta.
	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické invazivní a neinvazivní metody; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním uropoetického systému různé etiologie; - význam dietoterapie, pitného režimu, zdravého životního stylu. PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním pohybového systému: - definuje hlavní příznaky onemocnění - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním pohybového systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - objasní význam rehabilitace a aktivizace nemocného podporující jeho soběstačnost; - respektuje bezpečnostní pravidla při ošetrovatelské péči jako prevenci pádů a zranění pacienta; - orientuje se v nabídce protetických pomůcek.
	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - invazivní a neinvazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onemocněním pohybového systému různé etiologie; - význam pohybové aktivity a podpory sebepéče; - prevence pádů ve zdravotnickém zařízení; - pomůcky zajišťující mobilitu a bezpečnost pacienta, protetické pomůcky. PTO
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s onkologickým onemocněním: - definuje hlavní příznaky onemocnění - uvede základní diagnostické metody; - provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onkologickým onemocněním včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; - pečuje o duševní pohodu pacienta; - podporuje aktivizaci nemocného a jeho soběstačnost - orientuje se v nabídce hospicové péče; - respektuje zásady léčby a tlumení bolesti; - eticky a empaticky přistupuje k pacientovi a jeho blízkým.
	- hlavní příznaky onemocnění; - základní diagnostické metody - invazivní a neinvazivní; - základní ošetrovatelské postupy; - ošetrovatelská péče u klienta s onkologickým onemocněním; - význam preventivních onkologických programů; - specifika a druhy onkologické léčby a jejich vedlejších účinků; - význam etického a empatického přístupu k pacientům a k jejich blízkým. PTO, PTŽ
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s metabolickým onemocněním a onemocněním endokrinního systému:

• definuje hlavní příznaky onemocnění • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním endokrinního systému včetně podávání léků, rehabilitace, edukace a kondičního cvičení; • pečuje o duševní pohodu pacienta; • pečuje o pacienta po strumektomii; • objasní význam selfmonitoringu, dietoterapie a pohybové aktivity, dispenzarizace u nemocného s diabetem mellitu; • vyjmenuje akutní a pozdní komplikace diabetu mellitu; • uvede možná řešení akutních i pozdních komplikací diabetu mellitu; • účastní se edukace nemocných.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody - invazivní a neinvazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním endokrinního systému včetně péče po strumektomii; • specifika a druhy léčby a jejich vedlejších účinků; • význam selfmonitoringu; • dispenzarizace, dietoterapie a pohybové aktivity v léčbě diabetu mellitu; • význam zdravého životního stylu.
Žák	Ošetrovatelská péče u pacientů s náhlou příhodou břišní:
• definuje hlavní příznaky onemocnění; • uvede základní diagnostické metody; • provádí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s náhlou příhodou břišní; • monitoruje a hodnotí základní životní funkce, bolest a doprovodné příznaky; • reaguje na změny stavu pacienta; • podílí se na terapeutickém řešení náhlé příhody břišní.	• hlavní příznaky onemocnění; • základní diagnostické metody - invazivní a neinvazivní; • základní ošetrovatelské postupy; • ošetrovatelská péče u klienta s náhlou příhodou břišní; • monitoring fyziologických funkcí, bolesti, doprovodných příznaků; • význam včasné diagnostiky a možnosti řešení.

6.2 Výběrové a volitelné předměty

Seminář ze somatologie – SSM

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Seminář ze somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Prohlubuje, rozšiřuje a upevňuje znalosti z předmětu Somatologie. Seminář vede žáky k dokonalějšímu pochopení vědomostí z klinicky aplikované anatomie a fyziologie na buněčné, tkáňové, orgánové a soustavové úrovni ve vztahu k aplikovatelnosti na ošetrovatelskou praxi. Cílem předmětu je, aby byli žáci schopni využít získané poznatky v ostatních předmětech z oblasti Ošetrovatelství a ošetřování nemocných.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Předmět vychází z kurikulárního rámce RVP odborného vzdělávání – Základ pro poskytování ošetrovatelské péče (Somatologie). Seminář ze somatologie patří mezi výběrové a volitelné předměty, který společně s ostatními odbornými předměty Ošetrovatelství a Ošetřování nemocných, významně rozvíjí osobnost žáka, upevňuje jeho vztah k povolání, rozvíjí profesní kompetence zejména ve vztahu k budoucí profesi. Seminář ze somatologie rozvíjí a prohlubuje dovednost se souvisle, samostatně a logicky vyjadřovat, zobrazovat a popsat stavbu lidského těla, prezentovat topografickou anatomii jednotlivých orgánových soustav a být schopen vysvětlit jejich funkci. Žák dokáže aktivně využívat mezipředmětové vztahy. Chápe význam a důležitost předmětu pro další studium a profesi.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	-	-	1
Somatologický seminář navazuje na předmět Somatologie, proto v návaznosti na něj rozšiřuje, doplňuje a prohlubuje znalosti v oblasti anatomie a fyziologie.				
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
• definovali základní anatomii a fyziologii jednotlivých soustav; • dokázali popsat stavbu orgánů v lidském těle; • porozuměli významu a fyziologické funkci jednotlivých orgánových soustav; • prezentovali topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla; • používali odbornou terminologii a názvosloví; • pracovali s odbornou literaturou; • sledovali informace týkající se studované problematiky; • vyjádřili souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem člověka; • zdůvodnili odpovědnost za udržování zdraví a ovlivnění jeho kvality zdravým způsobem života.				
Pojetí výuky				
Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. V hodinách žáci zdokonalují a prohlubují poznatky o stavbě a funkci lidského těla z prvního ročníku předmětu Somatologie. V rámci výuky je zařazováno ověřování teoretických znalostí nácvikem na modelech a schématech stavby lidského těla. Ve výuce se využívá demonstrace na modelech, anatomických obrazech a multimediálních programech. Vyučující využívá vyučovací metody s převahou názorně demonstračních a aktivizujících. Vede žáky k hledání souvislostí mezi jednotlivými soustavami lidského organismu, k vyvozování vlastních závěrů, kritickému myšlení, vede je k odpovědnosti za udržování zdraví a ovlivnění kvality zdravým způsobem života. Vyučující využívá zkušeností a vědomostí získaných v předmětech z oblasti Základy pro poskytování ošetrovatelské péče, zejména a zejména návaznost a propojení s předměty Ošetrovatelství a Ošetřování nemocných.				
Hodnocení výsledků žáků				

V rámci výuky jsou zařazeny metody zpětné vazby pro ověření pochopení učiva a získaných vědomostí. Hodnocení žáků probíhá průběžně; jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení. Při hodnocení žáků dbáme na znalost faktů, jejich vzájemné propojení, logickou formulaci myšlenek, užívání správné české i latinské odborné terminologie a používání správného názvosloví. Výsledky vzdělávání jsou kontrolovány průběžně a žáci jsou hodnoceni v souladu se školním řádem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Seminář ze somatologie rozvíjí v oblasti klíčových kompetencí tyto kompetence:

Kompetence k učení – absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- používat různé způsoby a techniky učení;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- být schopni aplikovat vědomosti v praxi a využít je v ostatních předmětech;
- znát možnosti dalšího vzdělávání, zejména ve vztahu k oborru a budoucímu povolání;
- využívat k učení různé, ale ověřené informační zdroje včetně propojování informací z jiných předmětů;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů v učení.

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- spolupracovat při řešení problémů a zadaných úkolů se spolužáky v rámci pracovní skupiny;
- získat a zpracovat informace z odborných textů a materiálů, využít zkušenosti a vědomosti nabitě dříve;
- vyhodnotit informační zdroje a informace z hlediska jejich důležitosti a přínosu;
- orientovat se v získaných informacích, zaznamenávat je a uchovávat způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledávání a využití.
- uplatňovat při řešení problémů různé formy myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- efektivně se učit a pracovat;
- ověřovat si získané poznatky;
- zjišťovat a kriticky hodnotit své schopnosti a osobní kvality, svůj pokrok v učení i v práci, přijímat hodnocení svých výsledků a postojů i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní vývoj.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života i zdraví ostatních;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- znát možnosti uplatnění na trhu práce;
- uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraven přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematická kompetence – absolventi by měli

- uplatňovat logické myšlení.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli

- používat všechny dostupné a ověřené zdroje informací;
- kriticky nahlížet na informace, porovnávat je a hodnotit;
- zpracovat informace a interpretovat vlastními slovy.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (PTO)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby využili vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti a orientovali se v mediálních obsazech a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy. Jsou vedeni k sebe odpovědnosti a odpovědnosti být kriticky tolerantní. Umět diskutovat o citlivých otázkách a hledat vhodná řešení.

Člověk a svět práce (PTP)

Vést žáky k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, pochopili význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci se učí pracovat s Internetem, vyhledávat potřebné informace a ověřovat si zdroje.

Exkurze a stáže

Dle aktuálních možností žáci navštěvují odborné exkurze a stáže v rámci předmětů Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných.

Odborná literatura

KŘIVÁNKOVÁ, Markéta. Somatologie: pro střední zdravotnické školy. 2., doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0695-0.

TURKOVÁ, Zuzana. *Somatologie I. a II.: pracovní sešit pro zdravotní školy - student*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. Učebnice pro zdravotnické školy (Eurolex Bohemia). ISBN 80-86432-73-4.

DYLEVSKÝ, Ivan. Somatologie. Vyd. 2., přeprac. a dopl. Olomouc: Epava, 2000. ISBN 978-80-86297-05-7.

DYLEVSKÝ, Ivan. Somatologie: pro předmět Základy anatomie a fyziologie člověka. 3. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2111-3.

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu **Somatologický seminář** dochází k propojení znalostí žáků z předmětů **Somatologie** předmětů z oblasti Základy pro poskytování ošetřovatelské péče a oblasti Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných.

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Ročník

4

29

Žák

Funkční morfologie tkání

• popíše funkční morfologii tkání; • vyjmenuje druhy tkání, objasní základní vlastnosti tkání; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus; • tkáně, charakteristika, dělení; • regenerační schopnost tkání.
Žák	Pohybový systém
• popíše obecnou stavbu orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy; • popíše stavbu kostí a svalů; • popíše stavbu kloubu; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• Kosterní tkáň, stavba kosti, popis, dělení; • kostra lidského těla; • spojení kostí- klouby; • svalová soustava. PTŽ, PTK
Žák	Krev
• charakterizuje tělní tekutiny; • popíše složení a funkci krve; • vysvětlí funkci krevních elementů, princip určování krevních skupin; • definuje imunitu, vysvětlí její význam; • definuje druhy imunitních reakcí; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• funkce krve, složení; • krevní plazma; • krevní elementy; • princip srážení krve - hemostáza; • krevní skupiny, Rh faktor; • imunita, dělení, očkování, význam, RES. PTŽ
Žák	Oběhový systém
• popíše obecnou stavbu orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánů; • popíše a znázorní velký a malý krevní oběh; • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy; • vysvětlí stavbu a funkci lymfatického systému; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• stavba a funkce srdce; • stavba a funkce cév; • malý a velký krevní oběh; • přehled hlavních tepen a žil; • krevní oběh mozkem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh; • lymfatický systém, slezina. PTŽ
Žák	Dýchací systém
• popíše obecnou stavbu orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy; • popíše mechaniku a řízení dýchání; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchací soustavy; • horní cesty dýchací; • dolní cesty dýchací; • plíce – stavby a funkce; • přenos dýchacích plynů v krvi; • mechanika dýchání, řízení dýchání, plicní objemy. PTŽ
Žák	Trávicí systém
• popíše obecnou stavbu orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy; • vysvětlí princip metabolismu látek a trávení v lidském těle; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• topografie orgánů dutiny břišní; • obecná stavba trávicí trubice a odlišnosti jednotlivých oddílů; • jednotlivé úseky trávicího systému; • velké žlázy trávicího ústrojí; • metabolismus základních živin – význam enzymů, základní pojmy metabolismu; • složení potravy a význam výživy pro zdraví člověka. PTŽ
Žák	Močový a vylučovací systém

• popíše obecnou stavbu orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánů; • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy; • objasní význam správného pitného režimu ve vztahu k diuréze; • vysvětlí princip tvorby moči; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• význam vylučovacího systému pro organismus; • ledviny, uložení, stavba, funkce; • vývodné cesty močové; • diuréza a její řízení, složení moči, význam pitného režimu; • řízení činnosti ledvin.
Žák	Látkové řízení organismu
• popíše obecnou stavbu a funkci žláz s vnitřní sekrecí; • popíše jednotlivé principy řízení organismu; • objasní princip transportu hormonů; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• látkové řízení – hormony; • regulace humorální a nervová; • mechanismus účinku hormonů, hypotalamo-hypofyzární systém; • přehled, stavba a funkce žláz s vnitřní sekrecí; • tkáňové hormony. PTŽ
Žák	Pohlavní systém
• popíše obecnou stavbu orgánů pohlavního ústrojí muže a ženy; • vysvětlí správnou funkci orgánů pohlavního ústrojí muže a ženy; • popíše jednotlivé fáze menstruačního a ovulačního cyklu; • charakterizuje oplození a vývoj zárodku, plodu a těhotenství; • vysvětlí jednotlivé fáze porodu; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• pohlavní systém muže, stavba a funkce; • pohlavní systém ženy, stavba a funkce; • rozdíly v biologické, psychické, sociální zralosti; • menstruační a ovulační cyklus; • oplození, těhotenství, porod. PTŽ
Žák	Nervové řízení organismu
• popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů nervové soustavy; • vysvětlí podstatu vedení vzruchu, synapse, reflex; • definuje pojem vyšší nervová činnost; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• neuron, nervové podráždění, synapse, reflexy, rozdělení nervové soustavy; • centrální nervový systém - hlavové a míšní nervy; • periferní nervový systém – obvodové nervy; • autonomní - vegetativní nervový systém; • obaly centrální nervové soustavy, mozkomíšní mok; • vyšší nervová činnost; • termoregulace; • hematoencefalická bariéra; • spánek. PTŽ
Žák	Smyslové orgány
• popíše rozdělení a stavbu receptorů; • popíše stavbu a funkci kůže a přídatných kožních orgánů; • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů; • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	• rozdělení receptorů; • ústrojí čichové a chuťové; • kůže – funkce, stavba. • přídatné kožní orgány – stavby a funkce; mléčná žláza. • ústrojí zrakové - stavba, funkce; • ústrojí sluchové – rovnovážné - stavba, funkce. • PTŽ, PTK

SEMINÁŘ Z PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE - SPS

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Obecným cílem předmětu Seminář z Psychologie a komunikace je procvičování a prohlubování vědomostí, dovedností a postojů z psychologie. Předmět je přípravou k maturitě. V rámci vyučovacího předmětu je žákům prezentována provázanost jednotlivých oborů. V předmětu je využíváno mezipředmětových vztahů s předměty somatologie, biologie, ošetrovatelství a ošetřování nemocných. Vede žáky k uvědomění si vztahů mezi bio-psycho-sociální jednotou lidského organismu a k osobnostnímu rozvoji žáka, upevňuje jeho vztah k profesi zdravotnického pracovníka, vztah k nemocným. Seminář zahrnuje témata, která se týkají obecné, vývojové, sociální, zdravotnické psychologie a komunikace a psychologie osobnosti.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
Obsahové okruhy jsou vybrány z RVP z oblasti – Sociální vztahy a dovednosti. Seminář z Psychologie a komunikace patří mezi výběrové a volitelné předměty, který spolu s dalšími odbornými předměty, zejména s předměty Psychologie a komunikace, Ošetrovatelství a Ošetřování nemocných, významně rozvíjí osobnost žáka, upevňuje jeho vztah k povolání, rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah k pacientům/klientům.				
Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	-	-	-	1
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí; Výchovně vzdělávací cíle;				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				
• rozuměli významu psychologie a komunikace pro práci zdravotníků; • uplatňovali individuální přístup k pacientům/klientům - respektovali jejich osobnost, věk, sociokulturní a jiné zvláštnosti; • byli schopni využít techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; • pracovali s odborným textem a jinými zdroji informací.				
Pojetí výuky				
Předmět je koncipován jako teoretický. Cílem předmětu je žáky naučit porozumět sám sobě i druhým lidem, adekvátně komunikovat jak v běžném životě, tak s pacienty/klienty různého typu, se spolupracovníky. Dále se žáci naučí řešit různé situace, se kterými se budou setkávat v osobním i pracovním životě. Žáci jsou vedeni také k dovednosti racionálně se učit a řešit problémy, hodnotit své předpoklady a výsledky, plánovat svůj osobní rozvoj. Během výuky jsou využívány různé metody, například přednáška, výklad, vyprávění, brainstorming, obrazové a jiné demonstrace, audiovizuální techniky, motivační a jiné rozhovory, popis, diskuze, debata, skupinové vyučování, samostatná práce s odbornou literaturou a internetovými zdroji a jiné. Pro prohloubení vědomostí se používají i různé formy práce s odbornou literaturou, diskuzní a jiné aktivizační metody.				
Hodnocení výsledků žáků				
V rámci výuky jsou zařazeny metody pro ověření zpětné vazby vědomostí žáků ve výuce. Při hodnocení klademe důraz na: • zvládnutí výstupů ze zadaných témat k písemným esejím; • schopnost diskuze a aktivní přístup k řešení problémů; • samostatné zpracování a prezentace zadaného tématu; • samostatnost a kreativita žáků při řešení modelových situací; • dovednost používat adekvátní komunikační techniky. Podrobné rozpracování kritérií hodnocení je součástí školního řádu. Hodnocení ústního a písemného projevu provádí vyučující, ale také je využíváno vzájemného hodnocení žáků a podpora sebehodnocení.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				
Cílem vzdělávání je, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence:				
Kompetence k učení – absolventi by měli				

• využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných osob; • posilovat vazbu učiva k reálnému světu; • samostatně dohledávat potřebné informace z jiných oborů; • být schopni uplatnit v komunikaci princip zpětné vazby; • popsat možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli
• spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - týmové řešení; • volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit.
Komunikativní kompetence – absolventi by měli
• vyjadřovat se adekvátně účelu jednání a komunikační situaci; • vhodně se prezentovat; • účastnit se aktivně diskuzí; • formulovat a obhajovat své názory a postoje.
Personální a sociální kompetence – absolventi by měli
• mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledku nezdravého životního stylu a závislostí; • pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných aktivit; • přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktů.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli
• uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturu, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých; • uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních; • jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli
• mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení, být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám; • vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.
Matematická kompetence – absolventi by měli
• mít schopnost řešit logické úlohy a modelové situace; • uplatňovat empirické metody – rozvoj kompetencí k řešení problémů.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
• pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních) a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií; • mít schopnost uplatnit kritické myšlení při práci s informačními zdroji; • bezpečně používat internet a sociální sítě.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou úroveň schopnosti sebekprosazení, dokázali správně hodnotit sebe i druhé s respektováním individuality každé osobnosti. Být schopni empatie, pomoci druhým, zejména slabším jedincům.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení a také aby měli dostatečnou motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné pracovní kariéře.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za životní prostředí a podmínky.

Informační a komunikační technologie (PTK)

Žáci jsou vedeni k práci s informacemi a různými komunikačními prostředky.

Odborná literatura

ČECHOVÁ, Věra a Marie ROZSYPALOVÁ. *Obecná psychologie*. Vyd. 6., nezměn. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. Učební text pro střední zdravotnické školy. ISBN 9788070135488.

KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie 1. díl: pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3270-1.

KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie 2. díl: pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3600-6.

Dále bude aktualizována dle nové nabídky knižního trhu;

Mezipředmětové vztahy

V rámci předmětu Psychologie a komunikace jsou propojeny poznatky v předmětech **Psychologie a komunikace, Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných, Somatologie, Dějepis, Občanská nauka, Ochrana a podpora veřejného zdraví.**

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	

Ročník	4	29
Žák		
• charakterizuje psychologii jako vědu a její přínos pro jiné vědní obory; • popíše dělení psychologických disciplín; • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti; • charakterizuje psychické procesy a stavy; • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka a potřeby v daných vývojových obdobích; • vysvětlí rozvoj osobnosti, její utváření a vlastnosti; • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; • vysvětlí, které faktory ovlivňují psychiku nemocného; • určí základní typy sociálních skupin a vymezí jejich znaky; • uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace; • vyjmenuje a popíše poruchy socializace; • charakterizuje vlastnosti a osobnost zdravotnického pracovníka; • vysvětlí náročnost zdravotnického povolání; • popíše zdraví a nemoc a jejich vliv na psychiku nemocného a objasní adaptaci na nemoc a postoje k nemoci;		• psychologie jako věda; • obecná psychologie; • psychologie osobnosti; • vývojová psychologie; • sociální psychologie; • zdravotnická psychologie.

• uvede druhy komunikace a jejich využití v komunikaci s handicapovanými a problémovými klienty.	

6.3 Nepovinné předměty

ANGLICKÝ JAZYK - ANJn

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a rozvíjí jejich schopnosti učit se po celý život. Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a k praktickému používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni se domluvit v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, znát informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a pochopit jednoduchý text. Vzdělávání v cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A2 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ a směřuje k dosažení minimální úrovně B1.				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
V rámci vzdělávacích oblastí RVP vychází předmět Anglický jazyk z oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Jedná se o systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy, obsažených v těchto kategoriích: • řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné); • jazykové prostředky (tematické zaměření obsahu, základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace i jazykové funkce); • realie.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	1	1	1	1
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi rozvíjeli tyto klíčové komunikativní kompetence:				
• komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní komunikativní strategie a jazykové prostředky; • využívat cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí českého jazyka; • efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností; • chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí.				
Pojetí výuky				
V současném pojetí je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků, které jsou zaměřeny na: • osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem; • sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce a kooperace, využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského portfolia; • motivační činitele s cílem vypěstovat u co největšího počtu žáků potřebu porozumět se s lidmi z daných jazykových oblastí.				
Hodnocení výsledků žáků				
V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému a eventuálně procentuálního vyjádření.				
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat				

Anglický jazyk rozvíjí v oblasti klíčových kompetencí tyto kompetence:	
Kompetence k učení	– absolventi by měli
- osvojovat si efektivně strategie vedoucí k zvládnutí anglického jazyka prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny; - odhadovat neznámé výrazy, orientovat se v novém neznámém poslechovém a čteném textu; - pochopit přínos osvojení anglického jazyka v praxi při práci s časopisy, na Internetu si vyzkoušet možnost rozšíření znalostí.	
Kompetence k řešení problémů	– absolventi by měli
- identifikovat problémy, hledat řešení a vyhodnocovat výsledky; - učit se vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat.	
Komunikativní kompetence	– absolventi by měli
- samostatně vyjádřit svůj názor, mínění a myšlenky; - zaměřovat se na aktuální a autentické typy textů a záznamů; - využívat on-line cvičení, učit se pracovat v reálné situaci, řešit současně myšlenkový i jazykový problém.	
Personální a sociální kompetence	– absolventi by měli
- usilovat o svůj další rozvoj, odhadovat své možnosti; stanovit si přiměřené cíle, reálně plánovat a řídit svůj růst, učení a pracovní činnost ve spolupráci s ostatními v týmu; - významnou roli hraje evaluace a auto evaluace, žáci se učí hodnotit sebe a své spolužáky.	
Občanské kompetence a kulturní povědomí	– absolventi by měli
mít povědomí o kultuře a historii v anglicky mluvících zemích.	
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám	– absolventi by měli
pracovat s informacemi, využívat prostředků informačních a komunikačních technologií.	
Matematická kompetence	– absolventi by měli
- aplikovat základní matematické postupy a algoritmy při řešení praktických úkolů; - správně používat měřicí a jiné jednotky, odhadovat výsledky a ověřovat je; - rozumět informacím s pojmy a údaji matematického charakteru.	
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi	– absolventi by měli
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní; - demonstrovat věrohodnost informací získaných z médií na konkrétních případech, eventuálně s využitím vlastních zkušeností.	

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a orientovali se v mediálních sděleních a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k práci s informacemi a komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže

Dle aktuálních možností a zájmu žáků organizujeme výměnné pobyty, účastníme se mezinárodních programů na podporu mládeže v odborném vzdělávání a pořádáme poznávací zájezdy do evropských anglicky mluvících zemí.

Odborná literatura

GAIRNS, R., REDMAN, S.: *Oxford Word Skills*. Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-462003-1

Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce se průběžně navazuje na učivo předmětů – **Českého jazyka a literatury (CJL)**, **Všeobecný společenský základ – Dějepis (DEJ)**, **Občanská nauka (OBN)**, **Biologie a ekologie (BIO)**, **Informační a komunikační technologie (IKT)** a **Tělesné výchovy (TEV)**.

Učební osnovy

Hodiny

Výsledky vzdělávání

Obsah vzdělávání

Ročník

1

34

Žák

Basic English

- rozumí používání čísel, času, dat;
- aktivně používá názvy zemí a národností;
- popisuje svoji třídu;
- formuje otázky.

- Understanding and saying numbers.
- The time, days and dates.
- Countries and nationalities. Classroom vocabulary.
- English language, questions.

PTO

Žák

People

- zjišťuje osobní informace a umí vyplnit formulář;
- popisuje části těla;
- charakterizuje osoby dle vzhledu a povahových vlastností;
- rozebírá vztahy mezi lidmi a hovoří o svých pocitech.

- Personal information.
- Fill in a form.
- Family, physical actions.
- Physical actions.
- Parts of the body.
- Describing people, character.
- Relationships.
- How I feel.

PTO

Žák

Everyday Life

- orientuje se v oblasti oblečení, nakupování;
- hovoří o počasí;
- používá slovní zásobu spojenou s nemocemi a lékárnou.

- Describing routines.
- Talking about clothes, buying clothes.
- Talking about money.
- The weather.
- Illness, getting help at the pharmacy.

PTŽ

Ročník

2

34

Žák

Food and drink

• umí slovní zásobu na téma jídlo, ovoce, zelenina; • dokáže se domluvit při nákupu jídla, objednat si jídlo v kavárně nebo v restauraci.	• Meat and fish. • Fruit and vegetables. • Buying food in a shop. • In a café. • Ordering in a restaurant. PTŽ
Žák	Getting around
• aktivně používá slovní zásobu potřebnou k cestování autobusem, vlakem; • zeptá se na cestu, orientuje se ve městě; • rozumí značkám a veřejným nápisům.	• Getting around on buses and trains. • Asking for and giving directions. • Talking about roads and traffic. • Understanding signs and notices. PTO
Žák	Places
• hovoří o své zemi, o svém městě, o svém domově, o obchodech ve svém okolí; • popisuje krajinu.	• Talking about my country and my town. • Describing the countryside. • Talking about shops. • My home, describing rooms at home.
Žák	Study and work
• aktivně používá slovní zásobu spojenou se vzděláváním a školou; • orientuje se v nabídce zaměstnání; • zvládá slovní zásobu spojenou s ICT.	• Talking about schools and universities. • Describing jobs. • Using a computer, email and the internet. PTP, PTK

Ročník	3	31
Žák	Hobbies and interests	
• vyjadřuje své přednosti a věci, které nemá rád; • komunikuje na téma sport, hudba, filmy, média.	• Expressing likes and dislikes. • Talking about sport, music, films. • The media. PTK	
Žák	Holidays	
• dokáže si objednat dovolenou, hotel; • orientuje se na letišti, v bance, na poště; • hovoří o zážitcích z dovolené.	• Arranging a holiday. • Booking a hotel room. • Communicating in an airport. • Describing a beach and sightseeing holiday. • The bank and the post office. PTO, PTK	

Ročník	4	29
Žák	Social life	
• ovládá různé pozdravy; • zeptá se potřebné informace; • dělá návrhy; • vytvoří pozvánku, dokáže pozvání přijmout i odmítnout; • vyjadřuje lítost, různé názory; • telefonuje.	• Meeting and greeting people. • Special greetings. • Asking for information. • Asking for things. • Inviting people. • Making suggestions. • Offering, accepting and refusing. • Saying sorry and responding. • Expressing opinions. • Using the phone. PTO, PTK	

Žák	Language
- rozšíří si znalosti v oblasti používání adjektiv a adverbů; - zopakuje si nepravidelná slovesa; - naučí se používat vybraná frázová slovesa; - správně používá předložky a spojky.	- Common adjectives and adverbs. - Irregular verbs. - Phrasal verbs. - Prepositions of time. - Time words and phrases. - Prepositions of place and movement. - Linking words. - Have, have got, get.

NĚMECKÝ JAZYK - NEJn

Obecný cíl vyučovacího předmětu				
Výuka německého jazyka rozšiřuje a prohlubuje komunikativní kompetenci žáků a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykovou i profesní zdokonalování. Dalším cílem je motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v němčině v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených či psaných na všeobecná i odborná témata. Výuka vede žáky k praktickému používání jazyka na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace běžného života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, znát informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a pochopit jednoduchý text. Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A1 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ a směřuje k takové úrovni komunikačních dovedností, která odpovídá stupnici B1.				
Výuka německého jazyka rozšiřuje a prohlubuje komunikativní kompetenci žáků a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykovou i profesní zdokonalování. Dalším cílem je motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v němčině v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených či psaných na všeobecná i odborná témata. Výuka vede žáky k praktickému používání jazyka na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace běžného života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, znát informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a pochopit jednoduchý text. Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A1 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ a směřuje k takové úrovni komunikačních dovedností, která odpovídá stupnici B1 .				
Charakteristika obsahu učiva – časové, obsahové a organizační vymezení				
V rámci vzdělávacích oblastí RVP vychází předmět Německý jazyk z oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Jedná se o systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy, obsažených v těchto kategoriích: - řečové dovednosti (produktivní, receptivní ústní i písemné); - jazykové prostředky (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace a jazykové funkce); - realie. Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik jak ústního, tak písemného vyjadřování. Neoddělitelnou součástí výuky jsou poznatky o německy mluvících zemích a jazykové realie.				
ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní hodinová dotace	1	1	1	1
Směřování výuky v oblasti postojů, citů, hodnot a preferencí. Výchovně vzdělávací cíle.				
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi				

- rozvíjeli schopnosti užívat osvojovaný jazyk k získávání nových informací prostřednictvím nových technologií;
- využívali získané pracovní návyky k efektivnímu samostatnému studiu;
- osvojili si praktické znalosti a dovednosti sociokulturního chování, rozvíjeli vlastní osobnost utvářením pozitivních společenských názorů a postojů, učili se být tolerantní k příslušníkům jiných kultur a národů.

Pojetí výuky

Vyučující akceptují individuální vzdělávací potřeby žáků, proto se orientují na autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení, na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmovou práci, diskusi, brainstorming, využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia, simulační metody, projektovou výuku, aktivity mezipředmětového charakteru apod.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení, které povedou k omezení reproduktivního pojetí výuky. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebeuposuzování. Způsoby hodnocení by měli spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka směřuje k tomu, aby absolventi užívali jazyk jako prostředek dorozumění, k jiným způsobům myšlení, k výměně informací, aby porozuměli významům témat pojednávajících o problémech současného života a uměli se k nim vyjadřovat. Aby uměli probraná témata interpretovat a mluvit o nich v kontextu a dále, aby používali jazyk a získané dovednosti k budoucím potřebám své profese a používali strategie k aktivaci uvedených kompetencí.

Kompetence k učení – absolventi by měli

- osvojovat si efektivní strategie vedoucí k zvládnutí německého jazyka, vedeme je prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny;
- odhadovat neznámé výrazy, orientovat se v novém neznámém poslechovém či čteném textu;
- pochopit přínos osvojení německého jazyka v praxi při práci s časopisy, na internetu si vyzkoušet rozšíření

Kompetence k řešení problémů – absolventi by měli

- identifikovat problémy, hledat řešení a vyhodnocovat výsledky;
- učit se vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat (doprava, ubytování, ceny, aktuální témata).

Komunikativní kompetence – absolventi by měli

- samostatně vyjádřit svůj názor, mínění a myšleny;
- zaměřovat se na aktuální a autentické typy textů a záznamů (plakáty, oznámení, e-maily, vzkazy, zakázky, návody, recepty, SMS);
- podle možnosti využívat on-line cvičení, učit se pracovat v reálné situaci, řešit současně myšlenkový i jazykový problém.

Personální a sociální kompetence – absolventi by měli

- usilovat o svůj další rozvoj, odhadovat své možnosti; stanovovat si přiměřené cíle, reálně plánovat a řídit svůj růst, učení a pracovní činnost ve spolupráci s ostatními v týmu;
- hodnotit sebe a své spolužáky.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – absolventi by měli

- jednat samostatně, iniciativně a odpovědně, nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- podporovat hodnoty místní, národní i světové kultury a vytvářet si k nim pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolventi by měli

pracovat s informacemi, využívat prostředků informačních a komunikačních technologií
Matematická kompetence – absolventi by měli
- správně používat měřicí a jiné jednotky, odhadovat výsledky a ověřovat je; - rozumět informacím s pojmy a údaji matematického charakteru.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – absolventi by měli
žáci jsou vedeni k používání komunikačních technologií.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat
Občan v demokratické společnosti (PTO)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, orientovali se v mediálních obsazích a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.
Člověk a svět práce (PTP)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotní učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu životu a úspěšné kariéře.
Člověk a životní prostředí (PTŽ)
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
Informační a komunikační technologie (PTK)
Žáci jsou vedeni k práci s informacemi komunikačními prostředky.

Exkurze a stáže
V rámci možností organizujeme výměnné pobyty žáků, účastníme se mezinárodních programů na podporu odborného vzdělávání, pořádáme poznávací zájezdy od německy mluvících zemí.

Odborná literatura
Schlüter, S. Menschen. Deutsch als Fremdsprache Berufstrainer München: Max Hueber Verlag, 2015. ISBN 978-3-19-961901-7.
Auderstrasse, H. a kol. Themen aktuell 1 Kursbuch. D –85737 Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003. ISBN 3-19-001690-9.
Bock, H. a kol. Themen aktuell 1, Pracovní sešit. D-85737 Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003. ISBN 3-19-161690-X.
Bude průběžně aktualizována dle nabídky trhu s učebnicemi a odbornou literaturou.

Mezipředmětové vztahy
Vzdělávání v německém jazyce je propojeno se společenskovedními, přírodovědnými i odbornými předměty. Ve výuce se průběžně navazuje na učivo Českého jazyka a literatury (CJL) - např. Srovnávání jazykových prostředků, Všeobecný společenský základ – Dějepis (DEJ) , Občanská nauka (OBN) - např. historie německy mluvících zemí, ekonomické, politické, sociální a kulturní otázky, Biologie a ekologie (BIE) , Informační a komunikační technologie (IKT) - využívání informačních zdrojů, internetu apod.

Učební osnovy		Hodiny
Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	
Ročník	1	34
Žák		

• představí se, pozdraví, odpoví na pozdrav; • dotazuje se a získává základní informace o druhé osobě; • hláskuje své jméno do telefonu, ohlašuje a dotazuje na údaje volané osoby; • napíše krátkou charakteristiku druhé osoby se základními informacemi; • udá povolání u jmenovaných osob; • využívá správně konjugace pravidelných a některých nepravidelných sloves; • tvoří krátké věty oznamovací, tázací i rozkazovací se správným slovosledem.	• Begrüßen, sich und ander vorstellen, buchstabieren, Berufe. • Verben sein, haben, Konjugation Präsens. • Aussagesatz, Wort- und Satzfrage. • Telefonieren, Rechnen, Beruf angeben.
Žák	
• pojmenovává běžné předměty z domácnosti, určuje jejich místo a jmenuje jejich vlastnosti; • táže se na cenu kupované věci, dotáže se na fungování přístroje; • vyjmenuje předměty v běžném nemocničním pokoji; • při pojmenovávání věcí používá člen určitý a neurčitý, v rozhovoru využívá přivlastňovací zájmena.	• Gegenstände benennen und beschreiben. • Eigenschaften von Gegenständen angeben. • Besitz und Zugehörigkeit ausdrücken. • Preisangaben verstehen und notieren. • Definitartikel und Indefinitartikel. • Possessivartikel im Nominativ.
Žák	
• vyjádří přání a objedná si pokrm, komunikuje při placení, rozumí obsluze, vede rozhovor se spolustolovníky; • odhaduje čas jídla v nemocnici a jmenuje potraviny vhodné při různých dietách; • používá 4. pád určitého a neurčitého členu; • užívá tvary nepravidelných sloves <i>nehmen</i> a <i>essen, mögen</i>.	• Im Restaurant bestellen und bezahlen, Komplimente und Reklamationen bei Tisch. • Lebensmittel, Esszeiten im Krankenhaus, Diät. • Akkusativ der Artikel, Akkusativergänzung. • Sätze mit Modalverben +Infinitiv, Satzklammer • Verben mit Vokalwechsel.
Žák	
• jmenuje a popisuje oblíbená jídla; • používá určitý a neurčitý člen ve všech pádech; • používá přivlastňovací zájmena ve všech osobách.	• Essen und Trinken. • Definitartikel, Indefinitartikel. • Possessivartikel.

Ročník	2	34
Žák	• vyjadřuje se ke svým každodenním činnostem, co dělá jako povinnost nebo ve volném čase; • reaguje na upozornění, zákaz nebo příkaz; • vyjmenuje základní zákazy a příkazy v nemocnici; • pojmenuje časové úseky dne a obvyklé činnosti; • domluví se na společné aktivitě nebo je odmítne; • napíše pohlednici kamarádovi; • používá neurčitý podmět jemand; • používá slovesa s odlučitelnou předponou; • určuje správně hodiny, ptá se na čas.	• Handlungen beschreiben. • Verbote oder Verpflichtungen. • Verabredungen treffen, Vorschläge annehmen und ablehnen. • Uhrzeit angeben. • Ansichtskarte schreiben. • Indefinitpronomen jemand, Akkusativefgänzung. • Verben mit trennbaren Präfix.
Žák		

• užívá slovní zásobu spojenou se zařízením domu, bytu, pokojů; • popíše zařízení v domově důchodců; • vyjádří se pozitivně nebo negativně pomocí adjektiv ke kupované věci; • orientuje se v inzertní nabídce bytů a vybírá si dle zadaných podmínek, popíše vybranou nemovitost; • vyjádří upozornění, zákaz, povinnost; • píše pozvání k návštěvě; • používá určitá zájmena v 1. a 4. pádu, předložky místa, skládá nová slova s použitím již známých slov a určuje význam složenin.	• Wohnungen, Seniorenheim beschreiben. • Einrichtungsgegenstände kommentieren. • Etwas bewerten, auf etwa aufmerksam machen, über Verbote informieren. • Einladung, Postkarte. • Definitpronomen. • Lokale Präpositionen mit Dativ. • Komposita.
Žák	
• popisuje své zdravotní potíže; • pojmenovává části těla; • dotazuje se na potíže a dává radu; • použitím perfekta vyjádří děj v minulosti, popisuje událost; • popisuje děj podle obrázku; • tvoří příčestí minulé.	• Beschwerden, Körperteile. • Ratschläge geben, um Rat fragen. • Essay. • Possessivartikel. • Imperativ. • Perfekt. • Erzählen, was passiert ist.

Ročník	3	31
Žák	- popisuje náplň různých povolání, ptá se na povolání; - popíše každodenní činnost sestry; - omlouvá se a zdůvodní své jednání; - používá slovní zásobu spojenou s každodenními činnostmi; - rozumí poslechu souvislého textu; - při reprodukci textu a při vypravování používá minulý čas všech dosud probraných sloves - formuluje rozkaz ve všech osobách.	- Berufe, Krankenschwester. - Erzählen, was passiert ist. - Perfekt aller Verben. - Lokalpräpositionen, Richtungsangaben. - Imperativ.
Žák	- zdůvodňuje volbu svého povolání, dotazuje se na volbu povolání u jiných; - při zdůvodnění používá vedlejší věty; - vypráví o svých plánech do budoucna; - porovnává přípravu na povolání zdravotní sestry s jinými povoláními; - vyhledává v inzertech nabídku pracovních míst a porovnává je; - napíše životopis a žádost o místo; - rozumí poslechu o výběru povolání.	- Wunschberufe. - Stellensuche, Lebenslauf. - Nebensätze und Satzverbindungen. - Reflexive Verben.
Žák		

• popisuje osobu; • vyjadřuje souhlas nebo nesouhlas s názorem; • vyjadřuje svůj názor, charakterizuje osobu podle vzhledu, charakterových vlastností; • srovnává dvě osoby mezi sebou, zdůvodňuje názor; • rozšiřuje slovní zásobu v okruhu témat rodina, přátelé, vzhled a oblečení; • na základě probrané gramatiky hovoří s vyučujícím a spolužáky.	• Personen beschreiben. • Meinung ausdrücken, Begründung erfragen, versichern. • Adjektiv. • Deklination des Adjektivs.
--	--

Ročník	4	29
Žák		
• orientuje se v mapě města; • pojmenovává obchody a zařízení ve městě; • popisuje cestu, dotazuje se na místa ve městě; • diskutuje o tom, co je potřeba zařídit a kde se to dá ve městě zajistit; • využívá gramatických struktur spojených s funkcí předložek na otázku kde a kam; • rozumí poslechovému textu; • povypráví o vánočních zvycích v rodině a porovnává je se zvyky v německy mluvících zemích.		• Orte angeben, den Weg beschreiben. • Vorteile und Nachteile nennen. • Stadtrundfahrt in Berlin. • Weihnachtssitten und Bräuche. • Wechselpräpositionen, Präpositionen mit Dativ und Akkusativ. • Fragesätze.
Žák		
• dotáže se na informace, na cestu, popisuje cestu; • uvádí datum; • popíše osobnost na základě životopisných dat a její činnosti; • popíše zeměpisné místo, pamětihodnost; • používá správné názvy zemí a jejich obyvatel; • používá genitiv nebo dativ s "von", dotazuje se pomocí tázacího zájmena "welcher", "was für ein", využívá předložek při vyjádření časových údajů; • vyjadřuje míru pomocí výrazů pro velikost, hmotnost, věk atd.		• Biographische Angaben. • Geographische Angaben. • Datum. • Sehenswürdigkeiten. • Frageartikel. • Größenangaben.
Žák		
• jmenuje české a německé svátky; • popíše své oblíbené svátky; • srovnává české a německé zvyky a tradice; • používá řadové číslovky; • rozšiřuje slovní zásobu v okruhu společenský život; • na základě probrané gramatiky hovoří s vyučujícím a spolužáky.		• Feste und Bräuche. • Bräuche vergleichen. • Ordinalzahlen.

7 Materiální a personální zabezpečení vzdělávání

7.1 Materiální a technické zabezpečení

Školní vzdělávací program bude realizován v budově Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Zlín v prostorách k tomuto účelu vhodných. Budova školy byla nově postavena za účelem profesní přípravy pracovníků nelékařských zdravotnických oborů v roce 1995. Je velmi kvalitně a moderně vybavená. Vnitřní prostory školy jsou řešeny tak, aby se zde mohly pohybovat také osoby tělesně postižené. Má vlastní tělocvičnu s posilovnou (včetně šaten a sprch) a velký venkovní sportovní areál. Je umístěná v klidné zóně na předměstí Zlína v blízkosti Krajské nemocnice T. Bati, a. s. Zlín (5 minut). Tato vzdálenost umožňuje využívat jednotlivá pracoviště nejen pro vlastní praktickou výuku, ale také pro praktická cvičení a stáže v rámci výuky odborných předmětů.

K odborné výuce přímo v areálu Krajské nemocnice T. Bati, a. s. Zlín je možno po domluvě využívat další výukové prostory, které jsou vybavené za účelem dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků:

- přednáškový sál v budově Gerontologického centra;
- přednáškový sál v budově Gynekologicko-porodnického oddělení;
- přednáškový sál v budově Chirurgie.

Na SZŠ a VOŠZ Zlín jsou k dispozici pět speciálních učeben ošetrovatelství, které mají po 16 místech pro žáky a 1 učebna pro výuku první pomoci s 20 místy. Jejich interiér i vybavení nabízí využití současně jako učebny s audiovizuální technikou (počítač, přenosná kamera, dataprojektor), ale také jako vyšetřovna a pokoj pro nemocné. Odborné učebny jsou vybaveny novými, moderními pomůckami, jsou prostorné a velmi dobře stavebně i materiálně uzpůsobené k tomu, aby žáci mohli nacvičovat a demonstrovat jednotlivé ošetrovatelské postupy (v každé učebně jsou dva modely dospělého pacienta a tři modely dětské, dále také model novorozence). Speciální modely slouží k nácviku ošetrovatelských úkonů (cévkování, sondování, odběrů biologických materiálů, převazů chirurgických ran apod.) a také k nácviku první pomoci. Další vybavení tvoří pracovní pulty a skříně s pomůckami, které lze využívat při nácviku ošetrovatelských postupů a výkonů. Je zde umístěna uzamykatelná lékárna, převazový vozík a instrumentační stolky. Vybavení se co nejvíce přibližuje klinické praxi. Pro ošetření a koupel kojence je zde umístěn přebalovací stůl s vaničkou. Mezi dvěma učebnami jsou vždy tzv. přípravný, kde jsou uloženy další potřebné nástroje a materiál (prádlo, obvazový materiál, dlahy, nástroje k chirurgickým výkonům, různé přístroje – tonometry, glukometry, infuzní pumpy apod.). Žáci mají kromě těchto odborných laboratoří k dispozici učebnu speciálně vybavenou k výuce první pomoci. V učebně pro výuku první pomoci jsou soustředěny všechny modely a pomůcky potřebné k nácviku poskytování první pomoci, mezi nejnovější patří intubační model (hlava) a výukový model s počítačovým programem pro nácvik a vyhodnocení základních technik KPR. Materiální vybavení všech odborných učeben je průběžně obnovováno a doplňováno podle potřeb a finančních možností školy. Spolupracujeme s firmami, které vyrábějí zdravotnický materiál, např. Hartmann, EGO Zlín, Linet atd. Máme dostatek anatomických modelů pro výuku anatomie a jiných pomůcek potřebných k realizaci kvalitní a efektivní výuky.

Čtyři učebny jsou vybaveny také interaktivními tabulemi a tablety pro jednotlivé žáky, umožňují tudíž aktivní zapojení žáků do výuky.

Jsou k dispozici dvě učebny informatiky a výpočetní techniky, které mají centrální počítač, na který je napojeno 15 počítačů v síti. Žáci mají možnost volného využití počítačů a kopírek ve Školním informačním centru od ranních až do pozdních odpoledních hodin a přístup k wi-fi. Ve škole je využíván intranet – především ke komunikaci vyučujících a žáků, ale v případě potřeby, také pro distanční výuku.

Školní informační centrum je součástí školy a patří k němu knihovna, studovna a již zmiňovaná internetová studovna. Knihovna disponuje s více než 11 000 svazky. Fond tvoří z velké části odborná literatura zdravotnických oborů a psychologie, ale také přírodní vědy, společenské vědy a další humanitní obory a samozřejmě beletrie. Z periodik, která knihovna odebírá, jsou to hlavně Zdravotnictví a medicína. Součástí knihovního fondu jsou absolventské práce studentů Vyšší odborné školy zdravotnické, které jsou také archivovány v elektronické podobě. Celý fond knihovny je elektronicky zpracován v systému Tritius. Jeho nedílnou součástí je výpůjční systém fungující pomocí čárových kódů a on-line katalog knih umístěný na webu školy. Knihovna je otevřená denně od 7,30 do 8,00 hod., o velké přestávce od 9,40 do 10,00 hod. a od 13,30 do 14,00 hod. Výpůjční služby jsou zdarma a mohou je využívat pouze žáci, studenti a zaměstnanci školy.

Žáci mohou být ubytováni v domově mládeže, kde je také možnost stravování, které splňuje všechny nároky zdravé výživy.

Místnost	Počet míst	Vybavení
odborná učebna Somatologie	32	PC, dataprojektor
učebna Matematiky a Fyziky	32	PC, interaktivní tabule, vizualizér, tablety
učebna Chemie, Biologie, odborná učebna	32/32/32	PC, interaktivní tabule, tablety, vizualizéry, mikroskopy s připojením k počítači
učebna Informační a komunikační technologie	16	PC, dataprojektor, samostatná počítačová síť, vlastní NAS
učebna Informační a komunikační technologie	15	PC, dataprojektor + 15 počítačů pro žáky
Informační centrum	5	PC
učebna psychologie	21	PC, dataprojektor
jazyková učebna	14	PC, dataprojektor
jazyková učebna	20	PC, dataprojektor
jazyková učebna	18	PC, dataprojektor
jazyková učebna	18	PC, dataprojektor
jazyková učebna	32	PC, dataprojektor
učebna dějepisu	32	PC, dataprojektor
učebna jazyka českého	32	PC, dataprojektor
odborná učebna	32	PC, dataprojektor
odborná učebna	32	PC, dataprojektor
odborná učebna	32	PC, dataprojektor
odborná učebna	32	PC, dataprojektor
odborná učebna	32	PC, dataprojektor
odborná učebna ošetrovatelství	16	PC, dataprojektor
odborná učebna ošetrovatelství	16	PC, dataprojektor
odborná učebna ošetrovatelství	16	PC, dataprojektor
odborná učebna první pomoci	20	PC, dataprojektor
Aula (přednáškový sál)	300	notebook, dataprojektor

7.2 Personální zabezpečení

Škola je po personální stránce schopna plně zajistit kvalitní výuku oboru vzdělání Praktická sestra. V pedagogickém sboru jsou zkušení pedagogové a jsou zastoupeny všechny věkové kategorie. Učitelský sbor tvoří učitelé všeobecně-vzdělávacích předmětů příslušné aproby předmětů dle učebního plánu a odborné učitelky. Odborné učitelky jsou kvalifikovány pro výuku odborných předmětů (Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Psychologie a komunikace, Somatologie, Klinická propedeutika, První pomoc, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, Patologie, Ochrana a podpora veřejného zdraví). Další vzdělávání učitelů probíhá průběžně v oblasti aktivního učení, projektového vyučování, environmentálního vzdělávání, finanční gramotnosti, získávání grantů z evropských fondů atd. Získané informace si vyučující předávají v rámci metodických sdružení a na pedagogických poradách. Škola má aprobovaného výchovného poradce i metodika prevence sociálně patologických jevů, kteří se zaměřují na prevenci a na žáky s výchovnými, vzdělávacími a jinými problémy. Škola je po personální stránce schopna plně zajistit kvalitní výuku oboru vzdělání Praktická sestra. V pedagogickém sboru jsou zkušení pedagogové a jsou zastoupeny všechny věkové kategorie (viz tabulka současné rozložení pedagogů dle délky pedagogické praxe).

Roků pedagogické praxe	Vzdělání	Počet pedagogů
nad 30 let	VŠ	16,67
20–30 let	VŠ	42,86
5–20 let	VŠ	28,57
do 5 let	VŠ	11,9

8 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Spolupráci se sociálními partnery z oblasti poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb využívá škola převážně k realizaci praktického vyučování a odborné praxe pro žáky ve všech ročnících. Mezi hlavního partnera patří Krajská nemocnice T. Bati, a. s., mezi další významné sociální partnery patří:

- EUC Klinika Zlín a.s.,
- Charita Zlín,
- Alzheimercentrum Zlín z.ú.,
- Dům pokojného stáří, Zlín,
- Rehabilitační stacionář Zlín.

Sociální partnery využíváme také k realizaci exkurzí a stáží, kterými se doplňují jednotlivá probíraná témata během studia. Spolupráce se sociálními partnery je oboustranná, například pracovníci Krajské nemocnice T. Bati, a. s., se zajímají o činnost školy, jsou zváni na akce pořádané školou a škola se zase podílí na akcích nemocnice, vrchní sestry s námi spolupracují jako odborníci z praxe při praktické maturitní zkoušce a při dalších školních aktivitách, např. jako členové hodnotící komise při soutěži první pomoci. Jednou za dva roky v červnu probíhá pracovní setkání s vedoucími pracovníky oddělení, na kterých se realizuje praktické vyučování, při kterém se diskutuje jeho průběh, klady i problémy a hledají se společná řešení.

Dalším našim sociálním partnerem je Úřad práce ve Zlíně, který našim žákům, zejména ze čtvrtých ročníků, připravuje besedy, na kterých žáci získávají informace o uplatnění se na trhu práce.

Za nejvýznamnější sociální partnery považujeme rodiče a žáky. Rodiče se školou spolupracují aktivně prostřednictvím Zapsaného spolku při SZŠ a VOŠZ Zlín. Pravidelně se setkávají na pracovních schůzkách s ředitelem školy. Z jejich strany jsou aktivity žáků podporovány zejména materiálně.

Od roku 2005 pracuje při SZŠ školská rada, která má 3 členy a je tvořena zástupci z řad zřizovatele, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků. Členové školské rady přistupují odpovědně ke svým povinnostem a úzce spolupracují se školou.

Ve škole je zřízena také rada žáků, ve které jsou zástupci všech tříd a na schůzkách s ředitelem školy mají možnost vyjádřit se k problémům, které je tíží. V šatně žáků je také umístěna schránka pro anonymní připomínky, podněty a návrhy žáků, které slouží jako zpětná vazba pro vedení školy, ale i pedagogy a ostatní pracovníky školy.

9 Inovace ŠVP

Kompletní obnova a revize Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání Praktická sestra je plánována po uplynutí čtyřletého cyklu vzdělávání. Dílčí a drobné změny a korekce během vzdělávacího cyklu budou vždy zdokumentovány, odůvodněny a schváleny ředitelem školy.

10 Přehled běžně používaných zkratk v textu ŠVP

Zkratka	Vysvětlení
AIDS	AcquiredImmuneDeficiency Syndrome
ARO	Anesteziologicko - resuscitační oddělení
BMI	body mass index
BOZP	předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
CNS	centrální nervový systém
DM	Domov mládeže
EKG	elektrokardiografie (vyšetřovací metoda, která graficky zaznamenává elektrické proudy vznikající při činnosti srdečního svalu)
ERCP	endoskopická retrográdní cholangiopankreatografie(kombinovaná vyšetřovací metoda endoskopická a rentgenologická, slouží k vyšetření jater, pankreatu, žlučových a pankreatických vývodů)
EU	Evropská unie
JIP	jednotka intenzivní péče
KNTB	Krajská nemocnice T. Bati, a.s.
KPR	kardiopulmonální resuscitace
MPP	minimální preventivní program
MŠMT	ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ORL	otorinolaryngologie
PO	požární ochrana
PP	První pomoc
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PTK	Informační a komunikační technologie – průřezové téma
PTO	Občan v demokratické společnosti – průřezové téma
PTP	Člověk a svět práce – průřezové téma
PTŽ	Člověk a životní prostředí – průřezové téma
RVP	rámcový vzdělávací program
SOČ	středoškolská odborná činnost
SPJ	sociálně patologické jevy
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola

11 Autorský kolektiv

Koordinátor ŠVP	Mgr. Alexandra Gorcová Kučerová	Mgr. Jan Slovák
Mgr. Hynek Steska	Mgr. Ivana Hrubá	Mgr. Kamil Šrubař
Vedoucí pracovního týmu	Mgr. Zdislava Ingrová	Mgr. Jiřina Šenovská
Mgr. Eva Řeháková	Mgr. Matěj Koňářík	Mgr. Jaroslava Švachová
Členové pracovního týmu	Mgr. Soňa Košutová	Ing., Mgr. Radana Uhýrková
Mgr. Markéta Blažková	Mgr. Ondřej Kovářů	Mgr. Marie Vilímková
Mgr. Lenka Březíková	Mgr. Olga Králíková	
Mgr. Ladislava Bublíková	Mgr. Helena Krausová	
Mgr. Martina Dvořáčková	Mgr. Marta Malaníková	